

CIPRIAN ALEXANDRESCU - ULTIMUL DRUM

ULTIMUL DRUM

CIPRIAN
ALEXANDRESCU

Singer
2015

**CIPRIAN
ALEXANDRESCU**

**ULTIMUL
DRUM**

**Volum apărut sub egida
Republica Artelor - Cititor de Proza
și Editura Singur**

Tehnoredactare: Vasile Petrescu
Corectura: Ioana Măeruș
Lector: Ștefan Doru Dăncuș

Copyright © Ciprian Alexandrescu, 2015
TOATE DREPTURILE REZERVATE AUTORULUI

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
ALEXANDRESCU, CIPRIAN

Ultimul drum / Ciprian Alexandrescu. -

Târgoviște : Singur, 2015

ISBN 978-606-8618-xx-x

821.135.1-32

Editura SINGUR

Telefon: 072-444.35.87

**E-mail: dorudancus@gmail.com,
editurasingur@gmail.com**

Web: www.revistasingur.ro

Adresa poștală

Asociația Grup Media Singur Alianța - Artelor,

OP 1, Ghișeu 3, CP 19

Târgoviște, Dâmbovița

CIPRIAN ALEXANDRESCU

ULTIMUL DRUM

Prefață

*Să vorbesc despre **Ciprian Alexandrescu** este tot atât de greu ca și cum ar trebui să descriu un fenomen natural care mă prinde în minunăția lui și mă stârnește să încerc a-i cunoaște toate tainele. Să încerc doar, pentru că niciodată nu voi ajunge să o cunosc pe deplin, el surprinzându-mă iar și iar, ca într-un perpetuum mobile. **Ciprian Alexandrescu** este el însuși un fenomen natural, probabil personificarea vulcanului Vezuvius, descris atât de fermecător de Plinius cel Tânăr: „un nor împins de o forță impetuoasă, a cărui formă poate fi comparată cu cea a unui copac înfrunzit ce a început deodată să se dezvolte, răspândindu-se precum coroana pomului...”*

*Asemeni vulcanului Vezuvius în plină erupție, Ciprian Alexandrescu trece de la o stare la alta la fel de repede și surprinzător. Norul alb este un **Ciprian Alexandrescu** - tată fericit ce râde, dansează și se copilărește alături de fetița lui, Miruna. Când norul se înnegrește, ca un unul „obișnuit care vestește ploaia, sau se nuanțează în cele mai diferite culori, până când devine cenușă și cade pe pământ”, **Ciprian Alexandrescu** devine tânărul coleric, greu de stăpânit, căzând în „greșeli amare” cum singur recunoaște.*

Așa cum cenușa vulcanului s-a transformat în pământ negru fertil, compensând parcă cu roadele lui comorile rămase în adâncuri, **Ciprian Alexandrescu** își șterge una câte una greșelile amare, așezându-se la masa de scris, dăruindu-i *Mirunei* și nouă tuturor celor care am crezut în el, dar mai cu seamă celor care nu au crezut în el, povești minunate ca *Saladin*, *Antena parabolică*, *Ortac* sau *O daltă*, un baros și-o piatră, ca să enumăr doar câteva din povestirile incluse în volumul de față.

Ultimul drum, un titlu la fel de nonconformist pentru o carte de debut, pe cât de nonconformist este însuși tânărul ei autor.

Cu siguranță însă, cu acest volum **Ciprian Alexandrescu** își începe doar călătoria în lumea scrisului, o călătorie pe care o întrevăd lungă și de succes, talentul scriitoricesc răzbătând din fiecare frază scoasă din adâncul sufletului și așternută cu pasiune pe hârtie.

**Helene Pflitsch
Wiehl, Germania,
decembrie 2014**

Cea mai mare glorie nu o dobândești
atunci când nu ești doborât niciodată,
ci atunci când te ridici după ce ai căzut.

(Confucius)

MIRUNEI

E minunată și e a mea. Dacă ar fi să aleg vreodată, să mai fac aceleași greșeli în viață încă de un milion de ori, sau chiar la nesfârșit, ori să aleg altă cale, aș alege fără să clipesc pe prima, dacă aș ști că din asta rezultă Miruna. Greșelile amare, mi-au oferit ceva atât de dulce și sfânt, nimic altceva nu m-ar mulțumi precum o face ea, fetița mea. Am ținut-o în brațe cu lacrimi în ochi încă din primele clipe ale vieții sale. Așa aș rămâne la nesfârșit. O hrănesc cum nu m-am hrănit pe mine, o îngrijesc cum n-aș îngriji pe nimeni.

Acum, da, sunt egoist. N-am fost până acum dar acum trebuie. Da, totul pentru ea. Eu am ales să fie a mea și trebuie să o slujesc... să o slujesc, să o iubesc, s-o divinizez. Pozele îmi provoacă durere, îmi spun: "Unde e timpul acela? De ce a trecut? Nu pot accepta să treacă totul atât de repede , vreau mai mult, mai mult... vreau să fiu lângă ea." Acum merge, atunci doar mă privea cu ochisorii săi mari - vroia să-și vadă tatăl, să știe cine o protejează atât de cald - și va merge mai departe și mai departe, cum am mers și eu de i-am lăsat pe ai mei doar cu dorul și cu pozele.

Azi se miră și mă-ntreabă:

- Ăă!? Ăă!? Ăă!?

Eu îi răspund de zeci de ori:

- Floarea, tati, floarea.

Vrea să spună și ea:

- *Frrorlea, froaririlea!* rostește ca o stropitoare, tre' să-i șterg bărbia ca să nu-i ajungă-n sân.

Vine repede și mă sărută, mă iubește, eu mă topesc și-i jur credință.

Măine va dori să plece. Eu va trebui să o las. O voi iubi mereu la fel, niciodată mai puțin, blestemat să fiu să-ncerc vreodată să iubesc ceva mai mult! Nu, nu e posibil. Ea e universul, ea e Dumnezeu.

Va pleca. Va pleca să afle ce e viața, care-i rostul ei, de ce e așa și nu e așa, iar eu îi las scris de pe acum: tati, eu sunt vinovat pentru fiecare durere, dezamăgire și eșec din viața ta. Lucrurile bune se întâmplă din cauza ta. Tu ești sfântă, iubirea mea, tu ești sufletul meu pe care ți l-am oferit încă de când erai la mami, te ascultam cu urechea și-ți cântam. Tu, puiul meu, să vezi de tine, că de noi se ocupă timpul!

Miruna, Miruna, ce minunăție am putut să fac! Vreau să plâng, să plâng de fericire...

Te iubesc, Miruna!

SALADIN

M-am apropiat și-am dat peste o față roșie, scăldată în lacrimi. Stătea ghemuit, de parcă l-ar fi durut stomacul. Privirea lui mă ruga să nu spun nimănui că se află acolo, parcă ar fi vrut să devină invizibil în acel moment, iar lucrurile să se schimbe în așa fel de parcă n-ar fi fost vreodată.

- Ce s-a-ntâmplat, puiule? De ce stai aici ascuns? De ce plângi?

- Îmi pare rău... hâc!... că v-am creat probleme... hâc!... Dumneavoastră nu ați discutat cu soția, iar eu nu am avut de unde să știu... hâc!...

- Nu trebuie să plângi, prostuțule, și nici să te simți stingherit. Greșelile oamenilor mari nu trebuie să și le asume sau să le plătească un copil. De fapt, ce prostii îndrug, ce-am făcut nu a fost deloc o greșeală. Ia, uite, ce băiat frumos ești! Ai ochii mamei tale, cerul senin și Marea Arabiei sunt acolo, în irisul tău.

- Am văzut cum a reacționat soția dumneavoastră și m-am temut că nu o să mă dorească. I-am văzut privirea, a fost atât de șocată încât a scăpat vesela din mâini.

- Of! Dragul meu, Saladin, ești prea tânăr pentru a gândi așa. Nu trebuie să-ți

pese și oricum, Alba, îți garantez, este o femeie extraordinară. Nu i-am spus până acum despre tine pentru că nu am vrut să o rănesc. Mă iubește foarte mult, iar durerea ei cea mai mare e că nu-mi poate oferi un copil. Adesea îmi spune: "Alessandro, iartă-mă! Într-o zi mă vei părăsi, dar să știi că n-o să-ți reproșez nimic. Ce soție este aceea ce nu-ți poate oferi un copil?". Ar fi fost un chin pentru ea, gândul că o altă femeie mi-a oferit ceea ce ea n-o să poată vreodată.

Pe mama ta am iubit-o cu toată ființa și o s-o iubesc până voi închide ochii, până mă voi cufunda în lumea de dincolo. Aziz, bunicul tău, nu a fost de aceeași părere. Când a aflat de relație, mama ta era deja însărcinată. A jurat că nu ne va lăsa să ne mai vedem vreodată, iar dacă o voi căuta ne va ucide cu mâna lui. V-am căutat patru ani fără oprire. Nici măcar nu știam dacă ești băiat ori fată. Eram terminat psihic, simțeam că viața mea s-a terminat. V-am cautat în tot Pakistanul, am plecat în India, m-am întors în Pakistan, apoi a urmat Iran și Iraq. După patru ani de speranțe și de piste false, am realizat că trebuie să mă întorc la Roma pentru a vinde câteva proprietăți, terminasem banii și nu-mi mai puteam continua căutările. Vroiam să plec

în Arabia Saudită, dar am cunoscut-o pe Alba. Ea a fost clienta moșiei în care ne aflăm acum. Atunci am luat decizia să aștept. Mi-am zis că dacă vei crește o să dorești să-ți cunoști tatăl și atunci mă vei căuta. Se pare că lucrurile s-au petrecut mai repede decât credeam. Nu pot fi decât bucuros să te am lângă mine, Saladin. Ești rodul unei iubiri interzise. Aziz nu a putut trece niciodată peste problema religiei mele, faptul că nu eram musulman a fost pentru el un motiv întemeiat ca eu și Latifa să nu putem fi niciodată împreună. Vestea de mi-ai adus-o, că Latifa a murit, a confirmat ceea ce a spus Aziz, că nu o voi revedea. Mai sinistru mi se pare faptul că au murit împreună. Lupta lui Aziz în numele lui Allah le-a adus sfârșitul.

- Să știi că bunicul m-a iubit.

- Nu m-am îndoit niciodată de asta. Nu tu ai fost problema, ci eu. Ți-a dat un nume superb... Saladin... ce semnifică?

- Dreptatea religiei.

Extraordinar! Omul ăsta a fost un fanatic, Allah a fost mai presus decât fericirea fiicei sale.

- Și eu și unchiul meu trebuia să fim morți. Dar în momentul în care coliba, unde se afla bunicul și mama mea, a fost aruncată în aer, eu și unchiu' Jamal eram

plecați după capre. Tocmai când ne întorceam am văzut proiectilul lansat cum se îndrepta spre țintă. Au fost și câteva rafale de mitraliere îndreptate spre noi, dar ne-am ascuns după niște stânci. Am așteptat până la lăsarea nopții. Când am ajuns, rămășițele mamei și ale bunicului încă fumegau. Eu și Jamal am jurat să nu ne putem odihni până nu ne vom răzbuna. Acele imagini de groază nu mi le voi putea șterge vreodată din minte. Durerea mea trebuie să o plătească cineva...

- Saladin, viața nu înseamnă doar răzbunare, va trebui să privești altfel lumea. Sunt atâtea lucruri formidabile pe care trebuie să le trăiești, iar pentru asta îți voi fi aproape întotdeauna. Să știi că n-am capre, dar în rest, tot ce-ți dorești.

- Rămâne de văzut. Un islamist nu-și uită niciodată jurământul și durerea.

Alba stătea în ușă și ne privea pe amândoi fermecată.

- Saladin, vino la mine să te strâng la piept! Ești visul meu, visul unui suflet de mamă ce nu a putut avea un copil.

- Vă mulțumesc, că mă acceptați în viața dumneavoastră!

- Off! Doamne, Saladin, ce-ai fi crezut!? Că te voi respinge? Niciodată!

Alba plângea în hohote. Obrajii lui Jamal erau și ei scăldați de lacrimi.

Eram cu adevărat fericit. Copilul, la care am visat cu ochii deschiși, era în sfârșit cu mine. Cineva se joacă cu destinele noastre, iar într-o zi - când nu va mai fi nimic de făcut în această lume - probabil că vom afla cine.

Au trecut șase ani. Saladin a împlinit nouăsprezece. A crescut, s-a înzdrăvenit, are statura mea și mersul meu, dar chipul, chipul e al mamei sale... da... chipul frumoasei mele Latifa. Buze, nas, ochi... da, mai ales ochii, îi spuneam și mamei sale „Latifa, dragostea mea, în ochii tăi, să știi, sunt cerul senin și Marea Arabiei”. În decursul acestui timp am văzut în Saladin mai mult decât un copil. Se transforma pe zi ce trecea. Forța interioară și logica firească a faptelor și-a vorbelor sale, mă uimeau de fiecare dată. A învățat să vorbească și să scrie în limba italiană. Engleza o știa de mic copil, a trebuit doar să o perfecționeze. Urdu, limba sa maternă a vorbit-o în continuare împreună cu unchiul său Jamal. Câteodată intram la

bănuieli și chiar îi întrebam când mi se părea că au întrecut măsura „Băieți, dar aveți secrete și nu vreți să le împărtășiți și cu mine?” Spuneau că doar o exersează din când în când ca să n-o uite, plus că le era foarte dor de țara lor.

Alba l-a crescut frumos, îngrijit, cu o atenție mărită asupra bunelor maniere și a ținutei. Saladin nu i-a spus niciodată mamă. I-a zis simplu: Alba. N-a deranjat-o, simțea că este iubită, iar pentru ea a fost de-ajuns.

Jamal a plecat în urmă cu doi ani. S-a întors în Pakistan. Saladin îi simțea lipsa. Îl vedeam cum îl mănâncă călcâiele să se ducă și el. La un moment dat a făcut-o, a plecat și el. A plecat acum o săptămână și deja parcă a trecut un an. Vorbim la telefon aproape zilnic, dar totuși ne este greu. Alba plânge seara și mă întreabă „Alessandro, dacă nu vrea să se mai întoarcă, dacă face vreo prostie pe acolo? Sau poate îi face, naibii, careva ceva! E zonă de conflict, totuși.” Îi explic de fiecare dată că trebuia să plece. L-am fi chinuit dacă l-am fi ținut legat. Plus că e bărbat și poate să ia singur deciziile potrivite.

Drept să spun, nici eu nu sunt prea liniștit. Când a plecat, mi-a lăsat pe birou

tableta sa, am crezut că a uitat-o, l-am sunat și i-am spus. Mi-a zis că n-a uitat-o, că mi-a lăsat-o mie. Zic, dar ce să fac cu ea!? Eu o am pe a mea. Bun. Am lăsat-o unde am găsit-o, pe birou. Acum trei zile uitându-mă la ea, mă tot ispitea un gând. Totuși de ce mi-a lăsat-o, doar știa că am și eu una la fel? Poate că vrea să-mi spună ceva anume. Am deschis-o. Parola. Îmi cerea parola. Ce parolă să știu eu? Îl sun pe Saladin. „Lasă, tată, că ai să găsești tu parola, vorbim mai târziu că am ceva treabă” mi-a zis el. Am rămas cu mobilul la ureche și cu tableta în mână, mergând prin casă și vorbind de unu’ singur. Așa mă tot frământ de trei zile. Ce parolă o fi având? O fi ceva ușor de ghicit, ceva cunoscut, ceva familiar...

Latifa, da, asta trebuie să fie parola, Latifa! Într-adevăr asta e, Latifa. S-a deschis. Bravo! Saladine, mare șmecher ești, știai c-o să-mi dau seama. Ce-i asta? „*Dragă tată, îți scriu aceste rânduri...*”

•

„Dragă tată,

Îți scriu aceste rânduri pentru a lămuri câteva lucruri legate de vizita mea în Pakistan. Voi știți că am plecat la invitația și rugămintea lui Jamal. Ei bine, nu e așa. Plecarea mea am stabilit-o încă de acum un an și ceva. Plecarea lui Jamal, de acum doi ani, am planificat-o tot eu (să nu crezi că are Jamal vreo vină, doar pentru faptul că e mai în vârstă decât mine sau pentru că-mi este unchi. Când am conceput planul l-am întrebat dacă e de-acord să se implice).

Acum trei ani am conceput o rețea de deturnare a unor sume de bani din conturi bancare, de pe întreg globul. Am acționat întotdeauna din locuri diferite, niciodată de acasă. Oricum am creat un server pe care l-am deviat constant în diferite țări: în Germania, Belgia, Franța, Norvegia, România, în Japonia, în China, Australia, chiar și în America. În fiecare din aceste țări am racolat și instruit câte un hacker. Fiecăruia dintre hackeri i-am pus în vedere riscul și pericolul la care se expune. Ca să am siguranța că nu voi fi

trădat, că-și vor ține pliscul, i-am obligat să își facă câte un cont bancar sub nume fals, dar la care să fie atașat și un folder secretizat, folder care să conțină toate detaliile identității lor adevărate. Nici unul dintre ei nu cunoaște parola celui folder (dacă acum citești această scrisoare înseamnă că în afară de mine o mai știi și tu). Dacă unul dintre ei va încerca să spargă folderul, un program special de siguranță va emite conținutul folderului în întreaga lume.

Banii au fost transferați în conturile acestea. Timp de un an am lăsat să curgă sume - nu cu prea multe zerouri - din conturi bine alese, conturi care aveau o activitate bogată și cu sume destul de mari. Cu acești bani am făcut achiziții de armament cu destinația Karachi. Chiar acum, după ce ajung la Karachi, trebuie să ridic din port un colet măricel cu muniție. Coletul va avea ca paravan alte cinci containere cu deșeuri de mase plastice. De ce mase plastice? Pentru că pe Jamal, când l-am trimis acolo, l-am trimis cu scopul de a deschide o fabrică de mase plastice pentru a ne folosi drept acoperire. Ei bine, fabrica și-a creat o piață, are o activitate bunicică, de aceea am decis că e momentul să trec la acțiune.

Jamal, pe lângă activitatea de la fabrică, s-a ocupat de racolarea și instruirea unor mercenari islamiști, care sunt gata să-și dea viața pentru țara lor și pentru Allah. A racolat un număr total de două sute treizeci și cinci de oameni, iar când ajung acolo sunt hotărât să continue recrutările.

Ai să spui că mă folosesc de ei doar pentru a-mi răzbuna moartea mamei și a bunicului. Să știi că nu e doar asta. Islamiștii știu un lucru: suferința unuia dintre semeni e suferința tuturor, iar Allah le arată calea către adevăr și dreptate. I-am zis lui Jamal înainte de a pleca «Jamal îi instruiești așa cum îți dictează Allah!»

Asta e lupta mea și a poporului meu contra nedreptăților la care suntem supuși...”

- Alessandro! E gata masa, puiule. Alessandro, mă auzi?

- O! Da, Alba... iartă-mă! În două minute am venit. Am vreo câteva documente pe mail de verificat...

- Bine, dar nu mai mult, că se răcește.

- Da.

„... contra nedreptăților la care suntem supuși de atâta amar de vreme.

Pe Aziz nu l-ai cunoscut cu adevărat. Ne-ai căutat patru ani de zile fără nici un

rezultat. Și știi, de ce? Pentru că nu ai căutat unde trebuie și pentru că bunicul meu lucra împreună cu serviciile secrete pakistaneze, servicii secrete care lucrau în sprijinul Talibanului fără ca americanii să aibă cunoștință de acest fapt. A fost plasat mereu în zone secrete de pe teritoriul Afganistanului pentru a susține Talibanul în preluarea guvernului afgan. Guvernul afgan a pus la punct o serie de grupări pentru a elimina organizațiile ce susțineau încercările talibanilor. Astfel, în '93, și-au găsit sfârșitul mama și bunicul meu.

Am urmărit cu atenție ce s-a întâmplat între timp în Afganistan și Pakistan. Regimul Taliban s-a impus și a pus la dispoziție teritoriul Afganistanului, grupării al-Qaeda. Gruparea a fost înființată și folosită în trecut pentru a lupta împotriva forțelor sovietice. E o grupare puternică și în care îmi pun toate bazele. Toate resursele financiare, materiale și umane de care ți-am pomenit mai sus , le voi pune la dispoziția acestei grupări.

Sunt gata să lupt împotriva trădătorilor ce mi-au ucis familia și să completez împotriva americanilor.

Astea sunt lucrurile de care nu ai avut habar cu toate că am locuit împreună

vreme de șase ani. Fiind tatăl meu, am hotărât că ar fi corect din partea mea să-ți fac cunoscută această latură a mea.

Te rog, atunci când mă suni să nu pomenești nimic din ce-ai aflat în această scrisoare! Aici sunt doar în vizită la unchiul meu, nimic mai mult. Șterge fișierul din tabletă și arunc-o în șemineu, pe foc. Alba nu vreau să știe nimic.

Vă sărut și vă iubesc!

Ai grijă de tine, tată!"

Doamne, iartă-mă! În ce s-a băgat băiatul ăsta!? Băiatul meu susținătorul unei grupări teroriste? Doamne, sunt blestemat!

Mă strâmb în fața oglinzii, ori sufletul distrus, epuizat, mi-a infectat chipul de-am devenit atât de hidos? Simt că nu mai sunt eu. Parcă m-am înstrăinat de propria-mi făptură. Am aproape doi ani de când nu mi-a mai păsat de sănătate, de igienă, de Alba, de afacere... Redacția merge bine, și asta doar datorită adjunctului meu care nu și-a urmărit doar propriul interes. Doi ani

de căutări, pericol și dezamăgire. De ce, mie, toate astea?

A doua zi, după ce-am citit exploziva scrisoare lăsată de Saladin, am uimit întreaga redacție cu decizia luată: „Dragi colegi, nu vă rețin foarte mult, v-am invitat la mine în birou pentru a vă informa că începând de mâine adjunctul meu se va ocupa de întreaga redacție. Eu voi pleca într-o serie de expediții în Pakistan și Afganistan. Voi face toate cererile necesare către statul American pentru a primi sprijin, având în vedere pericolul la care voi fi expus. Vă mulțumesc! Hai, toată lumea la treabă! Știrile nu ne așteaptă pe noi.” Tăcere. Doar tăcere. Nici măcar adjunctul meu nu a avut curajul să mă întrebe ceva.

Când i-am spus Albei ce am de gând să fac, a avut o reacție teribilă, parcă aș fi izbit-o cu toată puterea de un zid. „S-a ntâmplat ceva cu Saladin? Spune-mi, te rog! Spune-mi adevărul!...” și întrebările au continuat cu zecile. La plecare era atât de epuizată, încât abia se mai putea ține pe picioare. Am luat-o pe toate părțile, i-am explicat, i-am argumentat, că e necesar să fac asta pentru redacție, că angajații trebuie să vadă în mine un model, un reper, că am ajuns la o vârstă la care e

necesar să-mi pun sângele în mișcare, să trăiesc la limită, însă bănuielile ei erau altele. Nu i-am spus nimic din ce știam, însă, i-am interzis să-l sune, sau să-i răspundă lui Saladin. Ei bine, asta i-a confirmat că plecarea mea e strâns legată de Saladin. Am plecat convins că o să-mi recapăt copilul, copil pentru care îmi făcusem atâtea planuri de viitor, atâtea surprize l-ar fi așteptat... Gândul răzbunării l-a urmărit atâta timp, amplificându-se pe zi ce trecea. Parcă-l văd pe Aziz, bunicul său. Aceleași ideologii nenorocite în ambele cazuri.

Am aterizat pe aeroportul din Karachi. De acolo am luat un taxi și-am plecat direct în port. Acolo m-am prezentat ca om de afaceri, deținător a unor cantități mari de deșeuri de mase plastice. Le-am cerut să-mi de-a locația fabricii lui Jamal. Un lucrător portuar, mic de statură și slăbănog, mi-a făcut semn să merg cu el. Mi-a făcut rost de un taxi, a vorbit ceva cu șoferul în urdu și mi-a zis scurt „Te duce acolo”.

Ce ușor a fost, mi-am zis în gând, dar când am intrat nici urmă de Jamal, nici urmă de Saladin. Un tip care părea să fie șef pe acolo mi-a zis „Au vândut și au plecat.” Am rămas câteva clipe interzis.

M-am dezmeticit și mi-am dat seama c-aș putea încerca să-l prostesc, dându-mă drept un traficant de arme. Când a auzit s-a ncruntat la mine de nu i se mai vedeau ochii în cap. „Hai, nu zău!? Da' când ai mai făcut tu astfel de afaceri cu fabrica noastră? Nu e profilul nostru.”. I-am răspuns cu siguranță în voce și fără să clilesc „ Aproape lunar, tinere, aproape lunar fac afaceri cu Saladin și Jamal, dar de tine n-am dat pe aici” și-am mers mai departe de atât „ Se vede că ești nou pe aici, vezi că-ți pun o vorbă rea și sincer nu știu dacă Saladin o să reacționeze prea frumos. Avem treburi serioase de făcut, bagă-ți mințile-n cap, tinere!” apoi am riscat la maxim „N-a apucat să-mi zică că pleacă. Eu, ce fac cu marfa? E pe docuri în containere.” Spre uimirea mea, a prins tot teatrul. „Îmi cer scuze, n-am știut de dumneavoastră, iar marfa, nu-i problemă, o ridic eu. Șeful a plecat în Afganistan, are o misiune acolo” și șoptind aproape de ureche îmi zice „Al-Qaeda.” M-a luat cu leșin când am auzit. „ Dar stați liniștit, cum primesc semnale că aș putea să-i transmit un mesaj, îi spun și de dumneavoastră.” „Așa să faci. Hai, termină-ți treaba aici și ne vedem la

docuri.” Am urcat în primul taxi și dus am fost.

Din acel punct căutările mele au fost de prisos. Nicăieri în Afganistan nu găseam pe cineva care să-mi dea locații precise. Primeam, ori piste false, ori informații care nu-mi mai foloseau deoarece ajungeau prea târziu la urechile mele. Am mers pe cont propriu șapte luni de zile, după care am decis să apelez totuși la americani. N-aș fi vrut să fac pasul ăsta pentru că-mi era teamă că-l voi deconspira pe Saladin - eu vroiam să-l gădesc viu și să-l aduc acasă.

Am intrat foarte ușor într-o bază americană având toate actele necesare prin care dovedeam că beneficiaz de sprijinul lor . „Ați primit avizele acum șase luni, nu v-ați grăbit deloc să ajungeți pe la noi! V-am așteptat.” „Au intervenit unele probleme...” i-am răspuns. „ Am înțeles că sunteți chiar patronul ziarului. Cum se face că ați venit tocmai dumneavoastră aici, când puteați trimite un angajat experimentat să se ocupe de această activitate?” „Bătrânețea. Am simțit că e necesară o schimbare în viața mea. Știți, intervenise acea rutină zilnică.” M-a privit ca pe un excentric. Ce-o fi zis el , e nebun moșul, să-l lăsăm în plata lui.

Au urinat nouă luni în care în care a trebuit să lucrez pentru gazetă. Am stat mai mult la Kabul, iar asta mă cam încurca. Îmi era greu să mai aflu câte ceva legat de Saladin. Simțeam că am eșuat. Când i-am revăzut prima oară pe webcam, cei din redacție sărbătoreau, confetti, șampanie... „Păi, ce credeți, c-o să vă las baltă?” Toți m-au aplaudat ca pe un star de cinema.

Cu Alba vorbeam mai des decât înainte, dar niciodată ceva legat de Saladin. Din prea multă singurătate, Alba s-a apucat de pictat. A început cu oamenii casei: șofer, bucătar, femeie de serviciu, grădinar; a continuat cu peisaje rurale de prin toate coclaurile Italiei.

După nouă luni în care am aflat care ar fi zonele de risc maxim de pe teritoriul Afganistaului, am decis să mă arunc în mod deliberat în ghearele pericolului. Știam că dacă voi continua ca până atunci, pierd timp prețios și s-ar putea să fie prea târziu pentru Saladin. Nu vroiam să aud că a murit în nu știu ce atentat terorist. Mi-am informat colegii că vom întrerupe un timp legătura și că voi reveni cât pot de repede.

Am plecat în partea de Nord-Est a țării, în Kunar. Aveam informații că aici își au bazele câteva grupări teroriste. O

săptămână întreagă m-am expus în fața pericolului. Îmi tot făceam planuri cu ce-o să le spun, cum o să le explic cine sunt și pe cine caut. Una dintre problemele majore era că fiul meu nici măcar nu-mi poartă numele, îl cheamă Saladin al-Zawahiri. Cum o să conving niște fanatici demenți că e fiul meu?

Mergeam călare. Soarele tocmai apunea. Se mai auzea doar tropăitul asinului meu și șerpii cu clopoței, când de după o formațiune stâncoasă și-a făcut apariția o ceată de saudiți înarmați, cu fețele acoperite și cu turbane mari pe cap. Mi-am zis că asta e, am reușit, i-am găsit. Nu mai rămânea decât se le explic cine sunt și ce vreau. Unul dintre ei, ceva mai înalt, a venit și m-a tras jos de pe asin. A început să-mi zică ceva în limba arabă, dar nu prea înțelegeam, vorbea foarte repede și răstit. Îmi tot făcea semn cu mâna dreaptă să scot ce am în buzunare. Am scos bani, țigări, brichetă și acte. A luat pașaportul s-a uitat la el, după care i-a făcut unuia, semn cu mâna peste umărul meu. Imediat am simțit o izbitură puternică peste ceafă.

M-am trezit la ceva timp, dezorientat, cu o durere de cap teribilă. Fusesem închis într-o cameră fără lumină, fără ferestre, așezat pe un preș lipicios, urât mirositor.

M-am gândit că o fi un buncăr al celor din Al-Qaeda.

Cred că au trecut două zile până să vină cineva la mine. Când a intrat mi-a băgat o lanternă în față, de n-am mai putut să văd nimic, mi-a aruncat o ploscă și o bucată de lipie uscată, după care a ieșit. N-am apucat să spun nimic. Am început să strig ”Saladin! Saladin al-Zawahiri! Sunt tatăl lui Saladin! Îl caut pe Saladin! Spuneți-i că am venit să-l văd.” În zadar am urlat vreo jumătate de oră. Am așteptat alte trei zile până a venit cel cu lanterna. Când a intrat i-am zis direct „Sunt tatăl lui Saladin. Am venit să-l văd. Îl știi pe Saladin? Dar, pe Jamal, îl cunoști?” Mi-a zis ceva în arabă, răstit, după care m-am trezit cu o lanternă în cap. Au mai trecut vreo trei zile până să vină omul cu lanterna, însă acum nu știam cum să prind mai repede lipia, eram lihnit, mi-era și sete și frig. N-am mai apucat să-i spun nimic, dar nici el nu m-a mai lovit. Parcă începuse să vină tot mai rar. Eu eram tot mai slăbit, mintea mea o lua razna. Începusem să-mi pierd cumpătul, ce să mai zic, plângeam ca un copil.

După foarte mult timp, după ce pierdusem șirul zilelor de când mă aflu închis în acel beci nenorocit și când îmi pierdusem aproape orice speranță că o să

mai ies viu de acolo, au intrat doi inși care m-au scos afară mai mult târâș. M-au dus într-o încăpere luminată, unde mă aștepta cu coatele pe masă, un tip gras, cu ochii bulbucați și cu o barbă lungă ca de profet. Printre fălci m-a întrebat în limba engleză „Cu ce treabă prin zonă, domnule? Ăă? Ce căutai matale pe aici? Ți-am văzut azi pașaportul și legitimația de jurnalist” „Azi mi-ați văzut actele?” „Azi, pentru că acum cinci luni când am plecat în misiune cu liderul nostru, am dat ordin ca nici un prizonier să nu fie omorât până nu ne întoarcem noi...” „De cinci luni sunt închis aici?” „Nu de cinci luni, ci doar de patru”. Ce mi-e patru, ce mi-e cinci, că puțin mai aveam și crăpam acolo-n beci. „Îl caut pe Saladin” „Saladin al-Zawahiri? Ce treabă ai tu cu liderul nostru?” Am răsuflat ușurat, eram salvat, fusesem capturat chiar de gruparea lui Saladin. „Sunt tatăl lui.” S-a uitat fix la mine, cu fălcile căzute, preț de două secunde după care a pornit într-un râs necontrolat și scârbos. Îi săreau flegme din gât, pe barba lui unsuroasă. Cei doi care mă scosese ră din beci, au început și ei să râdă, doar că ei nu știau de ce, pentru că nu înțelegeau engleza. „Mă duc să-l chem și pe șef ca să ne pișăm pe tine de râs” S-a

ridicat și a ieșit pe ușă, tot râzând, ținându-se de burtă...

Când s-a întors umflatul încă râdea „El e, Saladine” i-a zis celui de lângă el. Când am ridicat privirea, stătea în tocul ușii un tip cu barba lungă și rară, sprâncene dese, nasul căzut ca de cioc de vultur și ochii... ochii!... În ochii lui am revăzut cerul senin și Marea Arabiei... era într-adevăr Saladin al meu. Am izbucnit în plâns. „Saladin, fiule...” „Taci, bătrân prost!” Când l-am auzit rostind aceste vorbe m-am simțit, parcă, strangulat cu o funie de n-am mai putut scoate un sunet. Stăteam pur și simplu și-l priveam. Ochii sunt aceeași, dar acum scot scânteii teribile. Provoacă spaimă chiar și celui ce-i este tată. Mă întrebam în sinea mea, unde e copilul meu blajin, acel copil care stătea ascuns în biroul meu cu lacrimi în ochi, stânjenit de reacția Albei. Acel copil care îmi făcea fiecare zi în prezența lui, un dar de la Dumnezeu. Unde e? Unde-i Saladin al meu?

Saladin nu se mișca din tocul ușii. Ținea în mână dreaptă un AK-47¹ cu țeava îndreptată-n sus, iar în stânga un topor cu lama plină de sânge ce se prelingea pe podeaua prăfuită. Preț de câteva secunde a tăcut. Doar respirația greoaie i se auzea. La un moment dat pe un ton de laudă îmi zice „ Bătrâne, vezi tu acest topor? Zeci de capete am tăiat cu el. Uite! AK-47. Am ciuruit o grămadă de funduri cu această armă. Nu ți-e teamă că aș putea scoate acest pumnal de la brâu și-ntr-o fracțiune de secundă ți-aș ciopârți beregata? Ăă? De ce mă cauți? Nu ți-am zis că ăsta e drumul meu, că asta îmi este misiunea în fața lui Allah? Am aflat că ai venit să mă cauți, la o săptămână după ce ai trecut pe la fabrica din Karachi. L-am trimis pe lumea cealaltă pe zevzecu' ăla care ți-a zis că-s în Afganistan. Vezi capul ăsta? Ei bine, cu iscusința acestei minți îmi voi duce misiunea până la capăt.” Apoi își dezgolește pieptul și se bate cu pumnul în el „ Aici bate o inimă, o inimă puternică. Dar, știi ce zice inima asta puternică? Zice să te întorci de unde ai venit bătrâne! Vezi, nu sunt chiar atât de crud.” Cuvintele lui îmi opăreau sufletul. Privind într-un colț al

¹ Pistol – mitralieră Kalașnikov, model 1974

camerei l-am întrebat „Unde e Jamal?”
„Jamal? Jamal e bine acolo unde e. A avut o misiune din care nu avea cum să se mai întoarcă viu. Două sute kilograme de explozibil într-o mașină condusă de el.”
„Ți-ai trimis unchiul la moarte, Saladin!”
„A făcut voia lui Allah, nu a mea. Legați-l la ochi și duceți-l de-aici!”

Când am putut vedea din nou, mi-am dat seama că am fost lăsat la periferia Kabulului.

Și iată-mă, cum astăzi, după aproape trei luni de la sosirea mea la Roma, stau în fața oglinzii, fără a mă mai regăsi. Parcă mi-am lăsat sufletul într-un loc pustiu și ascuns. Parcă l-am lăsat în beciul ăla întunecat, umed și rece.

- Alessandro, sună telefonul. Nu mai auzi?

- Cine sună, dragă?

- Nu știu. E un număr necunoscut.

- Lasă-l, Alba, să sune! Dă-l dracu!

N-am trecut nici pe la redacție de când am venit acasă. Nu mă simt încă pregătit.

- Alessandro! Insistă, dragă. Răspunzi, sau nu?

- Bine. Lasă-l pe birou, că răspund eu.

- Alo!

- Alo! Sărut-mâna, tată!

- Saladin!?

- Da, tată, eu sunt. Ai ajuns cu bine?

- Da, dacă se poate spune și așa. Am ajuns cu bine dar fără cel pe care l-am căutat neîncetat doi ani de zile.

- Lasă asta acum. Te-am sunat să-ți transmit că-ntr-un minut se va termina totul.

- Adică? Ce vrei să spui, fiule? Unde ești, Saladin?

- Uite, sunt deasupra New York-ului și sunt foarte aproape de destinație.

- Saladin...

- Tată, ziua asta va intra în istorie. Notează undeva această dată.

- Saladin!

- Vă iubesc! Îmi pare rău că n-o pot revedea pe Alba! Vă sărut!

- Alo! Saladin! Saladin, mă auzi? Saladin! Alo!

Nenorocire! Ce face copilul ăsta? Trebuie să fac ceva. Dar ce? Ce putere mai am eu? Trebuia să mă fi dus să-l denunț încă de la început, să fi accesat naibii acel folder și să-i dejoc întregul plan criminal.

Ce naibii urmează să facă? Latifa, draga mea, cu ce-am greșit? De ce dragostea noastră a făcut să nască un astfel de uragan? Un uragan de ură, de ideologii distrugătoare, de fanatism... Mă rog ție, Allah! Oprește-ți semenii de la distrugere! Nu sunt musulman, Allah, dar am și eu dreptul la fericire, la iubire. Mi l-ai adus, apoi mi l-ai luat fără nici un resentiment. Vrei să mă închin la tine? Na! Poftim! Mă închin ție, preaslăvite. Ești mulțumit? Hai, fă o minune, aștept! Salvează-ți fii! Salvează-l! Salvează-l, mă auzi!?

- Alessandro!

- Da, Alba.

- De ce stai în genunchi? Plângi?

- Zi-mi ce e și lasă-mă!

- La televizor, uită-te la televizor! În New York e nenorocire!

11 septembrie 2001 - fatidica zi, în care fiul meu Saladin al-Zawahiri, membru al-Qaeda, a ucis cu sânge rece.

2.996 – numărul total al celor morți, număr care-l include și pe fiul meu.

11 septembrie 2001 – ziua în care eu, Alessandro Belmondo, am devenit ateu.

BETIA

E târziu, iar paharele încă se mai ciocnesc. Nu vrea nimeni să piardă vreun strop de alcool și sunt pregătiți să-l dea pe gât până-și vor pierde mințile. Băbuța înrămată din perete aproape că nu se mai observă – e un fum de-l poți tăia cu un cuțit – pereții sunt îngălbeniți, geamurile vitrinei sunt aburite, iar pe dușumea e plin de scrum și chiștoace. Masa e pătată și emană o duhoare scârboasă de vin și bere. Toți cei de la masă petrec fericiți, mai puțin unul, care stă într-un colț al camerei pe un scaun cu spătar, putred, cu vopseaua exfoliată. Cu privirea în gol, stă nemișcat fără să spună nimic. Cei din cameră nu-i dau importanță. Parcă nici n-ar fi acolo. E Măruț, băiatul gazdei. Când era mic, pe la vreo cinci anișori, l-a speriat ceva – nimeni nu știe ce – și de atunci a rămas practic paralizat. Nimeni n-a încercat să-i trateze boala. Simte tot ce se întâmplă în jurul lui, dar nu poate să se miște. Era un băiețel vesel și jucăuș. Acum nu e decât o legumă.

Unul dintre petrecăreți a spart un pahar. Gazda strâmbă din nas. Nu-i convine deloc. Setul de pahare îl avea de la nuntă.

- Nuțo! Ia, vino-ncoa'! Fă, n-auzi?

- Acu' vin, tâmpitule. Ce crezi, că-s surdă?

Din camera alăturată apare cu părul zburlit, cu țigara-n bot, fusta scurtă și ciorapii rupți, Nuța, nevasta gazdei. E matoală și ea. Se clatină într-o parte și-ntr-alta.

- Ce-i, Gigi? Ți-era dor de mine? Am venit.

- Strânge cioburile astea și tacă-ți fleanca aia spuzită!

- Da' ce-s mă, cârciumăreasa voastră? Strângeți-le! Alea le-am primit la nuntă boule.

- Lasă-le, fă, dă-le dracu'!

- Da' cine l-a spart?

- Neculai.

- Tu, bețivule?! Fiți-ar capu' a dracu'! Ce-ai, mă? Te-a apucat tremuriciu', nu mai poți ține paharu-n mână? Păi, nu mai bea, boule, dacă nu mai poți!

Nuța ia o sticlă de pe masă și îl lovește fix în cap pe Neculai. Neculai cade la podea leșinat. Nu se mai ridică.

Măruț, dacă ar fi fost cineva atent, pot să jur că s-a mișcat. Toți se așteptau ca Neculai să se ridice și să înceapă să înjure, dar nimic. Toți au amuțit.

- Hai, bădăranule, nu te mai preface, zice Nuța, că nu-ți merge cu mine!

Îl ghiontește cu piciorul. Nimic. Neculai e fără suflare. Nimeni nu mai e beat, incidentul i-a cam trezit. Nuța nervoasă se descarcă pe Măruț:

- Tu, ce te uiți, handicapatule? S-a ntâmplat ceva?

- Acu' ce facem, vito?

Nuța se trage de păr.

- Doamne, ce-am făcut? Sunt o criminală!

- Taci, tâmpita dracu'! Tu mai ai Dumnezeu?

Gigi o izbește de perete. Nuța privește în gol cu ochii holbați. Acum seamănă cu Măruț.

S-a făcut liniște.

Fața lui Gigi, buhăită și nebărbierită e plină de sudoare. Își aprinde o țigară.

- Ce facem acum, împuțiților? Ââ... ce vă uitați așa la mine? Spuneți ceva!

Toți tac. Gigi s-a enervat. Trântește și injură. Se învâрте în jurul mortului și încearcă să găsească o soluție. Măruț a început să horcăie ca un câine. Petrecăreții se uită către el.

- Ce mârăi, mă?

- Hâârrr!

- Da! Am găsit, suntem salvați! Da, da... așa facem!

- Ce-ai, fă?

Nuța se îndreaptă către telefon.

- Alo! Bună seara?

Se prefăce că plânge.

- Domnule... ni s-a întâmplat o mare nenorocire. Băiatul meu...

Nuța a aruncat toată vina în cărca lui Măruț. Măruț mârâie. Gigi a-ncremenit. Unul dintre petrecăreți își face cruce.

- Ce-ai făcut, tâmpita dracu'?

Au trecut zece minute în care doar horcăitul lui Măruț s-a mai auzit. Zece minute în care toți l-au privit ca pe unica salvare.

Poliția intră-n casă.

- Ce s-a-ntâmplat aici? Cine e victima?

- E Neculai Ursu. Băiatu' s-a enervat, nu știu din ce cauză, a luat o sticlă de pe masă și l-a pocnit în cap. Apoi s-a așezat pe scaun și așa a rămas.

Nuța se smiorcăie.

- Ceilalți sunt de-acord cu declarația ta?

Polițișul se uită către ceilalți.

Gigi dă din cap că da, apoi și ceilalți trei.

- Luați-l!

Măruț este luat și dus în dubă.

- Voi veniți cu mine ca să dați declarații! Să nu mai atingeți nimic. Se vor face cercetări.

Petrecăreții pleacă la secție. În casă a mai rămas baba înrămată de pe perete, mortul și cei de la criminalistică.

A trecut o lună. În camera albă intră lumina caldă de afară. O noptieră, un tablou, o ploscă și un pat. În pat e Măruț. E la ospiciu.

ANTENA PARABOLICĂ

București, 13 iunie 1990

Ora 08:30

- E perfect! Las-o așa! N-o mai muta un milimetru, că e bine!

- Ia, uite, ce bine se vede! Ăă? Afacere bună, nu crezi?

- Da, foarte bună! Pun și eu. Îs sătul de TVR.

- Dă-i în mă-sa! Să-i vezi pe toți cum o să ajungă să-și pună... Ia! Ce de programe!? Ia! Nemții. A dracu' limbă, băi, Mitică!

- Lasă așa! Ia! Oho, nemțoaicele, uite ce plămâni are aia!

- E dată dracu'! Îs legate bine nemțoaicele, ai de ce apuca!

- Coane, ăsta-i program numa' cu filme, de dimineață până dimineață.

Ora 17:30

- Bă! Cât e ceasu'? Ce pizda mă-sii face femeia asta? Nu mai dă pe acasă? Dacă nu bați femeia când trebuie, așa-ți face.

- Vezi, Aurele, să n-o snopești degeaba! Sună și tu la fabrică, poate o mai fi la muncă... Ia, uite la ăla, ce împușcă de nebun! Gura mă-sii de filme! Astea țin și de foame. Dacă Ceașcă dădea filme non-stop, nu mai ieșea lumea în stradă. Acu era cu acritura lui, la vânătoare de rațe sălbatice...

- Alo!... Pe Maricica Adăscălesei o caut... Ei, cine o caută, bărbatu', soțu'... A plecat?... Mai repede!? Toată lumea!?... Piața Universității!?... Am televizor, cum să n-am!... Hai, lăsați!... Mulțumesc și sărut mâna, doamnă!... Bă, ești nebun! E omor în Piața Universității, nevastă-mea cred că e și ea acolo. Dă pe TVR!

- Nu găsesc, Aurele. Unde mă-sa, o fi? A dracu' nemți! Peste tot doar nemți.

- Futu-te-n ea de antenă parabolică! Cică vezi de toate! Hai, Mitică, s-o caut pe nevastă-mea!

Ora 18:15

Maricica a ajuns acasă. Buza spartă și vânătă pe spate. Poliția i-a cărat bastoane.

- Aurele, unde ești mă? A plecat! Poate-l omoară ăștia!

Între timp, Aurel și Mitică, au ajuns în Piața Universității. S-au împins, au

scandat, au aruncat cu pietre, i-a luat valul. De Maricica au uitat. Poliția îi prinde și-i îngrămădește în dube. La poliție, devin suspecti când pomenesc de nemți. Că ei s-au uitat la nemți toată ziua și că acum o căutau pe Maricica, ei n-au nici o legătură cu ce se întâmplă în Piață.

- Nemți! Nemți, ați spus!? Bă, voi sunteți spioni, sau ce dracu'!?

I-au interogat până dimineață, ca să înțeleagă până la urmă treaba cu parabolica, cu filmele, nemțoaicele cu țâțe mari, șomaj, Maricica...

București, 14 iunie 1990

Ora 08:35

Aurel și Mitică, șifonați, se îndreaptă către casă. De Maricica nu știau nimic, dar sperau să fi ajuns acasă întreagă. Drumul e blocat. E măcel. Poliția, întărită de mineri, bate la civili ca la fasole. Patru inși cu caschete de ortaci, îi înconjoară pe cei doi. Aurel explică, Mitică explică. Parabolica, nemții, țâțe mari, filme, Maricica, duba, secția... nici o șansă. Ortacii îi snopesc în bătaie cu bâtele și picioarele.

Ora 09:15

Maricica este anunțată telefonic că soțul a fost bătut și e internat la terapie intensivă, la Floreasca.

PRINTRE ESCHIMOȘI

E vara anului 1897, ziua a treia a lunii iunie. Pe Tamisa, nava Inuit, un mic pescador cumpărat de către șase tineri englezi, tocmai se pregătește să iasă în largul Mării Nordului. În zare, către nord, cerul prevestește parcă pericolul aventurii. Cei șase se îndreptă către ținuturile înghețate ale Groenlandei, unde doresc să întâlnească comunitățile de eschimoși de pe țărmul de vest.

Pregătirile au durat un an de zile. Au fost de toți, șapte, însă au avut ceva probleme cu un amic, singurul străin dintre ei, care s-a răzgândit în ultima clipă. A cerut partea lui înapoi, avea nevoie de bani urgent. Geolog polenez, Henrik Arctowski, a fost cooptat de către echipa Belgica, care organizează o expediție antarctică. E o expediție organizată de către „Societatea de geografie belgiană”. Adrien Victor Joseph, baron de Gerlache de Gomery, fost ofițer de marină, conduce această expediție. Henrik n-a ratat șansa și-a decis să li se alăture. Englezii au fost nevoiți să-i facă rost rapid de bani, împrumutând fiecare de pe la cunoștințe.

Deja își sacrificaseră economiile pentru partea lor așa că alte variante n-au existat.

Probleme au avut și cu proviziile de mâncare. În timp ce făcea ultimele aranjamente prin depozitul de alimente, tânărul Thomas Holdstock, a călcat pe o conservă de fasole ce tocmai căzuse la picioarele sale. Lui Holdstock, copil îngâmfat, alintat și singur la părinți, i s-a întors stomacul pe dos. Conserva era alterată. A ieșit pe punte ținând mâna la gură. A vărsat peste bord tot ce mâncase în ziua aceea, probabil și ce mâncase cu o zi înainte. Ceilalți nu l-au crezut, îl știau un mofturos și-un mămos. S-a jurat că nu face mofturi, doar că mirosul conservei era insuportabil. Când din depozit s-a răspândit mirosul pe punte, atunci și-au dat seama că mofturosul nu mințea și că ei au probleme grave cu proviziile. Au verificat fiecare soi de conservă, luând la alegere câte patru din fiecare. S-a dovedit că doar fasolea era cea cu probleme. Un palet întreg de fasole a trebuit să se întoarcă la fabrică pentru a fi schimbat. Profitând de ocazie au primit și un bonus de jumătate de palet, bonus pentru care și-a revendicat toate meritele tânărul Thomas. Zâmbea pe sub mustața lui rară și se lăuda cum a salvat el echipajul de la foamete. Thomas

e pila celui care conduce această expediție, Liam Medwin. Medwin are douăzeci patru de ani și provine dintr-o familie de căpitani, de proprietari de vase, o familie cu tradiție în marină. A amânat ultimul an de studiu pentru a dovedi tatălui său că poate deveni un nume important organizând această expediție. Mama sa a fost împotrivă și i-a recomandat că cel mai bine ar fi să-și finalizeze studiile, să ajungă la o anumită maturitate, după care poate pleca în orice fel de aventură. Liam i-a replicat, cu nasul pe sus, că ceea ce urmează să facă tot studiu se cheamă.

Cu o zi înainte să plece, la o verificare a micuțului motor pe care îl instalaseră trei mecanici, așa-ziși mecanici pricepuți, s-a observat că există un joc puternic la una dintre fulii. În timpul verificării, fulia s-a rupt în trei. O bucată a tăiat cureaua, una s-a înfipt în întăritura de lemn, iar una a zburat pe la urechea tânărului profesor lingvist, de douăzeci și patru ani, Edmund Aiken. Un tip deștept Edmund, doar că prea fricos. L-a luat cu leșin. La ce anemic e, putea doar să-l sufle vântul și pica peste bord. Și-a exprimat teama față de ceilalți. Le-a zis că incidentul ar putea fi un semn și că ar trebui să mai amâne plecarea, sau să renunțe definitiv la expediție. L-au luat

în balon. Doar nu erau nebuni să lase baltă un an de pregătiri și de sacrificii pentru un lingvist superstițios, care locuiește cu mătușă-sa, ghicitoare-n cafele și-n puțuri. Au căutat piesele de schimb și de data asta le-a montat Addison, un tip bine construit și serios mereu. Când lucrează la câte ceva îi zvâcnesc tâmpilele. Pare mereu preocupat de altceva decât de ce se petrece în jurul său. Pentru această expediție și-a sacrificat logodnica, a părăsit-o cu pretextul că ar putea muri și că nu ar avea rost să sufere o fată așa de tânără și frumoasă ca ea. Addison Briggs e profesor de științe ale naturii, are treizeci și trei de ani și e din Northampton. Are ca pasiuni și mecanica, așa că rolul său pe acest vas crește ca importanță.

La bordul navei Inuit, se mai află Wilfred Chesterton și Rodney Stone. Cel dintâi este meteorolog în cadrul Departamentului de Cercetare Climatologică al Institutului Britanic de Meteorologie. Are douăzeci și opt de ani și este căsătorit cu o distinsă profesoară de matematică. Când i-a dezvăluit planurile legate de expediție, aceasta a insistat că trebuie să meargă numaidecât și ea. Wilfred a trebuit să-i explice până în ultima zi că e o expediție periculoasă. Că

pe lângă cercetare mai sunt de înfruntat o sumedenie de alte probleme și că nu ar vrea să-i pună viața în pericol. Într-un final s-a dat bătută, iar la plecare l-a condus cu o oarecare invidie. I-a reproșat, spunându-i că ar fi meritat să facă și ea parte din echipaj, că oricând e nevoie și de o femeie.

Rodney Stone, înainte de a fi un medic foarte bun, este un bețiv notoriu. Are nasul prelins și mereu roșu, urechile la fel. Are și un tic verbal, la fiecare vorbă pe care o scoate spune și „Mă înțelegi?”. Când e beat de-a binelea și îți vorbește pe sub mustața sa stufoasă, ai tendința să-i spui că nu, nu-l înțelegi. E din același loc și de aceeași vârstă cu Addison Briggs, au fost vecini de mici copii, doar că unul bea mult mai rar și mai puțin decât celălalt. Rodney a fost căsătorit până când i-a fugit nevasta cu un actor de teatru ambulant. Asta s-a întâmplat în urmă cu șapte ani și de atunci gurile rele bârfesc că ar avea ceva probleme la pat, însă adevărul îl știe doar el. Poate până la urmă avea probleme doar ea, nu se mai sătura, cine știe?

E 24 iulie 1897. Pescadorul Inuit, tocmai ce a părăsit valurile agitate ale Atlanticului și a intrat, traversând Strâmtoarea Davis, în Marea Baffin . Liam Medwin a oprit motorul ambarcațiunii. Vor naviga cu velatura întinsă tot restul drumului. Întreg echipajul e încântat de frumusețea peisajului. Între timp și-a revenit și alintatul de numai douăzeci de ani, Thomas Holdstock, care a avut încă din prima zi un rău de mare exagerat. Se dădea de ceasul morții, iar Liam îl dădăcea și nu știa ce să-i mai facă. În primele zile, s-a gândit să-l lase undeva printr-un port ca să se întoarcă acasă, însă după intrarea în Atlantic nu a mai fost cale de întoarcere. Acum, Thomas nu mai suferea decât de un vertij ușor de suportat.

Valurile reci se sparg spectaculos de malurile stâncoase din Sud-Vestul Groenlandei. Capetele focilor se ridică rând pe rând curioase după care plonjează în apa înspumată, asemenea unor broscuțe de pe malurile Tamisei, deranjate de cine știe ce.

Cu cât înaintează spre nord, sloiurile de gheață ce plutesc în derivă către Atlantic

sunt tot mai dese și mai mari. Din luna octombrie, Baffin e prizoniera gheții. Acum se eliberează, se dezmoștește. La vederea primului aisberg, medicului Rodney i-a sărit băutura din cap. Tot drumul a fost trotilat. A fost bufonul care a întreținut buna dispoziție pe vas. Într-o zi, a urinat într-o sticlă pe care tocmai o golise, și le-a spus băieților că e hotărât să o bea. Când l-au întrebat de ce vrea să-și bea propria urină, le-a răspuns cu ciudă „Sunt atât de ofticat că tot ce beau, piș! Mă înțelegeți?” Au fost pe burtă. Addison Briggs care-l știa de mic, a confirmat, înecat de râs, că Rodney e un hapsân de când s-a născut. În altă zi, a ieșit dezbrăcat pe punte și a amenințat că se aruncă peste bord. Când ceilalți l-au întrebat de ce vrea să o facă, le-a răspuns că el nu poate trăi departe de cârciuma lui preferată. S-au tăvălit de râs. Știau că glumește. Liam l-a asigurat că-i va amenaja pe vas un mic băruleț, ca să nu-i mai ducă dorul celui de-acasă.

Printre sloiuri și-au făcut apariția cinci balene Beluga. Una dintre femele e însoțită de doi pui de-un albastru-închis, magnific. Pielea lor lucioasă contrastează cu pielea albă a mamei lor. Addison și-a deschis mapa pentru a face câteva schițe

cu aceste magnifice creaturi. Rodney își piaptână mustața stufoasă ce-i acoperă toată buza superioară.

- Schițează-mă și pe mine, Addison, călare pe o balenă albă, să arăt și eu la întoarcere femeilor, ce curajos sunt. Mă-nțelegi? Uite-așa, cu un harpon în mână. Mă-nțelegi?

- Du-te că am treabă, lasă-mă cu prostiile tale!

Addison e concentrat, nu are chef de bufoneriile medicului.

- Nici tu nu ai timp de mine, Liam?

Liam își dă ochii peste cap.

- Ce mai doriți, domnule doctor? Ce nu e bine? Nu vă place cum navighez?

- O, ba da, căpitane! Chiar sunt impresionat. Mă-nțelegi? Cum de un așa tânăr, navighează cu atâta iscusință printre sloiurile acestea nenorocite? Auzi, Liam, dar când vedem eschimoșii? Sunt tare curios, mă-nțelegi? Ard de nerăbdare să-i cunosc, mă-nțelegi?

- Probabil sunt undeva în nord, au coborât de pe calota glaciară și vânează balene albe.

Rodney se întoarce cu ochii mari către Addison.

- Prietene, pictează-le cât mai ai timp, că ți le vânează eschimoșii! Mă-nțelegi? Sunt și ei oameni și le e foame.

Liam și-a pus capul pe cârmă și râde ținându-se de burtă. Addison e prea concentrat la ceea ce face ca să mai audă și ce se vorbește pe punte.

După încă patru ceasuri de navigat printre ghețari, în depărtare, se zăresc și primii eschimoși ale acestor ținuturi înghețate. Liam exclamă :

- Băieți, i-am găsit!

E a douăzeci și patra zi a lunii octombrie, anul 1897. Temperaturile au scăzut extrem de mult și de rapid, iar întreg peisajul s-a modificat drastic. Golful Baffin e acum o mare de gheață. Micul pescador, Inuit, se află pe un pat de gheață. Fiind foarte ușor, a fost împins deasupra ei.

Azi se împlinesc trei luni de când a ancorat, pe coasta de vest a Groenlandei, echipajul micului vas. Aici s-au întâlnit cu șapte familii de eschimoși care și-au făcut o tabără provizorie de vânatoare. I-au primit curioși, interesați de obiectele pe

care le aveau. Când a văzut armele, un bătrân inuit a scos o pușcă. Tinerii exploratori s-au panicat, au crezut că vor fi împușcați de bătrân. De fapt, a vrut doar să le arate că nu are muniție. Le-a înșirat o grămadă de obiecte pe care să și le aleagă în schimbul muniției. Bătrânul avea arma de la niște exploratori norvegieni care i-au dat-o în schimbul unei sănii cu tălpi de fildeș, cu mult timp în urmă, să fi fost vreo douăzeci și cinci de ani de atunci. O ținea împachetată în piele de focă și o scotea din când în când să o curețe cu grăsime de balenă. Nu reușise să vâneze nimic cu ea cât a avut praf de pușcă, dar s-a distrat de minune ratând fiecare țintă.

Cei șase au înțeles imediat că vor fi nevoiți să plătească pentru fiecare lucru primit de la eschimoși. Aici nimic nu e gratis. Le-au dat cuțite, securi, lopeți, farfurii metalice, lămpi, alimente, și tot felul de mărunțișuri ce li se păreau lor mai interesante. Haine nu au vrut. Le-au explicat prin semne că nu țin deloc de cald și că sunt și grele. Tinerii englezi au râs atunci, dar nu știau ce frig năpraznic va urma când vor scădea temperaturile, sau ce greu vor înainta prin viscol cu îmbrăcămintea lor, grea, de lână. Au primit în schimb două sănii și șaisprezece câini,

două harpoane cu vârf de fildeș și șase cuțite cu mânere inscripționate cu tot felul de semne inuite. Pentru restul, urma să le facă un adăpost, un iglu.

Au tăiat vreo cincizeci de felii de zăpadă pentru construirea adăpostului. Sculptau bucățile din mers ca să se îmbine perfect, iar femeile umpleau golurile dintre dreptunghiuri cu zăpadă, apoi o bătătoreau. Englezii au fost uimiți de tehnica eschimoșilor și de rezistența acestor construcții. Adăpostul a rezistat greutatea unui eschimos care s-a cocoțat în vârful lui pentru a adăuga ultimul bloc de zăpadă. După finalizare au tăiat o bucată de gheață, ceva mai subțire, au făcut o gaură în iglu după forma sa, apoi au fixat-o peste, făcând astfel ca lumina soarelui să pătrundă în interior. Această ultimă operațiune i-a lăsat pe tinerii englezi cu gurile căscate.

Au urmat vreo câteva zile de acomodare cu noii lor prieteni. Edmund Aiken stătea aproape permanent în gura lor încercând să le descifreze limbajul. Îi urmărea și la vânătoare îndeaproape pentru a le înțelege comenzile. Au stabilit și câteva semne pentru a se înțelege mai ușor. Ticul verbal al lui Rodney Stone, în condițiile date, nu-i mai folosea la nimic.

Se uita în gura lor cu gura căscată încercând să înțeleagă câte ceva. Nici o șansă. El nici cu semnele nu se descurca prea bine, fiind pilit mai mereu, dădea din mâini ca un apucat, iar eschimoșii se amuzau pe seama lui. Când se plictisea le făcea semn, ducând degetul mare la gură, că se duce să mai bea ceva fiindcă nu se simte în apele lui. Asta înțelegeau și eschimoșii, era semnul pe care îl stăpânea cel mai bine Rodney.

Tinerii englezi au fost primiți sub aripa unui inuit, Nanook, de vreo patruzeci de ani. Acesta are două soții, una se numește Cunayou iar cea de-a doua Nyla. Cunayou are împreună cu Nanook un copil de doi ani, pe nume Allegoo. Nyla încă nu i-a dăruit un copil, însă, Nanook mai are un băiat de treisprezece ani, Kimo. Cea care i-a dat naștere a murit imediat după travaliu. Kimo n-a simțit niciodată lipsa mamei, ea fiind înlocuită imediat de Cunayou. Când a apărut și Nyla, a simțit-o ca pe o soră mai mare.

Wilfred Chesterton a prevăzut că vor urma peste vreo trei luni, temperaturi de până la minus patruzeci și cinci de grade, iar îmbrăcămintea lor nu-i va proteja îndeajuns. Eschimoșii i-au dat dreptate și le-au explicat că trebuie să meargă pe

banchiză să vâneze urși polari, pentru a-și face o îmbrăcăminte potrivită.

Nanook i-a însoțit la vânătoare. După câteva zile s-au întors triumfători. Au ucis un urs polar de vreo patru sute de kilograme. A urmat vânătoarea de narval². Nanook le-a arătat ce pot face din narval. Tălpile de la sănii sunt făcute din cornul de fildeș al acestora. Plus că grăsimea și pielea au un gust extraordinar.

Tânărul Thomas Holdstock nu a participat la această vânătoare. A acuzat ceva dureri de stomac și de cap. Rodney l-a consultat și s-a oferit să rămână împreună, dar tânărul l-a refuzat, i-a zis că se descurcă și că nu vrea să fie păzit ca pe un muribund. De fapt, lui Rodney îi era prea lene să participe la vânătoare și căuta motive să rămână și el. N-a reușit, așa că a plecat. Durerile lui Thomas erau de fapt doar mici tertipuri pentru a rămâne în tabără. El suferea de altceva, de ceva ce-l frământa, ceva intens, ceva ce avea legătură și cu stomacul lui. Se

² Denumire lat. *Monodon monoceros* – mamifer cetaceu marin (asemănător cu delfinul) lung de 5-6 m, trăiește în mările înghețate din nord, masculul având doi dinți canini, dintre care unul cu lungimea de circa 2m.

îndrăgostise. Încă din prima zi când au ajuns în tabăra inuiților, Thomas a pus ochii pe soția lui Nanook, Nyla, tânăra de șaptesprezece ani. Se pare că Nyla avea aceleași sentimente pentru el.

Astfel că, odată rămas în tabără, Nyla l-a vizitat pe îndrăgostit. Cunayou văzând că Nyla lipsește, a început să o caute. Nu a început cu locuința englezilor, nici nu i-ar fi trecut prin cap că ar putea fi acolo, însă după ce a căutat peste tot și i-a mai rămas doar acel loc, un gând negru i-a trecut prin cap. Știa că Thomas nu a plecat la vânătoare, dar cum ar fi posibil ca Nyla să fie acolo? S-a furișat și a privit în igluul englezilor. A căscat ochii mari și și-a astupat gura, de parcă ar fi vrut să împiedice un țipăt care era gata să-i iasă din gâtleej.

Nanook și cei cinci englezi s-au întors în tabără după patru zile petrecute în canoe, printre sloiurile de gheață , în așteptarea narvalilor. Au adus pe sănii cinci narvali de vreo patru metri fiecare, de o culoare gri murdară, cu pete negre. Doi au fost prinși de Nanook cu harponul, iar trei de căpitanul Liam, prin împușcare. Împușcase de fapt patru, dar pe unul nu l-au putut recupera, s-a scufundat înainte să ajungă la el. Pe ceilalți îi împușcase când

aveau deja plămânii plini cu aer și au rămas plutind la suprafața apei.

Cunayou nu i-a dezvăluit de prima dată ceea ce văzuse lui Nanook. Îi era teamă de armele englezilor. Nu i-a spus nici Nylei că știe ce face în secret cu tânărul englez. A lăsat-o, ca să vadă cât va continua cu această mizerie. De când știa ce se petrece, îi era mai ușor să observe cum își fac ochi dulci și cum se pupă pe furiș. Inima îi era tot mai grea și mai neagră.

Acum douăzeci de zile, când a început să înghețe întreaga întindere de apă a Baffinului, eschimoșii erau gata de plecare spre interiorul insulei pentru a trece de iarna grea ce urma să vină. Tinerii exploratori aveau însă alte planuri. Ei vroiau să traverseze marea pe gheață, cu săniile trase de câini pentru a ajunge la o altă tabără de eschimoși, ce trăiesc pe Insula Baffin. L-au convins pe Nanook să-i însoțească. Nanook și-a trimis soțiile cu restul taberei. L-a luat alături doar pe Kimo, băiatul cel mare, cu gândul că-l va putea pregăti în felul acesta mai bine pentru zilele în care va avea și el familie și va trebui să o protejeze prin propriile puteri. Cunayou, înainte de plecare, l-a rugat să se răzgândească și să nu se mai ducă cu englezii. Sunt periculoși și nu are

încredere în ei. Nanook a contrazis-o, i-a zis că nu au dovedit până acum că ar fi periculoși. Atunci, Cunayou a decis să-i spună soțului ce avea pe suflet. Nanook a rămas fără cuvinte. Nu-i venea să creadă că tânăra lui soție, a putut să-i facă așa ceva. A decis totuși să meargă. Nu și-a luat la revedere nici de la Cunayou, nici de la Nyla. Ceea ce i-a fost dat să audă, i-a rănit orgoliul său de inuit, i-a murdărit numele ce l-a moștenit de la bunicul său. În mintea lui se clădea planul răzbunării.

Se fac zece zile de când au pornit în periculoasa și imprevizibila aventură. Nanook e mereu înaintea englezilor, împreună cu fiul său, Kimo. Liam e încântat de eschimosul Nanook, pentru că le deschide calea. Alături de el, îi are pe tânărul Thomas, care visează cu ochii deschiși la Nyla, și pe medicul Rodney, care de vreo câteva zile a băut doar ca să se mai încălzească. În urma lor e sania condusă de Addison Briggs, ce-i are alături de el, fiecare pe schiuri, pe Edmund Aiken și pe Wilfred Chesterton.

Din față a început să bată, de vreun sfert de oră, un viscol puternic. Nanook încă continuă să înainteze. Liam îl strigă:

- Nanook, stai! Nanook! Nanook, oprește-te!

Nanook continuă să înainteze prin viscol. Englezii nu-l mai zăresc. Liam se grăbește să-l ajungă. Ceilalți trei, cei conduși de Addison, rămân tot mai în urmă.

În depărtare se zăresc venind pe întinsul alb al mării înghețate, dinspre Insula Baffin, trei sănii trase de câini. S-au scurs douăzeci și șapte de zile de la ziua în care tinerii englezii se zbăteau să-i prindă din urmă pe Nanook și Kimo.

Ce s-a întâmplat cu ei? Ei, bine, cei trei din urmă, Addison, Edmund și Wilfred, au deviat de la traseu din cauza viscolului. După prima greșală nu s-au lecut. Au comis-o și pe a doua, au continuat să înainteze chiar dacă nu vedeau la un metru în față. Câinii nu mai vroiau să înainteze, dar Addison îi îndemna disperat să meargă mai departe. La un moment dat au ajuns într-o zonă unde gheața nu mai era sigură. O deschizătură uriașă s-a căscat înaintea lor. Neavând timp să reacționeze, cei trei împreună cu sania și cei opt câini, au plonjat în apa rece a mării. Wilfred în mometul contactului cu apa rece ca gheața

și-a pierdut cunoștința. Legați între ei cu o funie, iar Wilfred fiind ultimul, îi trăgea la fund pe ceilalți doi. Addison a reușit să-și scoată un cuțit din gheata dreaptă și să taie funia. Lingvistul Edmund n-a avut nici o șansă, s-a scufundat împreună cu Wilfred și cu toate secretele limbii eschimoșilor, în adâncul întunecat al mării, acolo unde doar strigătele balenelor se mai aud. Printr-o ultimă efortare, Addison a reușit să-și salte partea superioară a corpului la suprafață, deasupra gheții. Curentul Labradorului a împins sloiurile de gheață, iar Addison a fost prins între ele. S-a zbatut în zadar vreun sfert de oră, gheața l-a prins la mijloc ca o menghină și nu i-a mai dat drumul. A intrat în șoc hipotermic, iar mai apoi, s-a stins.

În timp ce Addison își dădea ultima suflare, ceilalți trei au continuat să-l urmărească pe Nanook. Nanook luase un avans considerabil, erau doar doi și aveau patrusprezece câini. După ce a considerat că s-a îndepărtat destul, Nanook i-a spus fiului său să continue drumul singur și să cheme ajutoare de pe Insula Baffin. Kimo s-a conformat. Nanook a așteptat în mijlocul gheții să apară sania lui Liam. Când au fost destul de aproape, Nanook le-a ordonat câinilor să stea pe loc. Câinii

s-au supus imediat. Liam privea uluit. Nu înțelegea ce se întâmplă și de ce Nanook ține un harpon îndreptat către ei. În viscolul ce bătea dinspre nord era parcă un zeu războinic. Stătea în fandare cu piciorul stâng întins înainte și cu harponul în mâna dreaptă, gata să-l străpungă pe Thomas. Liam era nedumerit. Thomas bănuia că el e ținta. Nanook l-a strigat stâlcit „*Tohima!*” Liam l-a întrebat ce vrea de la Thomas. Nanook a explicat tot stâlcit „*Tohima! Tohima Nyla eu!*” Liam era consternat. Thomas împreună cu Nyla? Acum înțelegea de ce Thomas se îmbolnăvea mereu când trebuia să-l ia la vânătoare. L-a întrebat dacă-i adevărat. Thomas a răspuns cu un simplu da. Liam i-a zis, bătându-și pieptul cu mâna dreaptă „Poate se iubesc, nu?” Nanook a scuipat scârbit în schimbul unei replici stâlcite. A urmat un zbierat din toți rărunchii și lansarea harponului. Thomas era împietrit de groază. Rodney l-a împins în ultima fracțiune de secundă. Harponul și-a ratat ținta, iar Thomas a căzut în fund și a rămas amorțit de spaimă de parcă și-ar fi văzut moartea cu ochii. Nici tânărul căpitan nu era prea lucid. Tot Rodney a fost cel care a înșfăcat pușca și i-a ordonat lui Nanook să nu mai facă nici o mișcare „Te omor! M-

ai înțeles?”. Nanook a fost capturat. L-au întrebat de Kimo. Nu a vrut să le răspundă. L-au amenințat că dacă o să-l prindă, o să-l omoare.

Au așteptat două zile să apară și ceilalți trei camarazi, dar în zadar. Liam a decis că trebuie să se întoarcă și să-i caute. A treia zi au pornit cu Nanook legat de sanie. Viscolul nenorocit se oprise. Nanook s-a gândit să-i saboteze chiar dacă putea pieri și el din cauza asta. Cum stătea legat în sanie și-a scos de la gât amuleta lunguiață de fildeș. În timp ce înaintau, Nanook și-a ținut amuleta, când pe-o parte când pe alta, lipită de gheața sticloasă. După două zile de mers amuleta era o adevărată lamă de cuțit numai bună de tăiat ceva. S-a tot zbatut, s-a tot chinuit, până a reușit să taie chingile câinilor. După ce i-a eliberat a urlat ca un apucat la ei, să fugă, să fugă să nu se oprească. Englezii erau disperați. Au rămas fără câini. După ce l-au bătut pe Nanook de l-au zvântat, l-au pus să tragă sania. Degeaba. Era prea grea. Au fost nevoiți să tragă și ei.

Au urmat zece zile de căutări. Sania lui Addison avea toate proviziile de hrană. După zece zile de foamete nu-i mai interesa de Addison, de Edmun ori de Wilfred.

Când scrutau întinsul gheții cu privirea nu vroiau să vadă decât o sanie, sania cu hrana lor. Nanook le-a propus să-și continue drumul către Insula Baffin unde vor găsi ajutor. Le-a mai zis să-l elibereze ca să poată vâna. L-au refuzat, au zis că se descurcă ei cu vânătoarea. Zilele treceau, iar foametea puseseră stăpânire pe mințile lor. La un moment dat Rodney a vrut să se sinucidă, să se termine totul pentru totdeauna. Liam l-a împiedicat.

După încă zece zile de foamete, aceștia au început să mănânce pielea de focă cu care era învelită sania. Au mâncat și grăsimea cu care-și ungeau tălpile de fideș ale saniei și schiurile. Într-o zi s-au chinuit trei ore și ceva ca să facă o copcă. N-au prins nimic. Viscolul dinspre Nord pornise iar. Luați de cap din cauza foametei, s-au gândit să-l elibereze pe Nanook și să-l trimită la vânătoare prin viscol. Nanook era atât de slăbit încât abia mergea în patru labe. Thomas l-a atenționat pe Liam că eschimosul ar putea fugi. Liam i-a replicat sec „Să se ducă, dacă are unde, și dacă poate.” Thomas a zis că nu e de acord să-i dea drumul pentru că le-ar mai putea fi de folos. Când a întrebat Rodney cu ce-ar mai putea să le fie de folos acest eschimos aproape mort, Thomas i-a răspuns cu o

întrebare „Ție nu ți-e foame?” Acest gând, că ar putea să-l mănânce pe Nanook i-a mai urmărit încă trei zile. L-au scos pe Nanook din cort și i-au ordonat să plece. Nanook nu se putea ține pe picioare. Liam a scos pușca și a apăsat pe trăgaci. Nanook s-a prăbușit fără suflare cu fața-n zăpadă. Sângele a izbucnit fierbinte ca dintr-un urs polar străpuns de suliță. Zăpada s-a colorat într-un roșu-închis, de jur împrejurul lui. În acel moment ca printr-un îndemn, viscolul polar s-a potolit. Cei trei nenorociți, au mai stat vreun sfert de oră gândindu-se la ce urmau să facă. Tot Thomas, cel căruia-i trecuse prima dată prin minte să facă așa ceva , s-a ridicat cu un cuțit în mână și-a îneput să taie hainele de pe cadavrul lui Nanook. I-a îndemnat și pe ceilalți doi să se apropie. Apoi a tăiat tacticos o felie mică din coapsa lui Nanook. I-a întins-o lui Rodney. A băgat-o în gură fără să se uite la ea. A dat din cap că da, e bună, îi place. Liam a scos și el cuțitul și s-a servit.

În tot acest timp, în care îl lăsase pe tatăl lui singur în viscol, Kimo, a găsit un grup de trei eschimoși ce plecaseră la vânătoare de foci pe gheața mării. Astfel că cei ce se văd acum în zare sunt cei trei eschimoși și Kimo. A venit după tatăl său.

Cei trei europeni educați, transformați în canibali, încă nu i-au observat. Ei continuă să devoreze cadavrul lui Nanook. Thomas ridică privirea.

- Pericol! Vin eschimoșii!

Se ridică și-și încarcă pușca. Trage un foc. A ratat. Cei trei eschimoși sunt la vreo cincizeci de metri distanță. Sunt îngroziți de ceea ce le-a fost dat să vadă. Eschimoșii își iau poziție, la fel cum și-a luat și Nanook, și lansează harpoanele. Cele trei harpoane și-au atins ținta. Thomas a fost nimerit în cap, Liam în capul pieptului, iar Rodney în stomac. Rodney se încăpățânează să nu moară. Kimo se apropie de el. Rodney îl privește de parcă vede prin el. Printr-o ultimă suflare îi zice lui Kimo:

- Iartă-ne! M-ai în...

Kimo scuipă scârbit.

E 24 decembrie 1899.

Geologul polonez, Henrik Arctowski, vechiul amic al celor șase englezi, s-a întors, de o lună și ceva, din expediția antarctică. Arde de nerăbdare să le povestească amicilor săi din Anglia,

impresionanta sa aventură de pe nava Belgica. Însă, ajuns la Liam Medwin acasă, îi pierde pofta de povestit. A dat față în față cu doi părinți disperați, încordați de prea multă așteptare. E al treilea Crăciun pe care îl petrec fără Liam acasă. Temerile lor cresc din ce în ce mai mult, se gândesc la ce este mai rău. Liam ar fi trebuit să fie acasă încă de anul trecut, din iarnă. Tatăl său e preocupat cu organizarea unei expediții de salvare, care ar trebui să înceapă din vara anului viitor.

Între timp, în Groenlanda, Kimo, proaspăt întors de pe Insula Baffin, săvârșește un ultim gest de răzbunare.

Nyla zace fără suflare, pe jumătate dezbrăcată. De sub ea, se scurge un râu roșu și fierbinte ce desenează forme ciudate în albul imaculat al zăpezii proaspăt căzute.

BERE LA HALBĂ

ION: - Noroc, Costică!

COSTICĂ: - Noroc, Ioane! Ce faci? Te-ai trezit?

ION: - M-am trezit, în gura mă-sii! Da' mi-e rău și acu'...

COSTICĂ: - Dacă bei ca prostu'. Parcă s-ar termina tot alcoolu' din lume, iar tu de frică să nu rămâi nebăut, bagi în tine cantr-o cramă.

ION: - Am jurat că nu mai pun gura pe băutură... Dă o halbă, nu mă mai supăra și tu!

COSTICĂ: - Ai jurat că nu mai bei, da' doar pentru o zi?

ION: - Dă o halbă, Costică, că mă sufoc. E cald în draci!

COSTICĂ: - Eu îți dau, că asta e treaba mea aici, da' nu mai fă scandal că nu-i crâșma lu tac-tu și nici a lu mă-ta.

ION: - Hai, Costică! Dă o halbă! Pandele, ce faci, mă, băiatule? Hai, să bem un pahar!

PANDELE: - Acu'. Ai răbdare, nu vezi că joc?

Prima halbă...

ION: - Tu, mai mult bagi decât scoți.
Du banii la copii, lasă-le dracu de
păcănele!

PANDELE: - Tu vorbești, bețivane!?
Eu îi joc, tu îi bei.

ION: - Poți să-ți joci toți banii într-o zi,
eu pot să mi-i beau în vreo patru zile.

PANDELE: - Ți-ai băut mințile, Ioane!

ION: - Costică, mai dă o halbă, că pe
asta am topit-o repede.

A doua halbă...

ION: - Pandele, mai ai scuteru', că afară
nu l-am văzut?

PANDELE: - Nu-l mai am. L-am dat.

ION: - Cui? Cu cât? Trebuia să mă-
ntrebi, poate-l cumpăram io.

PANDELE: - L-am dat bine. Tu, de
abia mergi pe picioarele tale, ce dracu vrei
să faci cu un scuter!?

ION: - Nu mai fă pe deșteptu'! Nu dai
și tu o halbă? Tot ai bani acu'.

PANDELE: - Costică, dă-i o halbă
țăranului! O plătesc eu.

A treia halbă...

ION: - Alo!... Fă, eu termin berea asta
și vin acasă. Dacă te mai găsesc te joc în
picioare... Te duci la mă-ta ca să nu-ți
umflu botu'. Grijania mă-tii de muiere!

COSTICĂ: - Ce-ai Ioane, ai luat-o deja pe ulei?

ION: - N-am nimic, să mor io! Mai dă o halbă că tre' să plec. O evacuez pe nevastă-mea. Paștele mă-sii!

COSTICĂ: - Lasă, bă, prostule, femeia în pace! Na! Crapă în tine, că nu-ți mai ajunge.

A patra halbă...

ION: Gata!... Costică... sărut-mâna! Am plecat... am treabă... ne vedem când revin... adică, mai târziu...

COSTICĂ: - Du-te, că ești praf! Du-te și te culcă!

ION: - Hai, hai!... Lasă vrăjeala... Te pup! Pa!

COSTICĂ: - Du-te sănătos! Ia, uite-l Pande, cum se leagănă! Neam prost. Da, știi ce i-am dat să bea, nu?

PANDELE: - Ă!? Ce i-ai dat?

COSTICĂ: - I-am pus bere fără alcool în halbă.

PANDELE: - Dă-l dracu! Țsta sembată cu apă chioară.

Ion, în drum spre casă...

„C-așa-i românul când se veselește...”

ŞAH MAT

- Du-mă, Doamne, peste cerul tău albastru, ia-mă la Tine, c-aici jos mă dor călcâiele şi mi se macină sufletu' în mine! Uite-aşa mă rog, nea' Ghiţă! Uite-aşa! Plâng, plâng şi iar plâng, că mi-am secăt sufletul de lacrimi. Uite-aşa, Ghiţă ... uite-aşa!

- Lasă, nea' Emil, mai stai că şi eu mai stau. Mai stai! Ce? Vrei să mă laşi singur!? Chiar acum, după cât timp am petrecut noi doi?! Mai ții, tu, minte că eram aici, pe aceeași bancă, picior peste picior, şi fluieram după fetișcanele care treceau tanțoșe, cu rochițele în vânt, cu volănașe şi buline? Ââ? Mai ții, tu, minte?

- Ăă, mai ȋau, da' acu' nu mă mai ȋau balamalele şi nici nu cred că s-ar mai uita cineva la mine. Nu mai sunt cum am fost... acu' m-aş bucura mai mult să văd o damă-n negru care să vină şi să-mi spună: „Hai, Emile, c-a trecut vremea ta, lasă lumea să respire!”

- Nu te supăra, Emile, da' mai ai de stat câteva trimestre.

- Bun. Mai stau. Da' dacă mai stau eu vreo câteva trimestre pe lumea asta, oare nu crezi c-o să-mi trag şi copiii după

mine? Nușa era așa de vioaie și veselă înainte, iar eu am îmbătrânit-o cu boala mea. Nu-i păcat? De ce să nu-i las eu pe ei să respire, să-și trăiască viața în tihnă? Îmi miroase a moarte, da'... nici că mai vine odată... off!

- Lasă, Emile, că și tu ai alergat pentru sănătatea și bunăstarea lor. Când era Nușa bolnavă, alergai desculț până la farmacie. Nelu când a căzut de și-a rupt mâna, ââ? De erai în stare să-ți dai haina de pe tine numa' să ți-l facă bine pe Neluțu. Da' educația pe care le-ai dat-o? Acum îs oameni mari, cu carte, unu-i profesor, unu-i inginer... Ce mai vrei? I-ai făcut oameni. Ți-ai luat de la gură ca să le iei cărți și ghiozdane.

- Așa-i, măi, Ghiță, dar tot parcă mă doare inima să-i chinui pe ei. L-ai văzut pe Biju? Zdravăn băiat, o splendoare de copil. Cât mi-am dorit eu un nepot și uite că mi l-a trimis Dumnezeu! Când a venit pe lume am simțit... Doamne, ce-am simțit!

- Dacă aș ști că-mi face și Neluțu un nepot, aș mai sta încă zece trimestre, numai să-l văd cum crește. Dar Marta săraca nu poate să facă copii. Cât se mai chinuie săracii cu tratamente!

Când l-a născut Nușa pe Biju și l-am ținut în brațe pentru prima oară am simțit

că eu sunt unicul om fericit de pe pământ și altcineva nu.

- Măi, Emile, măi, ție-ți mai e cum îți mai e, dar eu, c-am rămas singur? Nici copii, nici nevastă, nimic. Singur, singur cuc. Că Sofica s-a dus repede săraca. Cât s-a mai chinuit și ea! Nu-i de glumă cu canceru'!

- Așa-i, Ghiță. Dumnezeu s-o ierte! Femeie frumoasă ai mai avut! Uite-așa ne ducem pe rând și vin alții și alții...

- Uite-l, pe Mitică!

- E distrus și ăsta. Îl vezi cum arată? E terminat și alta nu. Săptămâna trecută a ieșit din spital. Uite-l cum arată!

- Mare nenorocire a căzut și pe capul lui. Familie fericită a mai avut! Mitu a lui era student în ultimul an la medicină. Urâtă moarte a mai avut săracu'!

- Da. Știi, că nevastă-sa l-a lăsat după ce s-a întâmplat cu accidentu'? Când a auzit Ilinca că fiul ei se află strivit într-un morman de fiare și că Mitică e la spital cu câteva răni ușoare, a găsit imediat vinovatul. Și-a luat mințile și dusă a fost.

- Vai de capu' lui! Bea într-una. Așa mi-am înecat și eu amarul vreo șase luni după ce-a plecat Sofica.

- Acum ești mai bine, dar singurătatea se vede că te frământă.

- Aşa-i.

- Auzi, dacă eu mă duc, ia-l pe Tavi şi mai stai cu el. E băiat bun. Are el tîcu' ăla nervos, dar e baiat bun. Ştii că-i place să joace şah.

- Da, Emile, da. Hai că mă duc până sus. Mă întorc cât ai zice peşte. Dacă tot ziceai de şah, uite că-l aduc. Jucăm, da?

- Jucăm, Ghiţă , jucăm. Îţi place să pierzi, nu?

- Mai vedem. Rămâi aici!

Vântul suflă uşor şi spulberă frunzele nukului bătrîn. Nea Emil numără parcă fiecare frunză care cade. Pieptul lui horcăie uşor. Întinde mîna de parcă ar vedea pe cineva. Stă cîteva clipe aşă pironit, apoi se reazemă uşor de bancă.

Din capătul străzii se vede Nuşa. I se aud tocurile pe dalele uscate – e grăbită. Îl vede pe bătrîn. Bătrînul nu se mişcă. Şade cu mîinile în poală şi cu ochii închişi.

- Tată!?

CERUL LUI CAMIL

Petrec fiecare noapte admirând stelele cerului. Mă așez pe salteaua mea, cu mâna sub cap, îmi aprind țigară după țigară și mă gândesc la alte lumi. Oare există, o fi și alții în alte lumi care să stea ca mine și să se întrebe dacă eu exist? Cică nu e bine să fumezi când stai întins pe spate. Eu zic că nu e bine oricum aș sta. Nevastă-mea îmi spune „Nu mai fuma, Camile, vezi cum o ducem cu banii!”, dar n-ar spune că nu e bine, că-mi distrug plămânii, că fac fum în casă... nu, ei îi pasă doar de bani, de parcă nu eu îi fac! Nu-mi pasă de plămâni acum, acum îmi pasă de stelele astea. Câtă viață o fi cărând după ele? Tare aș vrea să știu!

Tata, când eram mic, spunea „Acolo sus Camile, nu e decât Dumnezeu!” O spunea cu frică. Ziceam „Dar de ce te temi, tată!? Ți-e frică de Dumnezeu?” „Da, mi-e frică, El ne poate judeca și mânuie după cum dorește. Noi tre' să-i fim loiali și să nu călcăm strâmb, la fel cum o armată trebuie să-i fie unui comandant suprem.” „Deci, noi suntem armata Lui?” întrebam cu ochii holbați „Cam așa ceva.” „Păi, noi de ce nu avem arme, dacă tot suntem soldați? Toți soldații au arme, nu?”

„Nu știu.” spunea tata, stingându-și țigara de treptele casei. „Tată, dar să fumezi, e păcat?” „Oo! Mare păcat, foarte mare, să nu faci, că el ne vede pe toți odată! Știe ce facem și când suntem plecați din sat și când stăm de vorbă la birt, știe și ce visăm.” Eu, nedumerit „Păi, dacă ți-e frică de El, ești și soldat și tre să-l asculți, tu de ce fumezi?” „De prost! Da' eu mă duc la biserică duminica și mă rog ca să mă ierte!” „Păi, tu, de unde știi că te-a iertat?” Tata, foarte sigur pe el „Aa! Păi, dacă nu mă ierta, acum aveam ori o mână ruptă, ori eram fără un picior, un ochi. Sau dacă nu, eram mort și în iad cu dracii.” „Și ce-ți făceau dracii acolo?” „Eu știu!? Mă chinuiau, poate mă ardeau cu țigara ca să mă satur. Dar nu mă mai întreba atâtea nebunii! N-ai de joacă? Ia, dă-i drumul că acuș te chem la treabă.” Plecam la joacă, dar tot nedumerit. Dacă poți să faci prostii, iar apoi să te rogi și să fii iertat, ce rost are să-ți mai fie teamă de Dumnezeu!? Nici soldați nu suntem, că nu avem arme.

Acum nu mă mai întreb astfel de lucruri. Știu ce știu și asta contează. Poate avea și el dreptate. Acum știu doar că eu sunt aici jos, iar acolo, departe la stele, pot fi și alții la fel ca mine. Și mai știu că oricât de mulți ar fi, eu aici jos sunt foarte

important, am o nevastă, trei copii, iar pe tura mea n-a dispărut niciodată nimic. Sunt un paznic foarte bun. Sunt și paznicul ălor de sus. Îi păzesc ca Dumnezeu, doar că eu nu știu ce face fiecare în parte și nici cum arată.

HWA MUN-HEE. DOLIU ÎN COREEA DE NORD

M-am trezit scriind despre preaiubitul nostru lider, câteva gânduri, păreri, unele întrebări la care nu găseam răspuns: de ce eu, de ce noi, de ce nu m-am născut mai la sud, ori mai la nord... Vorbeam cu mine, nu împărtășeam cu nimeni sentimentele de nemulțumire, de revoltă. Nu. Nu spuneam nimănui ce cred cu adevărat despre cel care ar fi trebuit să ne conducă și să ne protejeze destinele și copiii, despre cel care se autointitula protectorul republicii. De ce zic „ar fi trebuit să ne conducă”? E simplu. Când te urci într-o mașină și te așezi pe locul pasagerului, o faci cu gândul că șoferul te va conduce până la destinație în siguranță și nu te va izbi cu toată viteza de vreun copac, ori de vreun cap de pod. Ei bine, noi în această situație ne aflăm, așa-zisul conducător, șoferul națiunii, n-ar fi trebuit să treacă de examenul auto. Ori, ar fi trebuit să repete examenul, să reia teoria, să mai treacă printre jaloane în poligon, să parcheze corect, să plece de pe loc fără să înece motorul – lucruri elementare pentru un șofer – ori să fi picat direct examenul medical. Da. Să fie

declarat de medic, inapt. Ar fi fost mult mai simplu și mai sigur pentru noi. Alegeam un alt șofer. Ce, nu mai sunt persoane care să nu treacă nici măcar de examenul medical? Ba da. Nu toți ne-am născut șoferi. Ei, dar cum nici Hitler n-a fost asasinat când au avut unii prilejul, așa nici noi n-am avut norocul ca preaiubitul, nici măcar să nu se fi născut.

Cum spuneam m-am trezit scriind – eram în cancelarie – aveam o oră liberă. La un momen dat, m-am pomenit că-mi gâdilă timpanul soneria școlii. Era pauză. Veneau colegii de la sălile de curs. Mi-am luat foile și le-am băgat în mapă. Nu aveam chef să stau de vorbă cu nimeni, așa că am zis, mai bine ies să iau puțin aer până încep ora. Pe hol m-am văzut doar cu profesoara de chimie – cea cu un coc hidos, cocoțat în vârful capului, fixat cu două agrafe lungi cu care dacă pleacă capul să te salute, îți poate scoate ochii – dar era în capătul celălalt, așa că am salutat-o, am făcut rapid un viraj strâns la dreapta și-am ieșit.

Pe alee îmi gâdilau ochii drapelurile atârinate de o parte și de alta pe zidurile școlii. Deranjat, m-am întors brusc către cel din dreapta „Ce vrei?” i-am spus, apoi, brusc către cel din stânga „Ce vreți?”.

Roșul de pe drapel îmi dădea senzația olfactivă de sânge închegat pe un așternut răvășit. Am stat vreo patru minute cu ochii când la unul, când la celălalt. M-a trezit din nou soneria școlii.

M-am dus la curs. Puneam întrebări elevilor, dar nu le mai ascultam răspunsurile. Așa absent am fost întreaga zi. Am adormit, nu știu când, dar știu că m-am trezit speriat și ud flească. Primul gând a fost să iau foile din mapă și să le ard. Am înșirat pe masă tot felul de hârtii, hârtiuțe. M-a trecut un fior rece pe șira spinării. Hârtiile care-mi destăinuiau gândurile ofensatoare la adresa conducătorului și a republicii lipseau. Am reluat căutările. Același rezultat, le-am pierdut.

Se făcuse șase. Ceasul suna de trezire. Peste tot numai alarme, numai sonerii, semnale, reguli și obligații. L-am oprit în scârbă. Îmi setez ceasul să mă oblige în fiecare dimineață să mă trezească. L-aș fi aruncat pe geam, dar nu puteam, era făurit de ceasornicăria partidului muncitoresc coreean. Ar fi însemnat să comit o crimă. Am vorbit cu el „Sunt treaz de două ore, două ore nenorocite în care-am refăcut în minte de o sută de ori traseul de ieri, ca să

ghicesc unde-aș fi putut pierde blestematele alea de hârtii.

Când am ajuns la școală mi-a crescut tensiunea, îmi țiuiau timpanele. Mi se urcase sângele în cap. Aveam senzația că toată lumea mă arată cu degetul. Pe la mijlocul zilei m-a chemat directorul. Mi-am zis că e gata, sunt terminat. Le-o fi găsit ăsta și mă dă pe mâna partidului.

În birou, directorul era tăcut și încruntat, mi-a făcut semn să iau loc, uitându-se în altă parte. Când a deschis gura, parcă se oprise timpul în loc, cred că nici ceasul de-acasă nu mai ticăia.

- Ești bine, Mun-Hee? E totul în ordine în viața ta? Te-am simțit ceva mai retras în ultima perioadă. Ai necazuri?

- N-am nici un necaz, domnule director, i-am răspuns eu, cu o oarecare emoție în glas. Sunt singur, n-are cine să-mi facă probleme. N-am soție, n-am copii...

- Poate chiar asta e problema, ți-ar trebui o femeie.

Mă fixa cu privirea. Eu eram oarecum stânjenit, nu puteam să-l privesc în ochi, are ploapele atât de întinse, încât ai putea crede, dacă nu-l cunoști, că doarme. A schimbat vorba. Am vorbit despre organigramă, despre elevi și necesități.

Am ieșit mai liniștit. M-am gândit că or fi acasă hârtiile alea, iar eu, cum eram buimac dimineată, m-am învărtit pe lângă ele și nu le-am observat. Dacă ar fi căzut în mâinile directorului, probabil mi-ar fi spus direct „Ce-s astea, Mun-Hee?”

Directorul, Choe Hyun-Su, e de vreo cincisprezece ani pe funcție, așa e la noi, funcțiile de conducere sunt ocupate de aceeași persoană o perioadă atât de lungă, de-ai putea crede că nu s-a mai născut nimeni pentru ai lua locul.

E un tip cu pomeții proeminenți, cu nasul lat, iar când vorbește i se lărgesc nările și îi tremură bărbia, de parcă ar vrea să plângă, Are și-o voce smiorcăită, ce-i drept, iar asta-ți intensifică senzația. Un exemplar sinistru, ce să mai zic.

E căsătorit și are două fete. Amândouă îi seamănă leit. Ca bărbat ți-e teamă în prezența lor, te rogi în gând ca nu cumva să-ți facă una dintre ele ochi dulci și să fi nevoit să o respingi. Soția sa are probleme la cutia muzicală, o duce regulat la control. Se spune că a luat-o razna de când soțul i-a turnat tatăl că deține arme ilegal și-a fost condamnat. Locuiau împreună și cică i-ar fi fost teamă lui Hyun-Su să stea cu el în casă.

La școală e exigent când vine vorba de cerințele partidului. Într-o zi a șters pe jos cu o colegă care venise îmbrăcată ceva mai șic. A făcut-o cu ou și cu oțet în fața tuturor, a dat-o ca exemplu negativ pentru întreaga Republică Populară Democrată Coreeană. Cică, e inadmisibil să te crezi superior față de semenii tăi, care trudes în mod egal pentru această țară. De-asta mi-era mie teamă să nu-mi fi găsit hârtiile, pentru că e un nenorocit care abuzează de funcție, care și-ar vinde pe mă-sa, pe ta-su, numai să rămână acolo, sau să urce mai sus în partid.

Când am ajuns la etajul doi, am observat doi inși în capătul holului, lângă ușa apartamentului meu. M-am întrebat, ce naiba caută ăștia doi lângă ușa mea, pe cine caută. Am făcut doi pași, după care am simțit cum mă ia un rău de la stomac. Zic, ăștia sigur au legătură cu hârtiile mele. Mă apropiam de ei și simțeam parcă, cum ceva mă apasă pe orbite, mi se întuneca în fața ochilor. Am scos cheile să descui ușa. Nu s-a clintit nici unul. Cel din stânga mea, zice:

- Aveți ceva de lăsat, sau de luat?
- Nu, de ce întrebați?
- Trebuie să veniți cu noi. Imediat!

N-am pus nici o întrebare. Am plecat cu ei. Mergeau în spatele meu, serioși, tăcuți. Eu arătam de parcă aveam gărzi de corp. După ce m-am văzut urcat în mașinilor, toate nenorocirile au început să-mi treacă prin minte. Am mers vreun sfert de oră pe străzile orașului apoi am ieșit de-a lungul râului Taedong. Am mai mers cel mult încă douăzeci de minute. Am ajuns undeva la periferie, în nordul Phenianului. Am coborât din mașină, iar cei care mă însoțeau m-au apucat de brațe și m-au condus înspre o clădire cu două etaje. În incinta clădirii nu era nimeni, doar un câine slăbănog mă lătra ca un turbat. Când am intrat în clădire, cel care îmi mai vorbise și când m-au luat de acasă, mi-a zis să fac la stânga. La stânga erau niște trepte, dar care nu duceau la etaj, ci duceau la subsol. Atunci am simțit iar, cum mă ia cu leșin. Zic, gata, sunt un om mort, până aici mi-a fost. Ce-o fi fost în capul meu când m-am apucat să scriu rahaturile alea? Pe culoar era întuneric. În față se vedea un fir de lumină ce răsărea pe sub o ușă. Înainte să intrăm pe acea ușă, cel care tăcuse tot drumul, m-am trezit că-

mi arde doi pumni la ficat. M-am ghemuit de durere. Celălalt care vorbea, zice:

- Hai, hai, că asta e doar prima serie!

Îmi venea să plâng. Când s-a deschis ușa, am văzut un domn la vreo cincizeci și ceva de ani, care-și mângâia barba, stând rezemat de spătarul unui fotoliu adânc. S-a ridicat și a venit către mine. M-a întrebat:

- Care este numele tău?

În loc să-i răspund cum ar fi și trebuit, având în vedere situația în care mă aflam, m-am trezit că-l întreb:

- Dar, cine întreabă?

Drept răspuns am primit încă doi pumni la ficat. Țsta a fost primul și ultimul meu act de curaj din acea seară. I-am răspuns printre gemete:

- Mun-Hee.

- Și, mai cum? m-a întrebat tot mai iritat.

- Hwa Mun-Hee.

- Hwa Mun-Hee, deci. Bun. Aceste hârtii sunt ale tale, sunt scrise de tine? mă întrebă întinzând mână către birou.

- Da, am răspuns eu în grabă ca să nu mi mai iau una la ficat. Sunt ale mele.

A început să-și frece fața bărboasă în palmă.

- Și, ce te-a apucat să scrii astfel de lucruri despre liderul nostru suprem, Kim Jong-Il? Ce cuvinte sunt astea?

Am știut că trebuie să-l las să vorbească. Să răspund la astfel de întrebări, însemna să-l enervez mai rău. M-a luat cu partidul, m-a dus, m-a adus, de la Kim Ir-Sen la Kim Jong-Il, mi-a împuiat capul, ce să mai zic. Tăceam și ascultam cu privirea în pământ. La un moment dat, m-am minunat cât de retardat pot fi. În timp ce-mi turuia ăla povești cu Președintele Etern, eu mă miram de, ce papuci răpciugoși are în picioare. Îmi venea să mă iau la palme. Eram în rahat până la gât, iar mie îmi ardea de papucii ăluia. Ciudată și infantilă mai e mintea omului uneori! Ba, mă mai gândeam „ăsta, cred c-o fi mai amărât ca mine”. Mă certam cu mine în gând și parcă tot mai aiurea mi-o lua mintea. Mi-am revenit când s-a oprit. S-a dus către birou s-a afundat în fotoliu și mi-a făcut cu degetul semn să mă apropii. Mi-a întins o hârtie.

- Semnează! mi-a zis, scuturând degetul deasupra foii. Semnează, că recunoști, că tu ai scris!

Am semnat.

- Ce planuri aveai pentru următorii cinci ani?

- Nici un plan. Sunt profesor. Îmi fac datoria, am zis eu înclinând capul pios.

- Profesor ai fost, va trebui să-ți găsim altă ocupație, dar, deocamdată preabunul nostru ocrotitor, ne-a rugat să-ți dăm doar cinci ani de reintegrare și reeducare. Eu, sincer, ți-aș fi dat mai mult. Nu se poate ca un profesor să aibă astfel de ideologii criminale. Ai o gândire total greșită.

Am rămas interzis. Simțeam cum se prăbușește cerul peste mine, cu soare cu tot, cu lună, cu planete, cu stele, stelișoare. Cinci ani de detenție!? Dar cine m-a judecat? Întâlnirea asta la subsol, cu două matahale lângă mine, poate însemna judecată!? Cine-i individul ăsta cu papucii răpciugoși, care-mi face planul pentru următorii cinci ani?

Când a terminat de turuit tot ce-nvățase de la partid, a făcut semn celor doi să mă ia, după care a zis:

- Sper, să ne revedem într-un moment în care să fim pe-aceeași lungime de undă, tinere.

N-am spus nimic. Când m-au scos pe ușă și-am pășit din nou pe culoarul acela ntunecat, mi s-au întunecat și mințile. Vedeam imagini, auzeam voci, era un amestec cu tot ce mi se-ntâmplase în ultimele două zile: papuci răpciugoși, „ce

planuri aveai pentru următorii cinci ani?", directorul, hârtiile, „v-am simțit ceva mai retras în ultima perioadă”, Kim Jong-Il, „semnează!”, partidul, matahalele, ficatul, câinele, „aveți necazuri?”, organigramă, elevi. Când am ieșit din clădire, la aer, m-am simțit de parcă aș fi fost depresurizat. Am văzut peste drum de clădire un grup de oameni, toți subnutriți, cu haine exact la fel, cu privirea la fel și chiar și cu aceeași tunsoare. Parcă erau un grup de clone coreene. Atunci m-am resemnat. Fie ce-o fi, că mor, că trăiesc, asta e. Știam doar că atunci, în acea clipă, eram diferit de cei de peste drum. Aveam o belea în plus, eram cu o secundă mai ticălos în ochii liderului phenian.

Am urcat în mașină. Cel care-mi dăduse la ficat m-a legat la ochi. Apoi, am mers cred că vreo patru ore, patru ore în care am avut timp să-mi amintesc de copilărie, de părinți, de moartea lor, de școală, prima fată de care m-am îndrăgostit, căruia îi era rușine să se întâlnească cu mine pentru că nu avea bani de pantofi noi, din nou de Choe Hyun-Su, directorul care m-a turnat. I-aș fi crăpat capul dacă îl aveam atunci în fața mea.

Cei doi, tot drumul, au vorbit doar despre femei, mi-am dat seama că sunt

doar niște frustrați, dar pe lângă asta mi-am dat seama că asta trebuie să fie poliția secretă a lui Kim Jong-Il, că astea trebuie să fie condamnările politice practicate de partid fără proces judiciar.

La un moment dat, ne-am oprit. Un țuit scurt ce se repeta în mod constant, m-a făcut să bănuiesc că suntem în fața unei porți care trebuie să se deschidă. Zgomotul unor role metalice pe o șină, mi-a confirmat bănuiala. După ce am trecut de poartă, mi-au dat jos cârpa de pe ochi. Ajunsesem.

Când am ajuns era noapte, așa că nu am văzut mare lucru. Am văzut doar poarta, de care tocmai trecusem și câteva hale uriașe, pe stânga și pe dreapta. Am mai văzut că halele erau despărțite cu sârmă ghimpată și că aveau posturi de pază fiecare dintre ele. Pe mine m-a preluat un soldat slăbănog, care-și căra cu greu arma în spate. M-a dezbrăcat afară și mi-a făcut percheziția. Mi-a luat tot ce aveam la mine: chei, creioane, pixuri, cărți, mapă, actul de identitate, ceas, abonamentul de autobuz, chiar și șireturile de la pantofi.

Astea erau lucrurile care le-am avut asupra mea în momentul în care m-au săltat matahalele. După ce-a terminat cu percheziția, m-a pus să mă îmbrac. Apoi, m-a luat de brațul drept, de la subsuoară, și m-a dus spre una dintre hale. M-am trezit că mă duce undeva la subsol. „Ce dracu numai la subsol nimeresc?” mi-am zis, cumva amuzat, de parcă aveam de ce să fiu amuzat, dar v-am zis, eram deja resemnat. Ce urma să se întâmple cu mine, făcea parte din același roman al vieții: sub conducerea dictatorială a lui Kim Jong-Il.

Am călcat patru trepte în bezna beciului. Pe a cincea, n-am mai apucat să pășesc, că m-am trezit cu un picior în spate, care m-a lansat direct într-o apă rece ce-mi ajungea până la piept. Mirosea a mucegai combinat cu urină. Din niște conducte, picura întruna apă. Am vrut să ies din apă și să stau pe treptele acelea de la intrare, dar am constatat că ușa și acele trepte se aflau cu mult mai sus. Lipsea restul de trepte care ar fi trebuit să continue până la podea. Când s-a crăpat de ziuă, au pătruns câteva fire de lumină prin găurile din ușă și am observat că se afla la trei metri și jumătate deasupra capului meu.

Două zile m-au ținut închis acolo, în apa aceea rece. Îmi ajunsese apa până sub bărbie. Tremuram ca varga și aveam carnea creată pe mine. A venit un soldat, altul, nu cel care mă băgase acolo, și mi-a aruncat o sforică subțire.

- Urcă pe asta, dacă vrei să ieși, mi-a zis soldatul, scuipând în apă.

Era atât de subțire că mă tăia în palmă, iar eu tremuram din toate încheieturile. Picioarele îmi erau amorțite, nu mă prea ajutau la escaladare. M-am chinuit vreun sfert de oră să ajung până sus. Aveam palmele ferfeniță, îmi intrase sfoara aceea nenorocită, în carnea înmuiată de-atâta stat în apă.

Când am ieșit, vedeam încă în ceață, trebuia să mă acomodez cu lumina zilei. Mi-am frecat ochii cu podul palmelor de câteva ori. Vedeam ceva mai bine. M-am uitat prin îmrejurimi și am putut observa că în afară de halele pe care le-am văzut la sosire, mai erau câteva zeci așezate una după alta, pe coloane. Afară erau sute de coreeni, erau și bătrâni și tineri, chiar și copii, femei, cu cățel, cu purcel. M-am închinat când am văzut acel peisaj. Soldatul de lângă mine, mi-a arătat două găleți goale.

- Le iei, frumușel, și te-apuci să scoți apa din beci, mi-a zis, scuipând din nou în apă. Uite, ai sfoara asta cu un cârlig în capăt. Cu ea cobori și urci gălețile, iar pe parul ăsta le iei, frumușel, pe amândouă și le verși pe gura unui canal, uite acolo, la stâlpul ăla, vezi?

Am dat din cap că da, am înțeles.

- Dar, hai, repede, că la noapte mai vin doi și nu vrem să se-nece! Și pentru tine a cărat cineva apă, așa că, fii solidar cu ceilalți, a mai spus, scuipând pentru ultima dată în apă.

Am cărat la apă, până noaptea târziu. Mi-a trecut os prin os. Seara am văzut câteva sute de deținuți aduși de soldați. Erau tuciurii toți. M-am gândit că i-o fi adus de pe la vreo mină, ceva. A doua zi - după ce mi-am petrecut noaptea într-una dintre hale, pe un pat din scânduri, fără așternuturi, alături de alte cincizeci de persoane - mi s-a confirmat că acei deținuți erau duși la muncă într-o mină de cărbune, pentru că m-am numărat și eu printre ei. Tot cărbunele extras din acea mină, cică, era trimis la export chinezilor.

Din acea zi, am muncit în minele pușcăriei - mai bine zis, ale lagărului de concentrare - până am fost eliberat. Dar eliberarea nu a venit așa cu una, cu două, a

venit nu după cinci ani, ci după șapte ani. La un moment dat am vrut să-mi iau zilele, nu mai suportam munca istovitoare, foametea și mizeria la care eram supus. Nu mai suportam să văd oamenii care se topeau pe picioare în jurul meu, nu mai suportam să asist la execuțiile făcute de soldați cu sânge rece. Vroiam acasă, sau mort, numai acolo nu. În mina aia nenorocită mi-am terminat plămânii, din cauza foamei mi-am nenorocit stomacul. Ne trimiteau în galerii cu un târnăcop și o lopată, un bidon cu apă de jumătate de litru și un colț de pâine, care era vai de steaua ei, uscată, numai bună de aruncat. Seara ne dădeau doi pumni de orez, care nu ne ajungeau nici pe-o măsea.

Cu vreo lună înainte să ies, o femeie a fost ucisă în fața copilului său de numai treisprezece ani. Copilul s-a trezit într-o zi vorbind, de față cu un soldat, că mama lui ar vrea să plece din lagăr. Mă-sa, de fapt, se plângea că tare ar vrea să plece de-acolo, că nu mai rezistă, dar nu în sensul de-a evada. Atât i-a trebuit soldatului, s-a dus, a raportat și i s-a dat ordin s-o execute. Nu l-au eliberat pe puști, aveau nevoie de el la mină, orice mână de lucru proaspătă era bine venită. Am stat și eu de vorbă cu el, imediat după ce i-au executat

mama. Mi-a zis că-l cheamă In Ho, și că e ultima dată când îl voi mai vedea acolo. Ei bine, în noaptea aceea a dispărut. Se născuse și crescuse acolo, în lagăr, știa toate locurile, pe unde poate să se furișeze, unde-i mai slabă paza. Dimineață la patru când ni s-a dat trezirea și-au constatat că In Ho lipsește, au dat alarma și-au pus câinii să-i dea de urmă. Pe noi ne-au scos afară, ne-au dezbrăcat la pielea goală, au pus tunurile de apă pe noi și-apoi ne-au încins o bătaie de-am făcut pe noi. Nu știu de ce, poate de fericire că a scăpat puștiul, dar nu m-am supărat că am luat bătaie. Și, chiar pe mulți i-am văzut așa. Cred că l-au perceput ca pe-un simbol al libertății, speranța că vor fi liberi și ei într-o bună zi.

Pe data de 19 decembrie 2011 – cu două săptămâni înainte să fiu eliberat – a ajuns și la urechile deținuților coreeni, vestea cea mare, Kim Jong-Il a murit. Au început să sune sirenele. Soldații ne-au scos din galeriile subterane. Prin niște difuzoare uriașe, directorul închisorii a făcut anunțul care, cică, ar fi trebuit să ne întristeze, însă, noi când am auzit „am fost informați, de către oficialii partidului comunist că, în urmă cu două zile, sâmbătă, 17 decembrie 2011, iubitul nostru conducător, Kim Jong-Il, a încetat din viață, în urma...”, mai

că am fi izbucnit în chiote de bucurie. N-am putut să facem asta, dar se citea în ochii tuturor satisfacția, bucuria, era momentul nostru de glorie, cel ce ne vârase în rahatul ăla de lagăr și uitase de noi, a murit. A fost și un moment în care toți deținuții politici s-au gândit că ar putea fi eliberați. N-au avut toți șansa.

În ziua a doua a lunii ianuarie, am fost chemat de directorul închisorii. M-au însoțit doi soldați. Eram oarecum temător, dar mă gândeam și la eliberare. Când am intrat, directorul își mirosea țeava revolverului. A zis că nimic nu se compară cu mirosul de praf de pușcă rămas pe țeava unui revolver proaspăt folosit. Mi-a înghețat sângele-n vene. Tipul e nebun. Apoi m-a luat la rost:

- Deținut Hwa Mun-Hee, de ce nu ai venit în urmă cu doi ani să ne aduci la cunoștință că ți s-a-implinit termenul și să ceri să fii eliberat? Crezi că aici e hotel?

Am rămas interzis. Mă lua în râs. Mie îmi era și atunci teamă să-i răspund, dar să mă fi dus eu să-i anunț că mi s-a împlinit termenul, asta mi se pare...! Am tăcut chitic. Așteptam cu sufletul la gură să văd ce urmează.

- Duceți-l la poartă ca să completeze hârtiile acolo, a mai zis, făcând semn cu revolverul în mână.

Am vrut să țip și să mă duc să-l pup, dar m-am abținut. Încă nu eram liber. Trebuia întâi să mă văd acasă. M-au dus la poartă, iar acolo mi s-a cerut să semnez câteva hârtii, nici n-am mai citit ce semnam, eram așa, într-o stare euforică, parcă eram drogat, mă copleșiseră emoțiile. Am așteptat până seara târziu - îmi trecuseră emoțiile, deja mă gândeam că n-o să mai ies de acolo – până a sosit o mașină ca cea care mă adusese pe mine. Au scos din ea doi inși, pe care i-a preluat un soldat. Imediat m-au luat pe mine. Sunetul acelei porți speram să-l aud pentru ultima oară. M-au legat la ochi și m-au pus pe bancheta din spate. Emoțiile au revenit. Cei care m-au adus la închisoare au vorbit tot drumul despre femei, cei care mă duceau acasă, pareă că le continuă subiectul.

Acasă am constatat că nu am cu ce să descui ușa. Cei de la închisoare nu mi-au înapoiat nici un obiect. Am spart-o. Când am intrat am găsit totul răvășit. Matahalele intraseră înainte să mă salte. De unde o fi avut chei nu știu. Ușa a fost întreagă până s-o sparg eu.

Am încercat să mă odihnesc câteva zile, să mă refac. Am mers la o cunoștință mai veche să cer niște bani împrumut, nu aveam ce să mănânc. Când m-am întors acasă am trecut și pe lângă școală. M-am oprit undeva peste drum unde nu puteam fi văzut de vreun coleg sau de Hyun-Su. Am așteptat vreo trei ore până a ieșit. Era grăbit și avea privirea încruntată. Inițial am vrut să-l urmăresc și să-l ucid, dar mi-am zis că nu, nu asta e soluția. Voi găsi altceva ca să mă răzbun.

M-am gândit să-l urmăresc neîncetat, zi și noapte, până-l prind făcând ceva compromițător. M-am ras în cap ca să nu fiu recunoscut. Când m-am uitat în oglindă eram tot eu, doar că parcă aveam leucemie. Mi-am pus o preche mare de ochelari la ochi. Era ceva mai bine, îmi acoperea o parte destul de mare a feței,

care oricum era slăbită și mică. După ce am făcut rost de-o cameră video de la niște bișnițari, m-am pus pe treabă. L-am urmărit zi și noapte pe Hyun-Su, știam că într-o zi va călca strâmb. Știam că are o slăbiciune, o slăbiciune pentru prostituate, iar cum prostituate sunt cu sutele în Phenian, mă gândeam că i-ar fi imposibil să se abțină și să nu le încerce.

Între timp fusese decretat de către autorități, doliu național pentru o sută de zile. S-a constituit un regulament ce trebuia respectat de întreaga republică. Nu aveai voie să petreci, să consumi alcool, să mergi la târfe, să vorbești la telefonul mobil și tot felul de ineptii debitate de partid. A fost pus la punct un teatru absolut hilar, la televiziunea națională erau prezentați sute de coreeni care se dădeau cu capul de toți pereții, sugrumați fiind de durerea pierderii iubitului conducător Kim Jong-Il. Am scăpat de dracu și am dat de unul mai mare. Fiul cel mic, Kim Jong-Un, a fost desemnat ca succesor. Kim Jong-Il avea alt fiu, pe care l-ar fi preferat ca succesor, dar ăla cică-l dezamăgise că a-ncercat să meargă, nătărăul, cu un pașaport fals la Disneyland, în Japonia. De atunci l-a pregătit pe fălcosul ăsta mic, Jong-un. Astfel stând treburile în Coreea

de Nord, era cam greu să surprinzi pe careva mergând la curve, dar merita încercat.

Într-o zi, în timp ce-l urmăream, s-a întâlnit cu un tip, tipul ceva mai în vârstă decât el. Mi se părea așa cunoscută figura, dar, nu știam de unde s-o iau! Unde dracu mai văzusem eu, figura asta? Când mi-a căzut fisa, au început toate să vină de-a valma-n mintea mea: matahalele, câinele, beciul, pantofi răpciugoși, „Semnează!...”. Era cel care-mi dăduse condamnarea fără a fi judecat. Cel care m-a pus să-mi semnez condamnarea. Fir-ar al dracu, ăștia doi sunt prieteni! Ei, lasă, că vă nenorocesc eu pe amândoi! Am continuat să-i urmăresc. Au luat-o pe niște străduțe lăturalnice, iar asta mi-a dat de gândit. Unde dracu s-o fi ducând? Am ajuns, urmărindu-i de la distanță, într-o zonă sărăcăcioasă, cunoscută ca fiind una dintre mahalalele prostituatelor. Au intrat într-o clădire unde majoritatea apartamentelor nici nu aveau ferestre. Cartierul era mai liniștit ca niciodată. Am intrat și eu la distanță de câteva secunde. Cei doi au urcat la un etaj superior, li se auzeau pașii pe culoar. Treptele erau pline de gunoaie, mi-era imposibil să le ocolesc. Cei doi tocmai intraseră pe o ușă, pe stânga, din capătul

holului. Am pornit și eu cu pași atenți pe culoar. Multe apartamente erau nelocuite, iar cele locuite, multe dintre ele nu aveau uși la intrare. Am trecut prin dreptul unui apartament în care un proxenet sau client, ce dracu o fi fost, își pocnea peste gură prostituata. Aia era plină de sânge pe la gură și țipa de-mi venea și mie să-i dau una. Agresorul s-a oprit și m-a fixat cu privirea.

- Ce-ți trebuie, mă? Vrei și tu? Ce te holbezi la noi, prin ochelarii ăia mari cât capu' tău? mi-a zis coreeanul, proptindu-și coatele în tocul ușii.

- Nu mă holbam, eram întrecere, continuă, continuă, nu-i nici o problemă, i-am zis din mers. Mi-era teamă să nu iasă tărăboi că-mi stricam toate planurile.

Când am ajuns în dreptul apartamentului unde intraseră cei doi, i-am auzit gura lui Hyun-Su și două glasuri de fete hlizinduse. În lateral penultimul apartament era fără ușă, dar era locuit. Am băgat capul să văd dacă e cineva. Nu era nimeni, așa că am intrat. Se auzea absolut tot ce vorbeau prin pereții subțiri de carton. Hyun-Su le-a spus fetelor să se dezbrace. În perete era o gaură făcută de vreun pumn, ceva, dar era spartă doar prima placă de carton. M-am uitat prin

cameră să văd dacă găsesc ceva de scrijelit. Am găsit un cuțit cu vârful bont. L-am luat și-am început să scrijelesc cea de-a doua placă. Fetele făceau hărmălaie, în partea cealaltă zbiera prostituata bătută, nu avea cum să se audă ce fac eu. Am tot scrijelit până am reușit să trec, apoi am rotit cuțitul ca să lărgesc gaura. Încă nu vedeam nimic. Am lărgit mai tare gaura și-am constatat că nu pot vedea din cauza unei haine. M-am gândit că trebuie să fie vreun cuier pe acel perete. Lărgisem gaura încât puteam să-mi bag toată mâna pe-acolo. Am dat ușor la o parte haina, cu acel cuțit și-am privit dincolo. Victorie! Cei doi mai aveau doar cămășile pe ei, dar și alea descheiate. Stăteau pe-o canapea ramolită, cu capul lăsat pe spate, zâmbind parșiv. Între timp fetele se opriseră din hlizit, erau ocupate. Am tresărit de bucurie. Am verificat să văd dacă vine careva, am scos camera de filmat și i-am dat play. Și sunetul și imaginea erau perfecte, parcă aș fi fost în cameră cu ei. Cel care mi-a făcut mie așa-zisul proces, a dat târfa la o parte, s-a ridicat și s-a dus să pună niște tărie în două pahare. I-a întins un pahar lui Hyun-Su.

- Să bem în memoria iubitului nostru tată, Kim Jong-Il, care a decedat în timp

ce-și storcea mințile pentru popor, a zis bărbosul în bătaie de joc. Tot în cinstea lui, ne vom ocupa și de aceste fete, că și lui tare mult îi mai plăceau!

A început să râdă necontrolat.

- Așa să facem, Young Soo!

Apoi au ciocnit și au dat paharele peste cap. Eram în al nouălea cer. Era tot ce-mi trebuia. Cu acele imagini puteam să-i trimit acolo de unde tocmai mă-ntorsesem eu. Am filmat unsprezece minute și douăzeci și șase de secunde, de perversiuni ordinare și de ironii la adresa lui Kim Jong-Il și a lui Jong-Un. Am oprit filmarea când am auzit gălăgie pe culoar. Am scos capul și-am văzut o namilă de om, cum rar vezi în Coreea, fugărind un slăbănog care deja avea ochii vineți. M-am ferit să nu dea peste mine și apoi am luat-o spre ieșire. Namila îl prinsese și-l călca-n picioare. Când am ajuns în dreptul apartamentului unde-și bătea ăla prostituata, m-am uitat să văd dacă s-au potolit. Era ghem pe podea, se văita de durere. Avea ochii umflați. Agresorul m-a luat iar la întrebări:

- Iar, tu, mă? Ce tot vrei, de te tot învârți pe-aici? Care-i mersu' cu tine?

De data asta, când și-a proptit iar coatele în tocul ușii, i-am dat o stângă

noduroasă de l-am lăsat cu roțile-n sus. Eu nu sunt un om violent, a fost un soi de adrenalină combinată cu bucuria momentului. Planul meu dăduse roade. Puteam să-mi răzbun cei șapte ani petrecuți în lagărul acela nenorocit, unde m-am îmbolnăvit și unde am fost bătut fără milă.

M-am dus la locuința lui Hyun-Su și i-am lăsat în cutia poștală, o copie cu filmulețul incendiar. Vroiam să-l terorizez, să-l fac să-și smulgă părul din cap, să știe că e într-un mare rahat. Îmi datora șapte ani din viață, știam că nu o să-i recuperez, dar în fiecare din noi, oricât am fi de buni și de curați, există și sentimentul ăsta, de răzbunare. Oricât de mică ar fi, răzbunarea e dulce.

M-am dus apoi țintă la televiziunea publică să las și acolo o copie. Știam că imaginile nu vor fi difuzate, însă, unde mi-am dorit să ajungă imaginile, acolo au ajuns. Cei de la cenzură, oamenii partidului de altfel, au dat CD-ul mai departe. Nu știu dacă a văzut imaginile și Kim Jong-Un, dar nu mai are importanță odată ce mi-am atins scopul.

Bărbosul a venit și l-a luat pe Hyun-Su, cu mașina de acasă. Vroiau să fugă. La

televizor au apărut informații despre cei doi abia după două zile, îi prinseseră la frontieră, vroiau să treacă în Coreea de Sud. Au fost acuzați că au întinat memoria lui Kim Jong-Il, nerespectând perioada de doliu național de o sută de zile, fiind surprinși alături de dame de companie și consumând băuturi alcoolice. A doua zi urmau să fie aduși în fața plutonului de execuție.

M-am gândit că e momentul să-mi iau tălpășița, mi-era teamă să nu fiu căutat pentru acel CD. Până la urmă trebuia prins și cel care a filmat, nu? Și unde naiba să te ascunzi în Coreea de Nord?

Am hotărât că cel mai bine ar fi să plec în China. Mi-am pus câteva bulendre și ceva de mâncare într-un rucsac și-am pornit. După trei zile petrecute pe drum arătam ca un om al străzii. Mersesem o zi întreagă într-un tren de marfă, care ducea cai la abator. Duhneam tot a grajd.

Când am ajuns foarte aproape de graniță, într-un sătuc, am dat nas în nas cu o trupă de grăniceri. Văzându-mă singur și murdar, le-am dat de bănuir.

- Care-i treaba cu tine, de unde ești? m-a întrebat unul dintre ei, care era și puțin pilit.

- Din Republica Populară Democrată Coreeană sunt, am răspuns riscându-mi pielea. Se pare că toate nenorocirile prin care am trecut, m-au făcut să fiu mai dezinvolt, o atitudine de condamnat în țara mea.

Soldații au început să râdă.

- Se ține de glume tipul. Nu ne spune că vrei să treci fraudulos granița, că noi nu avem cu ce să te ajutăm, tocmai am ieșit din post, a zis același grănicer râzând. Se distrau pe seama mea.

- Sper, că nu ai băut nimic. Nu ai vrea să audă superiorii tăi așa ceva. Ar ieși și Kim Jong-Il din mormânt, dacă ar auzi una ca asta.

Se-ngroșa gluma. Soldaților le cam pierise pofta de râs, erau tot mai iritați de prezența mea. Trebuia să găsesc o soluție, să dispar rapid. Fără să mă rog să se întâmple vreun miracol, tocmai urma să se petreacă unul. Am auzit venind din spatele meu un glas de copil care striga „tată, tată!” Prima oară nu m-am întors, n-am copii așa că n-are cine să mă strige pe mine, tată. Copilul a continuat să strige. M-am întors să văd cine e, m-am gândit că

sunt confundat. Când l-am văzut pe puști mi s-a oprit respirația. Era In Ho, băiatul care evadase din lagăr. Stătea în mijlocul drumului așteptând o reacție de la mine. Spera să-mi amintesc de el, altfel, își riscase pielea de pomană.

- Hai, tată, stai la palavre!? Ne așteaptă mama.

- Acum, puiule, râdeam și eu cu băieții. Băieți, mi-a părut bine, trebuie să plec, mă așteaptă soția. V-am salutat!

Soldații au rămas pentru câteva clipe confuzi. Imediat ce s-au dezmeticit și-au văzut de treabă.

- In Ho, ce faci puștiule aici? M-ai salvat în ultimul moment.

- Vreau să trec granița. Te-am recunoscut, am văzut că ai probleme, nu m-am putut abține și-am ieșit din bârlog.

- Unde ți-e ascunzătoarea?

- Uite, acolo, în baraca aia ruginită. Da', nu mă întorc acolo. În seara asta trec granița, iar tu o să vii cu mine. Doar și tu vrei să treci, nu?

- Normal, altfel ce naiba aș fi căutat aici, i-am răspuns puștiului, uimit de felul lui de-a fi.

- Bun. Am un pont. Am pe cineva care știe de un pasaj secret, un pasaj subteran. I-am dat partea mea. Tu, să stai ascuns,

ieși doar în momentul în care îmi arată intrarea. Dacă face gât îl amenințăm că-l dăm în primire.

- Am și eu bani, de ce să riscăm, In Ho? i-am zis eu temător că nu va avea succes planul.

- Riscăm pentru că avem nevoie și dincolo de bani.

- Bine, puștiule, merg pe mâna ta.

Seara s-a întâlnit cu persoana respectivă. I-am urmărit. Am mers până la marginea sătucului, într-o pădurice, aproape, foarte aproape de graniță. Între niște tufe, acoperit cu frunze, era un capac de beton. L-a dat la o parte și l-a băgat pe In Ho acolo. Apoi, a pus capacul la loc, l-a acoperit cu frunze, s-a uitat stânga-dreapta și a fugit. Văzuse o patrulă de grăniceri. M-am aruncat în tufe, pe burtă, am săltat capacul și-am dispărut în întunericul pasajului subteran.

După ce-am mers jumătate de noapte, am ajuns la destinație. Ieșirea se făcea prin casa unui chinez bătrân. I-am dat banii despre care vorbea In Ho - nu l-am mai întrebat pe puști ce avea de gând să facă dacă nu avea bani să-i dea chinezului - ne-a urcat într-o mașină și-am fost duși, de fiul său, la locuința unei chinezoaice, unde, la fel, a trebuit să plătesc.

Aici trebuia să stăm o lună, până erau gata actele. Când s-a împlinit luna, In Ho a plecat. I-am zis să rămână cu mine, că o să am grijă de el ca de propriul copil. M-a refuzat. Mi-a zis că voi fi un tată bun, dar nu pentru el, e deja prea matur, nu mai are nevoie de cineva care să-l îngrijească. M-a uimit puștiul, în trupul unui copil zăcea un om matur care era gata să meargă mai departe. Poate că, povestea asta ar fi trebuit să fie despre el. Sper, să-i fie bine oriunde s-ar afla!

Eu am mai rămas la chinezoaică, îmi întârzie actele. Cred că m-am îndrăgostit de ea. Până la urmă avea dreptate și nenorocitul de Hyun-Su, dar dintr-o singură privință. Poate că am nevoie de o femeie. Ieri i-am zis:

- Mei, ce părerea ai avea, dacă ți-aș spune că m-am îndrăgostit de tine?

- Ți-aș spune că aștept să-ți mai crească părul și mai vedem, mi-a răspuns Mei, alintându-se.

Până la urmă fiecare dintre noi, mai are o șansă. O șansă la viață, o șansă la iubire, la orice..

CONFUZIE ÎN OBCINI

Plouă de trei zile și nu poți schimba asta nici măcar de-ai fi Sfântu' Ilie. Plouă mărunț și rece. E toamnă și se simte într-adevăr. Norii s-au lăsat peste oraș ca niște giganți fumurii, clădirile și-au schimbat înfățișarea, figurile lor văruite sunt acum hâde și plângăcioase, murdare și transparente, varul vechi al unora iese la suprafață, vrând parcă să-și răzbune vechii zugravi. Ferestrele ude și zoiase, îți dau senzația că în interiorul clădirii se petrec lucruri înfricoșătoare, demne de un scenariu horror, imaginația putând merge până la cele mai sângeroase tragedii, sau până la cele mai misterioase întâmplări. Clădirile cele mai vechi sunt acum stafii zdremțuite care au trecut prin bombardamentele unui război, crăpăturile pereților se adâncesc și se lătesc de parcă clădirile ar vrea să se ridice și să plece către locuri de veci. Copacilor – atât de rare arătări ale urbanului – parcă li se-aude ultima răsuflare, ultima bătaie de inimă, un ultim icnit dintr-un grumaz de soldat rănit de moarte ce îngenunchează și cade mort în prima linie, stau mucegăiți de apă și-și așteaptă omagiile zilelor de primăvară în

care ne-au încântat cu verdele intens și apăsător al coroanelor bogate.

Cum treci de Orizont și privești în sus spre Obcini nu mai poți vedea mare lucru. Ceața s-a lăsat ca un voal lăptos peste întregul cartier. Priveliștea e întocmai desprinsă dintr-o scenă crudă de război, în care încă mai sunt soldați ce luptă, unii cu paltoane și umbrele, unii cu gecii, o băbuță cu o pungă-n cap căruia-i sare apa prin încheieturile cizmelor vechi, alții care s-au predat trupelor inamice și stau feriți sub streșini sau în stațiile de Maxi-Taxi. Ca un adevărat străjer, lângă florărie, sub copertină, în colțul intersecției, unic paznic al acesteia, cerștorul se arată stăruitor, tot legănat și unic interpret al cântecului lui de jale. Părul plouat și zoios îi cade pe pomeții tăioși, barba neagră, unsuroasă, plină de firmiturile ultimului prânz sărac și prea uscat, îi cade peste pieptul dezgolit și jegos. Privirea din ochii săi îți poate descrie starea orașului în acest ceas. Aproape că nu clipește, dar ochii îi sunt greoi și întunecați. Cu siguranță că nu-și dorește decât să mai facă rost de ceva mărunțiș, ca să-și verse năduful într-o sticlă de vodcă ieftină – permițându-și astfel să lipsească pentru un ceas din locu-i sfânt – în crâșma de alături. Asta se și

întâmplă. Se ridică, parcă împovărat de o mare greutate pe spinare și se îndreaptă către crâșmă. Un câine zoios latră zgomotos parcă de uimire că acel maldăr de oase, cu haină neagră, s-a urnit din loc.

Cu cât urci în Obcini ceața-i tot mai densă, poți s-o iei în pumni. Burnițează. Nu poți vedea decât la cinci pași în față, așa cum poți vedea viitorul la cinci minute, asta doar dacă îți propui să mănânci peste cinci minute și chiar o faci, sau să te speli, sau să-ți schimbi haina, ori multe alte lucruri, acțiuni la fel de banale pe care le poți prezice.

Un cuplu, traversează strada și se îndreaptă către o scară de bloc. Bărbatul o ține de după gât pe femeie. Grăbesc pașii deoarece o mașină năvălește amenințător din capătul de sus al Obcinilor. Ajunși pe trotuar fata s-a ridicat pe vârfuri, își întoarce capul și privește peste umărul bărbatului. Ochii curioși ai blondei s-au bulbucat în așa hal, de parcă ai crede că au văzut moartea trecând prin fața lor. Fata îl înhață pe bărbat de piept și-i spune să fugă. Bărbatul cu sprâncene negre și groase, privește speriat în stânga și-n dreapta fără a ști de unde vine pericolul. Gonește în josul străzii. Părul negru și ud îl plesnește peste pomeții palizi. Își ține

închis cu mâna paltonul negru cu gulerul ridicat. Dorind să se ascundă, intră disperat în crâșma de lângă florărie. Într-un colț întunecat al crâșmei boșcăiește cerșetorul din intersecție. Bărbatul îl smuncește puternic pe cerșetor de pe scaun.

- Ieși afară, bețivan nenorocit!

Blonda este îmbrâncită de un alt bărbat. Acesta se îndreaptă nervos către crâșma de lângă florărie. Ea îl roagă să stea. O înjură. Blonda nu-l mai vede, se pierde în ceață la fel de repede cum a apărut.

Acum înțeleg. Blonda era la braț cu amantul, când din ceață a apărut soțul acesteia și i-a surprins împreună.

Din bodega de lângă florărie iese cerșetorul. Soțul înșelat se năpustește asupra acestuia cu o lovitură puternică de pumn fix în bărbie. Capul cerșetorului se izbește violent de bordură.

- Ce morții mă-tii, cauți, mă, cu nevastă-mea?

Cerșetorul geme de moarte. Gâttelejul îi mai horcăie de trei ori după care își pierde suflarea. Soțul înșelat a rămas încremenit cu pumnii strânși. Din bodegă iese adevăratul amant al blondei. Se uită, în timp ce merge cu pași repezi, cu coada ochiului peste gulerul paltonului la trupul

neîsuflețit al cerșetorului. Tocmai îl
scosese în șuturi pe acest om din crâșmă.
Cât de nenorocit să fi încât să nu-ți pese de
ce s-a întâmplat!?

ORTAC

Mai întâi am simțit un curent pe la ceafă, eu n-am știut ce e, mi se răcise sudoarea pe sub cască, da' nea Titi, care era lângă mine, a aruncat lopata-n vagon și m-a tras după el. S-a auzit și-un vuiet și bang! Într-o fracțiune de secundă am simțit cum se-ncinge salopeta pe mine. Îmi sfârâiau obrazii și fruntea, iar pe gât, pe gât parcă-mi turna cineva ulei încins. Dita' explozia, măi, băiete! S-a mai cutremurat pământu' vreo câteva secunde, eu stăteam trântit pe burtă, nea Titi era și el pe-o parte cu mâinile la față. După, a prăvălit un praf pe galerie, așa gros, că dacă dădeam din mâini înotam. Nu mai puteam să văd nimic. M-am pus în patru labe și m-am întins pe băjbâite ca să văd cum e nea Titi. Nu se auzea nici o vorbă, parcă ne era rușine să vorbim, dar, când am căscat gura de mi-au pocnit maxilarele și-am scuturat din cap, am simțit cum mi s-au desfundat urechile. În surdină rămăsese un țiuit, dar de auzit auzeam binișor acu'. Care gemea, care urla de durere, ce să zic, parcă era mai bine cu urechile înfundate. Îmi trăsesem helanca pe nas, ochii strâns închiși, zic, să stau așa, să se mai lase pulberea asta, când m-am trezit cu una-n rădăcina nasului.

Zic,, 'Tu-i dumnezeii...!'" și mi-am strâns nasu-n pumn. „Țigane, ești bine, tată?" Era nea Titi, când s-a ridicat orbecăind, mi-a tuflit un cot în nas. „Îs bine, bre, numa' nasu-i spart de mata" „Iartă-mă, țigane! Unde-s băieții?" „De-abia nimeresc să-mi duc mâna la față, bre, nu se vede nimic, da' se-aude cum se vaită urecheatu' de Chiriac. Mai 'nainte tușea Mitu, cred. Mă, băieți! Ne auziți? Unde sunteți?" Nu se mai auzea nici dracu'. Am mai stat câteva clipe, când prin ceața de praf a-nceput să se zărească o pânză de lumină, da' vag. Se vedea tot mai bine, venea spre noi. „Ei sunt" zice nea Titi. Ei erau, veneau cu măști de gaze pe față. Ne-a întins urecheatu' de Chiriac și nouă câte-o pereche. Urecheatu' avea niște pete pe cap, din loc în loc. Nu avusese casca în momentu deflagrației. Ne-am pus în fund și-am așteptat să se mai limpezească prinmprejur.

- Și, nu murise nimeni, domnule Anton?

- Nimeni, băiete, nu murise nimeni. Doar atât că eram toți pârliti și tuciurii, parcă eram negrii de ăia, din Africa. Ne-am scos măștile când s-a lăsat pulberea. Urecheatu' ne făcea semn să-l ajutăm, săracu' avea urechile pârlite rău și i se

lipiseră curelele de cauciuc de tâmple. Am încercat să -i scoatem masca cât mai ușor, da' săracu' a-nceput să urle de usturime. Am scos din geantă un bidon cu apă de i-am spălat rănille. Îl ustura și mai rău. Nea Titi zice „Lasă, Chiriac, că poate-ți rămân urechile mai mici.” Urecheatu' vroia să râdă dar nu putea, că-l ustura pilea arsă de pe față.

Mitu era mai dolofan, mai bucălat. Suflu' exploziei nu l-a trântit, dar în fugă s-a-mpiedicat și-a căzut în barbă. Era julit de ziceai că s-a dus la bărbier și bărbieru' era orb. „Cum ieșim de-aici?” întreabă Mitu. Atunci parcă ne-am trezit. Parcă nu ne mai venea să râdem. În urma exploziei se prăvăliseră-n galerie vreo cinci rabe de pământ. Eram împiedicați să ieșim la suprafață pentru moment, da', bine, atunci am crezut că pentru totdeauna, nu știam cât din galerie s-a prăbușit, asta am aflat după ce-am săpat. La urecheat i-au dat lacrimile pe la coada ochiului. Eu tremuram ca varga. Mai văzusem eu așa ceva până atunci? Nu, nu mai văzusem. Nea Titi, mai moșneag, mai experimentat, zice „ Stați, mă, băieți, liniștiți! Ne scot ăștia, acuș de-aici. Da' mai stăm puțin să ne tragem și noi sufletu', după care ne-apucăm de săpat. Tre' să eliberăm galeria

cât mai repejor. Ȃia de afară, noi de-aici. Să verificăm dacă avem tărânăcoapele și lopețile întregi și-i dăm bătaie!” Eu mai neîncrezător „Bre, da' dacă ăștia de-afară nu știu de noi? Poate s-o apuca de săpat după ce-o să vadă că n-am ieșit noi din tură” „Băi, țigane, am treizeci și cinci de ani vechime în mina asta. Crezi tu, că nu știu ce fac ăia afară? Plus că mai sunt două galerii la care se lucrează, sper că ăia de-acolo n-au pățit nimic. Vă dați seama voi, că suflul exploziei s-a simțit până la gura minei? A ieșit pulberea afară, ca fumu' prin nările balaurului. Da' asta nu-i nimic, în treizeci și cinci de ani în mină am tras multe, da' n-am lăsat nici lopata, nici tărânăcopul jos de frică. Așa se-ntâmplă când scorbelești pământu', când îl sfredelești ca pe-o conservă, se mai cutremură, mai dă câte-un vânt... . Acu' a strănutat un pic.”

Am tăcut. Parcă mă mai oprisem din tremurat. Ne-am ghemuit toți patru, ne-am scos haleala și-am mâncat. Pe Chiriac tot îl ustura, se strânsese pielea pe față și nu putea mesteca mâncarea. Mitu și-a scos din geantă o cremă, de se dădea cu ea pe mâini. A luat frumos o mână de cremă și l-a dat pe ăsta, pe arsuri. Parcă clefăia mai ușor așa.

Era unsprezece și-un sfert, când ne-am apucat iar de săpat, doar că acu' săpam să ieșim din propriu' mormânt, nu ca să-i străpungem măruntaiele preamăritului. Eu, nea Titi și Mitu dădeam la târnăcoape, Chiriac dădea la lopată. Am dat așa la târnăcop vreo oră. Când m-am uitat la ceas, am trântit târnăcopul și m-am pus în cur. „Mai ieșim pe dracu de-aici, bre, nea Titi! Unde mă-sa m-ai adus să muncesc? Murim ca peștii pe uscat, sufocați aici!” Nea Titi iritat „Bă, murătură, săpăm de-o oră și deja faci ca toți dracii. Ia, vezi! Sapă cum sapi după cărbune! Nu te gândești că sapi ca să scăpi de-aici, gândeștete că nu s-a-ncheiat ziua de lucru. Dacă nu era beleaua asta, tot aia făceai, săpai. Așa că tacă-ți fleanca, că te scutur de nu te vezi!” Mitu și el măcinat de gânduri, zice „Bre, nea Titi, săpăm, nu zic să nu, da' parcă-i mai a dracu' când te gândești că poți să crăpi aici”. Atunci s-a mai înmuiat și nea Titi „Bine bă, mai stăm un sfert de oră, ne odihnim ciolanele și ne-apucăm iar după. Facem pauză la fiecare oră ca să ne odihnim de-acu”.

Ne-am odihnit un sfert de oră, cum a zis moșneagu'. Chiriac săracu nu mai zicea nimic. Când îi ziceam să stea, stătea, când îi ziceam să dea la lopată, dădea. Și-așa

am făcut în vreo trei rânduri, stăteam cu ochii pe ceas și când se făcea ora strigam „A trecut o oră, gata, pauză!” asta până s-a enervat nea Titi și știi ce-a făcut? Ă? Ia, întreabă-mă, ce-a făcut!?

- Păi, spuneiți, ce-a făcut?

- Zice „Bă, țigane, tu vrei să mă omori înainte de vreme! Ia, dă ceasu' ăla! Da' stai cu ochii pe el, de parcă ai lucra la radio și dai ora *ezactă*.” „Exactă, bre, nu *ezactă*” „Urecheatule, da' nu te mai ustură urechile, altă treabă n-ai, decât să mă înveți pe mine să vorbesc. Ia uite, domnule, cine se dă citit! Țigane, dă ceasu' că n-am glumit.” „Na, bre, ia-l!” „Da', de unde-l ai?” „Din târg.” „Bun, dacă era de la taică-tu sau de la mă-ta, nu făceam asta, așa, îți iau altu' după ce ieșim de-aici.” L-a pus jos, a luat târnăcopu' și i-a dat una de l-a-nfundat în pământ. De-atunci nu mă mai uit la ceas cât îs la muncă.

După asta, ne opream când ne zicea el. Nu mai sufla unu cu toate că eram terminați și de oboseală și de frică, cu gându' că n-o să mai ieșim vii de-acolo. Și ce crezi, am ieșit în ziua aia? Ia, spune! Am ieșit?

- Păi, nu știu. Ați ieșit?

- N-am ieșit tinere. Ția de-afară lucrau în schimburi. Au săpat toată noaptea. Într-

un târziu, noi ne-am oprit. Nu mai aveam aer să respirăm. Ne-a zis nea Titi „Băieți, gata, noi am făcut destul. Să ne scoată, dă-i pe mă-sa! Dacă mai facem efort, murim sufocați” Am stat toată noaptea și-am așteptat. Mai băteam în vagoane din când în când, ca să ne-audă ăia, că n-am murit. Înainte cu vreo două ore să ne scoată, Chiriac a-nceput să plângă săracu', că nu mai are aer, că se sufocă, că nu ne mai scoate nici dracu'... m-a făcut și pe mine să plâng. Pe Mitu îl mai zgâlțâiam din când în când, că ni se părea că nu mai mișcă. Ne luase cu frisoane. Nea Titi zice „Mă, băieți, nu disperați c-o să ne scoată. Țigane, pe tine când te-am luat la mine, când s-a prăpădit taică-tu de tuberculoză și-ai rămas orfan, mi-am zis așa: las că-l iau la mine, să aibă și Viorel a meu cu cine să se ia, că săracu-i *hadicapat* și nu poate să meargă pe picioarele lui, are și de tine cine să se-ngrijească, că ai văzut, nevastă-mea, Nușa, e femeie sufletistă. Plus că am zis să am și eu, pe unu' care merge, care să poată să meargă la muncă cu mine, să trudească cu mine. Păi, eu aș fi dat orice să fi putut merge și Viorel a meu, să fi simțit și el pământu ăsta lutos sub picioare. L-aș fi lăsat să vină cu mine-n mină, numa' să fi fost el sănătos, să alerge și el ca toți copii.

De multe ori mi-a zis «Tată, ce n-aș da să fiu ortac!»” N-am mai bocit nici unu'. Eram amețiți de cap, dar am stat cumiți, până am văzut lumina de pe căștile ortacilor, străpungând, ultimul perete de pământ ce ne despărțea.

Asta a fost prima mea zi de muncă, dacă tot m-ai întrebat. De-atunci, toți trei, eu, Chiriac și Mitu, scorbelim pământul ăsta. Nea Titi a murit după doi ani, înainte să iasă la pensie. Avea și el probleme cu plămânii.

- Da, interesantă poveste aveți domnule Anton! Și periculoasă.

- Da', păi, am trecut prin multe. Ș-acu, înainte să ies și eu la pensie, că mai am cinci ani, vor să-nchidă. Păi i-am zis la domnu' director „Don director, eu vreau să sap, eu sunt ortac, altceva nu fac. Eu sunt una cu pământul ăsta, negru. Eu dacă mor, mai bine mor acolo, că dacă mă-ngropi în cimitir la doi metri, e ca și cum m-ai ține-n casă. Acolo vreau să sap, acolo vreau să mor. Eu sunt ortac.”

DOI PEȘTI

CARAS: - Bibanule, cum e? Merge?

BIBANU': - E perfect.

CARAS: - La mine-i grav, Bibanule.

BIBANU': - De ce, mă, Caras? Ce nu-i bine? Au lansat iar năvoadele?

CARAS: - Da, mă. Ieri la prânz le-a pescuit pe ale mele cu tot cu icre.

BIBANU': - Hai, las-o!

CARAS: - Îmi sar solzii de draci.

BIBANU': - Pe partea mea, aici, e liniște și pace. Icre în prostie, numa' ieri au scos o mie juma'. Am rămas cu nouă sute.

CARAS: - Fii atent, Bibanule, că-s puși pe treabă pescarii! Nu-s ăia de-i știm. Le-a luat ca din oală. Norocul meu a fost că eram băgat în mâl, altfel mă pescuiau și pe mine.

BIBANU': - Mă, da' n-au stare deloc jupuiții!

CARAS: - Știi de Crapu'?

BIBANU': - Am auzit ceva, da' nu cred. Îl știu deștept.

CARAS: - Deștept, pe dracu'! S-a dus pe copcă.

BIBANU': - Hai, las-o! N-aș fi gândit vreodată că ar putea fi momit...

CARAS: - L-a agățat un începător, e nou în branșă. Fraieru a lansat și Crapu',

prostu', a mușcat... i-a ieșit pe ochi, s-a zbătut, a dat din coadă... l-a mierlit fraieru', altfel sigur îi scăpa.

BIBANU': - Ce ți-e și cu novicii ăștia! Lansează prima oară în viața lor și atunci agață chiar pe cel mai mare.

CARAS: - L-au avansat. A pozat fraieru' cu prada, i-au crescut imediat gradele pe umeri. Acum se dă mare pescar pe balta noastră. El dă nadă, el lansează, el agață. Mare atenție, că-i belea!

BIBANU': - Dă-l pe mă-sa! Îl ginesc eu, înainte să mă fileze el...

CARAS: Ce are aia, Bibanule, de se zbate așa?

BIBANU': - Nu știu, tată. Ia, stai! Ce-ai fă, de te zbați așa? Care-i buba?

TINA: - I-am zis la prost care-i tarifu'. N-are câți bani îi cer, iar el continuă să negocieze. I-am zis că nu suntem la piață, să se ducă dracu' de unde a venit, sau unde are treabă, da' văd că-l mănâncă-n fund și trage de mine...

BIBANU': - Ia, taci, fă! Ce-ai, sclavule? N-ai cât îți cere, dă-i drumu', nu insista că mi-o stresezi. Hai, arde-o că te ncalec!

CLIENTUL: - Da', tu cine morții tăi, ești!

BIBANU': - Aoleu, fraiere, te-ai ars!
De Bibanu' n-ai auzit? Îți rup oasele-n
tine!

CLIENTUL: - Zău!? Nu mai spune!

BIBANU': - Zău, fraiere, îți rup capu'
cât ai zice pește!

CLIENTUL: - A, da!? Ia, culcat, 'tu-vă
muma-n cur! Bă, da' tu n-ai auzit cine-i șef
pe baltă acu'? Bibanule, am o grămadă de
plângeri pe numele tău. Ești mâncat.

La un ordin a apărut toată brigada de
intervenție. Cei doi pești sunt încătușați și
urcați în dubă împreună cu prostituata.

Începătorul a dat din nou lovitura, a
pescuit doi pești demult căutați. El e noul
supererou al apelor tulburi în care se
scaldă interlopii.

Fir întins!

O DALTĂ, UN BAROS ȘI-O PIATRĂ

- După ce am analizat zona trei zile, ieri seară m-am hotărât să o fac. Am sărit gardu'...

- Pe ce parte?

- Pe partea dreaptă, pe partea cu școala...

- Așa...

- Era mai întuneric, nu prea se circula noaptea pe acolo. Am mers ghemuit pe lângă gard până la chioșc. Mă înțepa în stomac dalta ce-o aveam în buzunaru' de la pantaloni. Îmi venea să urlu de durere. În mâna dreaptă țineam barosu', coada i-am băgat-o pe mâneca de la haină. Când am ajuns în spatele chioșcului, am lăsat barosu' jos și-am scos dalta care deja îmi făcuse rană pe tot abdomenu'. Am stat vreo două, trei minute ca să-mi trag sufletu', după care am luat dalta în mâna stângă și barosu' în dreapta. S-au mai scurs vreo treizeci de secunde până a trecut pe șoseaua din față un tir. Atunci am lovit de două ori consecutiv puternic, cu precizie de lăcătuș. Doar că lacătu' era destul de rezistent. Mai avea nevoie de încă două trei lovituri pentru a ceda. De data asta am așteptat vreo cinci minute ca să treacă o mașină mai zgomotoasă. Am

avut noroc de o rabă care înainta greoi și făcea o gălăgie de-ai fi zis că trage un vapor pe uscat după ea. Atunci am știut că problema lacătului e rezolvată. Patru lovituri i-am mai aplicat și a cedat. Am întredeschis ușa, parcă cu teamă că ar fi cineva înăuntru, deși știam că nu e așa. Preț de câteva secunde am cercetat încă o dată împrejurimile. Nu era nimeni pe stradă, așa că am tras ușa liniștit după mine și-am trecut la acțiune. Am dat de-un sac de rafie, mi-am zis că e numai bun pentru mine...

- Păi, ce, tu erai nepregătit, nu aveai nimic în ce să-ți pui lucrurile sustrase?

- Păi, doar intrasem într-un magazin, era imposibil să nu gălesc ce-mi trebuie. Am găsit vreo douăzeci și ceva de cartușe de țigări. Le băgam în sac când în stradă s-au auzit trântindu-se portierele unei mașini. Din unghiu' în care eram nu-i vedeam decât botu' autoturismului, era alb. Imediat au apărut în geam doi cagulați. Unu' se benocla înăuntru. Am rămas stană de piatră cu sacu' în mână. Unu' dintre ei, mai mic și mai gras, a luat o piatră de pe marginea drumului. În clipa următoare am auzit o bufnitură de termopan spart, dar foarte scurt căci tot în același timp am simțit o izbitură-n cap și o

presiune în urechi de-am crezut că explodez.

- Ce se întâmplase?

- Presupun că piatra care a trecut prin geam s-a oprit în capu' meu. De-aici nu mai am ce să povestesc, m-am trezit în spital cu fruntea plină de copci, bandajat, cu asistente, cu doctori și cu poliție pe cap.

- Ești sigur că nu ai mai spus nimănui ce urma să faci. Nu pot crede în această coincidență: aceeași noapte, aceeași stradă, același magazin, un infractor față-n față cu alți doi infractori dar pe care nu-i cunoaște. E cam de râsul lumii, zău! Piatra care a trecut prin geam știu că într-adevăr te-a lovit în cap, știu că tu ai intrat pe ușa din spate spărgând lacătul, știu, asta știu, pentru că am probe în sensul ăsta. Dar ce mă miră e că cei doi, de zici tu că au dat spargerea în locul tău, nu s-au speriat când te-au găsit lat pe jos. Și-au făcut treaba de parcă ar fi știut că o să te găsească acolo.

- Jur că n-am mai spus la nimeni. Eram pe cont propriu. Nu lucrez în echipă că se sifoanează câte unu' și intru la belea. Când am văzut cagulații am crezut că sunt de pe la vreo firmă de pază, de intervenție, de-asta am rămas înghețat, ca să nu mă observe. Când colo...

- De senzorul de mișcare știai? Primii care te-au găsit au fost doi băieți de la o firmă de pază și protecție.

- Senzor!? Nu. Nu știam de nici un senzor. Ei m-au găsit?

- Da. Au anunțat salvarea când te-au găsit. Cât timp aproximezi că a trecut de la intrarea în magazin până la apariția celor doi cagulați?

- Cinci minute maxim.

- Cinci minute, zici. Hmm! Da... Cinci minute le-ar lua și celor de la intervenție să ajungă la locul cu pricina. Baza e la vreo trei străzi de magazin. Cum zici că arătau cei doi cagulați?

- Păi, cel care se benocla prin geam era o papalugă slăbănoagă, iar cel care a aruncat cu piatra, v-am spus, era mic și grasuț.

- N-ai văzut vreun însemn pe hainele lor, cum erau îmbrăcați?

- Cred că erau în negru, dar mai mult n-am văzut. Becu' din dreptul magazinului era stins, le bătea în spate lumina de la stâlpul de peste drum, de asta n-am văzut mare lucru.

- Aha! Și de mașină ce ziceai? Era albă?

- Da. I-am văzut doar botu'. Părea a fi o Dacie, dar nu dintr-aia veche. Ce să zic, nu știu sigur ce model era.

- Băiete, se pare că știu cine sunt ceilalți doi hoți. Dar să știi că asta nu înseamnă că tu nu ești în rahat până-n gât. Ai dat de belea rău.

- Știu. Nu e prima oară. Doar că de data asta am intrat la belea ca un prostănac, o să-și bată măciuca de mine toți distrușii la gherlă.

- Asta trebuie să fie ultima ta problemă. Tu, roagă-te să nu-ți iei prea multă detenție.

- Ce-o fi, o fi ...

- Băieți, atenție la mine! Cred că am demascat suspectii. Mergem la firma de pază și protecție, între timp verificați și raportul celor doi de l-au găsit pe nătărăul ăsta cu capul spart. Cred că cei doi și-au schimbat profilul profesional. Îhâm! Da, da, s-au reprofilat băieții... Auzi? Tu rămâi să-l supraveghezi pe prostănacul ăsta bandajat la cap. Din momentul ăsta se află sub arestul nostru.

- Da, să trăiți!

- După ce ați plecat, i-am zis la ciufulit „Bă, mi-e rău de-nebunesc! Se-nvârte salonu' cu mine. Cheamă naibii o asistentă, că mor!” Ciufulitu' s-a dus. Când a ieșit pe ușă, am sărit din pat și m-am dus la geam. Am realizat că sunt la etajul trei. Zic, ce dracu' fac, că dacă sar îmi rup oasele în mine? Mai spre stânga, dita' bradu'. M-am suit pe pervaz, mi-am făcut avânt, m-am oprit. Zic, da' dacă nu ajung până acolo? Atunci intră ciufulitu' pe ușă. Când m-a văzut i s-a zburlit și mai tare păru-n cap. Ce-o fi, o fi, mi-am zis și am sărit. Până jos am rupt vreo patru crengi, mă julisem pe la coaste, pe mâini, dar eram întreg. M-am uitat sus, ciufulitu' mă amenința că trage. Am fugit în stradă, în mulțime. În stație un autobuz cu ușile deschise, stătea de parcă mă aștepta pe mine. În pijamalele spitalului, julit, bandajat la cap și mirosind a brad, eram râsu' lumii. Am mers două stații, după care am coborât la piață. Jos, în gang, m-am întâlnit cu un tovarăș. „Frățioare, am belele mari. Uită-te cum arăt. Fă-mi rost de un trancan”.

- Și ți-a făcut rost? Cine e?

- Cine e, nu-ți pot spune, dar pot să-ți zic că m-a trimis la altcineva, altcineva mi-a zis du-te la cutărescu, iar cutărescu mi-a dat.

- Bani, de unde-ai avut bani?

- Din autobuz. După prima stație n-au mai stat cu ochii pe mine, iar la a doua am coborât cu sânu' plin de lovele și-un pachet de țigări.

- Bun. Ce-ai făcut după ce-ai luat pistolul?

- M-am dus chită unde aveam treabă.

- Și unde aveai treabă cu un pistol?

- Cei doi, de care v-am povestit...

- Da, cei doi. Cei doi nu sunt băieții de la intervenție, am verificat.

- Știam cine sunt și am vrut să mă răzbun.

- Cine erau?

- Erau tovarășii mei. Erau. Când le-am zis să spargem magazinul, n-au fost de acord: că n-au ce fura, că-i prea puțin, că-l cunosc pe patron, că se află, tot felul de pretexte. Așa că m-am dus singur. Cei doi, însă, m-au urmărit și când m-au văzut în magazin s-au gândit să-și bată joc de mine. Au spart geamul, doar că piatra mi-a venit și mie în cap. Problema e că m-au lăsat acolo amanet, cu căpățâna spartă.

- Aha. Unde sunt cei doi acum? Ce-ai făcut cu pistolul?

- Asta-i treaba dumneavoastră, să aflați unde sunt , cine sunt... vă pot spune doar că amândoi sunt împușcați.

- Mai sunt în viață, sau...?

- Îs în viață, dă-i dracu'! Pe unu l-am împușcat în picioru' stâng, pe celălalt în dreptu'. Le-am zis „Că mi-ați dat cu pietroiu' ăla-n cap v-aș fi iertat, dar că m-ați lăsat acolo să mă toarne miliția, nu pot să iert”.

- Ești conștient că ți-ai complicat situația, nu? Te-a mâncat în cur și o să plătești. Ai spart un magazin, ai fugit de sub arest, i-ai împușcat și pe nenorociții ăia...

- La gherlă sună mai bine varianta asta. Eram de râsu pământiașilor dacă mă duceam cu capu' spart și le-aș fi spus că-n timp ce furam dintr-un magazin, au venit alți doi fraieri, mi-au dat un bolovan în cap și m-au prăduit. Mi-ar fi zis că sunt un prost, așa o să-mi spună: ești nebun, băiete, îmi place de tine.

- Pentru mine tot un prost ești. Luați-l, băieți!

- Ifrime, băiete, tu nu vrei să-mi închei socotelile, să ies și eu liniștit la pensie. Ce naibii se petrece în mintea ta? Ce înseamnă viața pentru tine? Îți place să trăiești periculos? Sunt și alte metode, poți să te apuci de sporturi extreme. Las-o, mai moale. De ce mereu în afara legii, de ce?

- Domnule comisar, dacă vi s-a împlinit termenul ieșiți liniștit la pensie. Nu vreau să vă încurc. Lăsați-i și pe alții să mă caute. Eu cu ale mele, dumneavoastră cu ale bătrâneții.

- Da. Să trecem la subiect. Zi-mi de la cap la coadă, cum ai plănuit, cine te-a ajutat și unde se află al doilea fugar.

- Domnule comisar Andriașu, chiar dacă aș ști unde se află colegu', nu v-aș spune. Dar cum am făcut, cine m-a ajutat, vă spun cu mare drag.

- Dă-i bătăi, atunci!

- Aș începe cu o țigară, dacă nu vă supărați.

- Poftim, o țigară.

- Cătușele astea, dacă nu vă supărați... Nu vă strâng de gât, acu', înainte de pensie.

- Ți le scot, dar să nu încerci nimic că ești mort!

- Ce-am făcut? Hai, să vă zic ce-am făcut. Am stat vreo cinci luni, nu? Cinci luni. Ei, în primele trei luni, l-am tot încercat pe colegu' de celulă, să văd dacă e de încredere, dacă are sânge pe instalație și nu în ultimul rând dacă vrea să evadeze. Între timp mi-am notat toate mișcările gardienilor, când vin la apel, când se fac controale, cum se fac, ce se controlează și ce nu. Din a doua lună am intrat la atelierul de tâmplărie, aveam ceva pregătire în domeniu. Acolo mi-am urmărit cu atenție toți colegii. Erau serioși, își vedeau de muncă și atât, doar pe unu dintre ei l-am ginit când făcea mârșăvii. Țsta lucra la fierăstrău' electric. Perfect, mi-am zis, tre' să aflu ce nevoi are, poate capăt o bucată de pânză. Avea două, una era de rezervă în caz că se rupea cealaltă. L-am abordat. A doua zi am avut pânza. N-a costat decât un cartuș de țigări. Problema era, cum trec de gardieni cu pânza. Mi-am băgat-o în căptușeală, la haină. Avea douăzeci de centimetri. Dacă o simțea gardianu' la percheziție o beleam. Mi-au trecut o mie de gânduri prin minte când a-nceput să mă pipăie mărunt. Îl vedeam cum scoate pânza din căptușeală,

cum mă culcă la pământ și mă ia la bastoane, dar n-a fost așa. Am trecut fără probleme și-am respirat ușurat. Când am ajuns în celulă i-am arătat colegului pânza. Ne vedeam deja scăpați, în libertate, undeva departe de probleme.

- Colegul, cu ce te ajuta?

- Colegu' stătea de șase lângă ușă și făcea conversație cu ceilalți deținuți, din celulele alăturate. Făcea cât mai multă gălăgie, să nu se audă cum tai din tavan. Am scrijelit vreo săptămână în același loc. La un moment am vrut s-o lăsăm baltă, dar noaptea când puneam capu' pe pernă mă obseda gându' că pe acolo, prin tavan, e drumul nostru către libertate.

- De unde știai că poți ieși pe acolo?

- Intuiție. Atât, pură intuiție. Când loveam tavanu' suna a gol. În unele zone sunetu' era schimbat, pe-acolo treceau grinzile de rezistență. Grinzile erau vizibile afară, în curte, erau groase de vreo treizeci de centimetri. Era clar un gol între etaje. Târâș pe burtă, încăpeam lejer. Când am străpuns în sfârșit tavanu' metalic, ni s-au umflat inimile în noi și-am început să chiuim ca doi nuntași în celulă. Ceilalți pâmăiași strigau „Ce-aveți mă, ați găsit ieșirea?” Nu știau ei, dar noi chiar asta urma să găsim. Am tăiat o lună-n cap o

gaură mare, cât să putem intra acolo. Când am dat-o jos, un curent de aer proaspăt a pătruns în celulă. Am băgat capu' să văd ce-i acolo. Era întuneric beznă. Mi-am zis că ne-am chinuit în zadar. Când am întors privirea, surpriză! La vreo douăzeci de metri intra lumina prin grilaju' unei aerisiri. Ne-am târât pe burtă până acolo, să vedem unde dă aerisirea. Știam c-ar trebui să dea în stradă. Peretele nordic nu avea ferestre, avea doar sistemu' de aerisire. Văzusem grilajele de aerisire de când am fost adus în penitenciar. Când am ajuns la grilaj am simțit că ne-a pus Dumnezeu mâna-n cap. Ăla era drumul nostru către...

- Te-aș ruga să nu-l amesteci pe Dumnezeu în povestea ta.

- Nici o problemă, domnule comisar. Da' ce sunteți ateu sau din prea multă credință vă gândiți ca nu cumva, eu, un nenorocit, să-i pătez numele?

- Nu te privește cât de credincios sunt eu. Spune mai departe, deocamdată eu sunt de partea legii.

- Bine, atunci nu mă mai întrerupeți că mai am puțin. Următoarele zile ne-am ocupat de cearșafuri, cârpe, funii, draci, laci... Trebuia să coborâm cumva până-n stradă. Pe tavan am pus postere cu târfe

goale din loc în loc ca să acoperim și gaura. N-a observat-o nici dracu'. Într-o lună planul nostru s-a apropiat de final. Urma să plecăm în noaptea dintre ani. Auzisem de la pârnăiașii mai vechi că gardienii petrec atunci, deci, era momentul oportun. Ne-am târât până la aerisire, am legat grilaju' ca să nu cadă în stradă, pe asfalt, după ce-i dădeam vreo trei picioare. Nu i-am dat trei picioare, i-am dat douăzeci. Am crezut că nu se mai desprinde dracului. Am lăsat ușor grilaju' pe trotuar după care am început să coborâm. Mai aveam doi metri până jos, de nerăbdare am zis să sar. Și am sărit. Pe trotuar, însă, era gheață. Am alunecat și-am căzut în cap pe dita' pietroiu'. Așa mi-am deschis copcile din frunte.

- Da, văd. Ești tare frumos cu găoaza aia în frunte!

- Lăsați ironiile. A coborât și colegu'. M-a ridicat cu greu, eram amețit de nu mai știam în ce direcție să apuc. Am traversat strada mai mult cărat în spate. „Ce facem?” m-a întreabat colegu'. I-am zis că furăm o mașină și-o ștergem undeva unde să ne pregătim ieșirea din țară. Băiețașu' avea niște cunoștințe care făceau pașapoarte nașpa. Ei, după asta am ajuns la pensiunea de unde m-ați ridicat.

- Alo, un moment Ifrime. Da... aha... l-ați prins?... e-ntreg?... l-ați împușcat mortal, aha... bine băieți, ajung și eu în zece minute... bine, bine. L-au prins și pe camaradul tău, Ifrime, doar că n-a mai avut norocul să stea de vorbă cu noi. L-au împușcat.

- Asta e... Dumnezeu să-l ierte! Când v-am rugat să-mi scoateți cătușele nu v-am spus un lucru: că nu mai am de gând să mă întorc la gherlă.

- Ce vrei să spui?

- Asta vreau să spun. Vedeți? Vedeți fiola asta micuță? O vedeți, știți ce e, ăă? Știți?

- Măi, băiete, nu fă vreo prostie că mă nenorocești. Aruncă fiola aia! Arunc-o dracului, n-auzi!?

- Îmi pare rău, comisare! Ne mai vedem, poate. Depinde cât ești mata' de credincios.

- Vai de capul meu, ce-ai făcut, Ifrime!? M-ai nenorocit! Bă, chemați un medic! Bă, tâmpiților, 'tu-vă muma-n cur! Care i-ați făcut, mă, percheziție ăstuia?

BABILÔNIA FAVELA

- În această noapte vom face dreptate. Cel care și-a trădat prietenul, care i-a luat viața celui mai mare om din mahala, trebuie să plătească. Eu, Paulo José da Silva, jur să răzbun moartea tatălui meu!

Paulo José da Silva are optsprezece ani și e poreclit *Bala*³ - nu pentru că ar fi încasat vreun glonț, ci pentru felul în care aleargă - născut și crescut în vârful mahalalei Babilônia din Rio de Janeiro. Mulatru, cu sprâncenele groase și gropițe în obraji, n-ai zice că ar putea să facă rău cuiva, de obicei are o seninătate în privire și un zâmbet care vine de undeva din interior. Acum e diferit, i s-a întunecat privirea, prin toți porii emană ură. Tatăl său, Flávio José da Silva, a fost ucis acum șase luni la Carandiru. Fusesse închis pentru trafic de droguri, l-au săltat la Copacabana. În Babilônia n-ar fi avut probleme, poliția de aici își trage și ea parte din afacere.

Bala a moștenit statutul de șef, fără să se impună în vreun fel, a fost ceva normal, de așteptat, ba chiar dorit de ceilalți oameni din bandă. Flávio l-a crescut cu

³ Lb. portugheză - glonț

arma în mână, la șapte ani i-a dat un pistol mitralieră și l-a pus să tragă. Șocul l-a dat cu fundul de pământ, iar arma a continuat să scuipe gloanțe. A nimerit vreo trei găini și pe una dintre săgețile lui Flávio în coapsă. L-a pocnit de nu s-a văzut „De ce nu te ferești, mă, vrei să-mi sperii copilul?” N-a pățit mare brânză, pe lângă faptul că șchiopătează puțin, s-a ales și cu o poreclă, *Coxo*⁴. Cu toate astea i-a rămas loial lui Flávio, iar acum lui Bala.

- Geir, te duci cu băieții să dai o raită în vale, să vezi care-i mișcarea. Te asiguri că a rămas singur. Dacă mai rămâne vreun om de-al lui prin zonă, trebuie neapărat să știm.

Geir Falcão, e de-o seamă cu Bala, au crescut împreună în mahala. Flávio nu-l înghițea deloc, zicea că „Are ceva pervers în privire, ceva rău se ascunde în băiatu' ăsta. Să nu te încrezi prea mult în el. Te poate face când ți-e lumea mai dragă”. Bala se supăra și-i reproșa „Nici ai tăi nu sunt mai buni. Ai uitat de Samba, când ți-a luat banii de pe marfă și a fugit în Botafogo? Când l-ai prins și l-ai întrebat cu ce mână ți-a furat banii, ți-a zis că nu mai ține minte, așa că i le-ai tăiat pe

⁴ Lb. portugheză - șchiop

amândouă. Țștia sunt prieteni?" Avea și Bala dreptate într-o oarecare măsură.

- Sper să nu-i dăm de bănuir dacă ne vede că-i dăm târcoale.

- Voi mergeți, Geir, dar stați cât mai palmat, să nu vă ginească fraieru'. De mâine, situația va fi alta, dacă azi avem doar vârful, mâine vom avea și partea de jos. *Eu sou da Babilônia favela! Eu sou favela!*⁵ Lucrul ăsta nu are cum să se schimbe. *Pirralho*⁶, tu du-te să scoți armele de la porci, le cureți bine, nu vreau să pută.

Pirralho nu este un copil, are treizeci și trei de ani, a fost una dintre săgețile lui Flávio. Are doar un metru șaiszeci, e negru, chel, cu dinți albi, mici și rari, dacă-l vezi noaptea și nu-l cunoști, te trece un fior rece pe șira spinării. Într-o seară mergea pe-o stradă îngustă, slab iluminată și-a dat nas în nas cu o mamaie la fel de urâtă ca și el, poate chiar mai urâtă, care se pregătea să verse zoaiele dintr-un lighean de plastic. Și-a vărsat zoaiele pe picioare „Ptiu! Drace, ce m-ai speriat! Parcă vii din iad, Pirralho! Ia-ți un fluier și anunță și tu când

⁵ Lb. portugheză – „Sunt din mahalaua Babiloniei! Sunt una cu mahalaua!”

⁶ Lb. portugheză – puști, pici

treci pe stradă, că dacă mai pățesc o dată așa, îmi stă inima!” „Tu, ca tu, da' eu, când te-am văzut, am crezut că ești un vârcolac. Intră naibii, în casă nu vezi că ți-a crescut mustață! Unde stătea, frumusețea!”

Când are ocazia, Bala stă seara, pe terasa casei și privește către muntele Corcovado. Îl fascinează măreția monumentului din vârful muntelui, *Cristo Redentor*⁷. De ceva timp nu se mai roagă cum o făcea odată, cum îl învățase maică-sa – Cora, maică-sa, locuiește și lucrează în casa unor oameni bogați, în São Paulo, îi trimite lunar bani și mâncare - acum e tot mai dezamăgit și răzvrătit, simte că trebuie numaidecât să-i reproșeze celui reprezentat în beton, de pe vârful muntelui, toate relele ce se petrec în Babilonia.

Soarele tocmai apune, imaginea e magnifică, Rio e pregătit să-și aprindă beculețele, mahalalele par circuitate electronice trasate pe pantele colinelor. Totul capătă o culoare roșiatică, până și zidurile văruiate în albastru sau verde aprins, își schimbă culoarea. După roșul apusului brazilian, urmează cenușiul

⁷ Lb. portugheză – Cristos Mântuitorul

încecăcios al luminii lunii care învăluie zidurile și străzile, însă cât ține apusul, totul e într-adevăr fantastic. Ar fi păcat, să fii om și să nu rămâi câteva clipe încremenit, să te pătrundă apusul și să devii una cu mahalaua, până și câinii parcă-și îneacă ochii în această roșeață sângerie.

În seara asta, Bala, e foarte încordat, are sentimentul că va trece în curând într-o altă etapă a vieții sale, e ca un examen ce trebuie să-l dea în stradă, pe șerpăria Babiloniei. Simte că e necesar să-i clarifice câteva lucruri monumentului din beton armat:

- Bala e aici, Cristo! Măine nu se știe dacă voi mai fi, poate știi tu lucrul ăsta. Ceea ce știu eu, sigur, e că în fiecare zi soarele va răsări și va încălzi Babilônia, cu mine sau fără mine aici. În această noapte vreau să fac dreptate, dreptatea mea, poate că alții au un punct de vedere diferit, poate pentru unii ar fi: o nebunie, un lucru rău, o nedreptate, o nenorocire, iar pentru cei din exterior, care văd astfel de lucruri doar la televizor, ar fi doar o altă reglare de conturi dintre două clanuri. Pentru mine e altceva, nu pot continua să mă consider fiul lui Flávio, stând cu mâinile în sân. Cel care i-a luat viața trebuie să răspundă în

fața mea în primul rând. Doar moartea mă mai poate împiedica în noaptea asta, sau tu, dacă ai să cobori de pe soclu. Dar, dacă n-ai făcut-o pentru alții, care ar fi avut nevoi mai mari, de ce ai face-o pentru mine? Nu? Cine sunt eu să-ți cer să cobori de pe Corcovado? Rămâi stană de piatră, aici jos, ne omorâm între noi, sau murim în sărăcie, nemâncați și bolnavi. Rămâi acolo, vorbesc de unu singur...

E trecut de ora douăzeci și două. Gașca s-a întors, dar fără Geir. Bala e nedumerit.

- Unde-i Geir?

- S-a oprit să vorbească ceva cu Hilda, zice Coxo râzând.

- *Cadela*⁸! I-am zis târfei să-l lase-n pace. Am să-i dau un șpiț în fund într-o zi de n-o să se vadă! Morții mă-sii! își frământă fața de nervi cu palmele. Care-i treaba jos, Coxo?

- Liniște și pace. Pe ceilalți i-am văzut luând niște pachete de coca. I-a trimis să le mărite.

- Foarte bine, e ultima oară când mai are ocazia să facă afaceri.

Între timp, Pirralho a pregătit armele. Bala strâmbă din nas nemulțumit.

⁸ Lb. portugheză – curvă

- Ce-i asta, Pirralho, ce dracu ai făcut cu astea? Put încă a cocină. Trebuie să le schimbăm neapărat locu', nu mai suport mirosu' ăsta.

- E ascunzătoarea tatălui tă...

- A fost, Pirralho, a fost. Găsește alt loc, dacă nu vrei să ți le bag pe toate sub pat.

- Nici o problemă, le bag sub pat.

- Păi, dacă n-ai nici o problemă că ar putea intra BOPE peste tine și te-ar găsi cu depozitu' de arme sub cur, de ce nu le-ai ținut și până acum?

- Dacă nu mi-a zis nimeni...

- Mamă, Pirralho, ești dus cu pluta rău, dar rău de tot!

Geir apare cu zâmbetul lui pervers pe chip. A trecut un sfert de ceas de când îl așteaptă camarazii.

- Ce e, Geir, te însori? Bala s-a mai calmat între timp.

- Ei, pe dracu, mă însor! Hai, sunteți gata? Să-i dăm talpă!

- Ce ne zorești așa băi, casanova? Repede te mai termini, mai mult ai făcut pe drum!

- *Falador*⁹, da' te mănâncă limba rău, este? Lasă, caterinca! Am avut doar de

⁹ Lb. portugheză – gură multă

vorbit cu Hilda, că dacă aveam chef de altceva mă mai întorceam dimineată.

- Oho! Bine că știu super virilule, super potentule, dacă nu fac față la vreo pipiță te chem pe tine să-mi dai o mână de ajutor.

Falador e singurul alb din trupă, e slăbănog și palid. Are tatuaje pe el, ceva de speriat, îi ajung până sub bărbie. Falador e doar o poreclă, îl cheamă de fapt Manuel. Porecla i se trage de la gura lui mare, vorbește ca o moară stricată, vrute și nevrute, ori minte de îngheață apele, ori spune lucruri ce n-ar fi trebuit să le știe nimeni. Falador n-a vorbit decât pe la vreo șase ani, toată lumea credea că e mut sau că e prea prost să o facă. Însă, într-o zi l-a prins poliția cum încerca să facă la buzunare pe un turist francez. La secție și-a dat drumul la vorbă de i-au pocnit fălcile. Mutulică Manuel a devenit Falador.

Caterinca a continuat până la ora unu, în noapte.

- Lăsați prostiile! Hai, băieți! Hai, c-avem treabă! Geir, tu vii cu mine pe strada mare, pe Barroso. Coxo, Falador și Pirralho, voi coborși pe la pescărie. Îl luăm prin învăluire, așa ne vom asigura înc-o dată că nu există nici un pericol din nici o

direcție. Pirralho, tu, o să rămâi afară să stai de șase.

Coborârea e rapidă și cam zgomotoasă, dar sunt acoperiți de difuzoarele petrecăreților din mahala. Muzica e amestecată, nu se distinge ce ascultă fiecare. Adrenalina și cocaina, combinate, fac ca lucrurile să meargă de la sine, băieții sunt hotărâți să încheie toată tărășenia în următoarele minute. Incredibil sau nu, Bala, fiu de traficant de droguri, traficant la rândul lui, nu se droghează. Nici Geir nu s-a drogat până acum trei luni. S-a apucat într-un club cu pretextul că vrea să se distreze mai bine. Bala tot încearcă să-l convingă să se oprească, în ultimii doi ani au murit trei dintre camarazi din cauza supradozei.

Au ajuns. Bala aruncă o privire prin geamul murdar al casei ce-i adăpostește dușmanul. În interior, subiectul tocmai își întinde pe masă cu o carte de joc, o linie de coca. O pipiță dezbrăcată, deja drogată, stă întinsă pe pat și lălăie după o melodie ce tocmai scârțâie-n difuzoare. Cei patru pătrund pe un coridor întunecat. Bala, fără să o mai lungească dă ușa de perete cu piciorul. E primit cu un zâmbet larg. Bala s-a postat cu picioarele depărtate, capul lăsat ușor pe spate și cu un Uzi îndreptat

spre dușmanul său de moarte. Îl privește pe sub pleoape scârbit.

- Cadela! Ți-a sunat ceasu, Lúcio Nejar.

Lúcio Nejar a fost omul de încredere a lui Flávio. De mici copii au bătut străduțele întortochiate ale mahalalelor și s-au ținut numai de prostii. Au început cu furțișaguri mărunte, iar după scurt timp au ajuns să lucreze pentru traficanți de droguri și carne vie. Au devenit cunoscuți de toți consumatorii din zonă, poliția le-a păzit fundul – ca să primească procent – iar ei și-au văzut de afaceri. Flávio l-a considerat egalul său, chiar dacă ceilalți îl considerau pe el șef. Lúcio n-a avut niciodată scrupule, și-ar fi vândut și pe mă-sa dacă ar fi fost nevoie, iar șefia asta a lui Flávio îl deranja tot mai mult.

Acum trei ani de zile au fost prinși la Copacabana în timpul unui transport de coca. Marfa trebuia să fie depozitată în subsolul unui club renumit din Rio. Anchetatorii n-au scos nimic de la Flávio, însă de la Lúcio au putut afla și la cine trebuia să ajungă marfa. Poliția a obținut mandat și s-au dus peste traficant. Acesta a ajuns la zdup, unde s-a întâlnit cu cei doi. Lúcio, ca să-și salveze pielea, i-a zis că „Cel care te-a turnat e Flávio, eu am tăcut mâlc”. Traficantul nu a vrut să-și

murdărească mâinile și fiind scârbit de caracterul mizerabil a lui Lúcio a decis să-l preseze să comită fapta în locul său „Târfă cu două fețe, îi vei face felul camaradului tău dacă nu vrei să ai zile negre aici!”. Lúcio a tot căutat un moment potrivit, îi era teamă și de traficant, dar și de Flávio.

Când a început faimoasa revoltă de la Carandiru, anul trecut – octombrie 1992 – Lúcio a acționat. L-a înjunghiat pe Flávio în burtă privindu-l în ochi, cu o lamă de cuțit ce-i fusese pasată de traficant, apoi l-a lăsat să se zbată într-o baltă de sânge. Probabil ar fi supraviețuit dacă nu ar fi fost călcat în picioare de sutele de deținuți care se buluceau derutați să scape de rafalele de gloanțe trimise de trupele de commando.

A fost un adevărat masacru, o sută doi deținuți au fost doborâți de poliția militară. Alții nouă au fost uciși de către colegii de detenție, Flávio numărându-se printre ghinionişti.

Unul dintre oamenii lui Flávio a văzut tot ce s-a întâmplat. I-a trimis vorbă lui Bala „Îl ucid cu mâna mea pe Lúcio”. Bala a fost devastat, cel care i-a fost ca un unchi i-a ucis tatăl. I-a dat ordin martorului „Călăul lui Lúcio Nejar, nu poate fi decât

Paulo José da Silva, fiul lui Flávio. Nu acționa”.

După cinci luni Lúcio a fost eliberat. Sufletul lui Bala e numai iad. A așteptat încă o lună de zile cu speranța că ucigașul tatălui său va avea tupeul să se prezinte în fața lui. A așteptat în zadar, clocoteau în el cazanele iadului, așa că a hotărât să acționeze.

- Te așteptam, Bala.

- Nu mai spune, chiar mă așteptai!? Atunci cum se face că te găsesc atât de liniștit și cu zâmbetu' pe față?

- Serios, te așteptam, bine-ai venit! Ia loc, fă-te comod, uite, ți-am pregătit o liniuță!

- Vreau să fiu lucid când o să-ți zbor creierii.

Falador nu se poate stăpâni și intervine și el:

- Cadela! O să-ți zburăm creierii și apoi o să ne pișăm pe tine.

Lúcio se face că nu-l aude.

- Aha! Deci, să înțeleg că tot nu te-ai apucat de droguri, te ții tare. Nici prietenul tău, Geir, nu a consumat până nu demult, da' se pare că i-a dat de gust.

Bala arată de parcă i-ar fi trecut un fulger prin țeastă.

- Geir!? Ce treabă ai tu, cu Geir?

Coxo și Falador s-au trezit cu pistoalele la tâmplă. În spatele lor, pe culoar, sunt cinci inși care îi amenință cu armele. Geir își face loc printre ei, cu un aer de barosan. Se apleacă peste linia de coca pregătită de Lúcio, își târâie zgomotos nara stângă, se ridică și-și dă capul pe spate de parcă ar vrea să și-l scoată de pe umeri.

- Geir, ce-ai făcut frățioare?

- Ceea ce trebuia făcut. Tu ce crezi? Nu poți fi stăpânul meu, sau al Babiloniei, doar pentru că ai fost fiul lui Flávio. Visezi frumos, prietene!

Pirralho, afară, are și el probleme. A dat nas în nas cu Luiz Gomes - căpitan de poliție. Luiz își freacă mustața cu degetul mare.

- Ce-i cu tine, aici, piticanie?

- Nu te privește, căpitane, stai în banca ta!

- Ce-ai zis, mă?

Din două mișcări, un cot în gură și un genunchi în stomac, l-a pus pe Pirralho în fund.

- Lasă armele jos, Pirralho! Unde-s ceilalți?

- Lúcio... la Lúcio, lovitura în stomac i-a tăiat respirația.

Gomes îl apucă de ureche ca pe un copil și intră cu el în clădire.

- Ce-i aici mă? Lăsați armele jos, că vă ia mama dracului!

Cei cinci care îi amenințau pe Coxo și pe Falador au deschis focul. Gomes cade găurit, peste Pirralho. La stația de transmisie, mare cât capul lui, și trimite ordin:

- Intervenția... să vină trupele... trimiteți trupele speciale în Babilônia... e măcel!

Gomes s-a stins. Pirralho și-a luat arma și a început să arunce gloanțe haotic. Coxo și Falador s-au dezmeticit și ei. Dintre cei cinci oameni ai lui Lúcio, doar doi au fost secerați de gloanțe. Ceilalți trei au scăpat pe ușa din dos.

Între timp, Bala i-a pus pistolul în gură dușmanului său de moarte. Fără să clipească i-a zburat creierii. Bala a rămas încremenit. Lúcio stă întins fără suflare în mijlocul camerei. Răzbunarea s-a împlinit, dar Bala nu se simte deloc mai ușurat, una la mână, pentru că a ucis un om prima dată în viața lui, a doua la mână pentru că a fost trădat de cel mai bun prieten, de cel pe care l-a considerat frate.

Geir a zburat pe geam de frică, direct în stradă. A început să tragă disperat înspre clădire cu speranța că va nimeri pe careva.

Târfa dezbrăcată și drogată, urlă cât o țin plămânii. Favela da Babilônia e în focuri.

Pirralho a fost cât pe ce să fie linșat de Geir. Falador l-a trântit la pământ.

- Ne-a trădat, nenorocitul!
- Cine!? Pirralho e derutat.
- Geir, tâmpitule!

Au trecut vreo două ceasuri de când se tot tatonează, Geir trage din stradă, iar ceilalți trei, oamenii lui Lúcio, trag rafale scurte de după ușa din dos. Bala stă în fund sub fereastră. E tot mai marcat de ceea ce i se întâmplă.

- Ăsta, ne-a vândut pe droguri. E același aluat cu Lúcio. Tata l-a ghicit de la început, dar nu am vrut să-l cred. Din păcate, nu a reușit să-i citească și caracterul lui Lúcio și a sfârșit cum a sfârșit. Nu l-a mirosit la timp.

Falador nu se mai poate abține:

- Cadela! Mă duc să-i găuresc țeasta!
- Nu, nu, nu! E al meu și ăsta. Voi vedeți de cei din spate!

Trupele speciale și-au făcut apariția. Falador a făcut ochii cât cepele.

- BOPE ¹⁰ , Bala, BOPE! Suntem mâncați!

- Încercați să vă luați tălpășița, eu rămân!

Cel căruia i-a găurit piciorul când a pus prima oară mâna pe un Uzi, Coxo, îi dovedește încă o dată că o să-i fie alături până la moarte:

- Eu, unul, nu plec nicăieri, Bala. E și războiul meu.

Pirralho și Falador dau și ei din cap în semn că sunt de-acord cu el.

Lunetiștii s-au poziționat pe două clădiri din mahala. Ceilalți militari sunt în mijlocul străzii după mașina lor blindată. Rafale puternice au început să spargă din nou liniștea nopții.

Bala și-a luat inima în dinți și a zburat în stradă. Geir încearcă să se salveze, a luat-o la goană pe mijlocul străzii. Un militar îi cere să arunce arma. Geir e prea derutat și speriat ca să mai reacționeze. Cade ciuruit pe caldarâm. Probabil a fost găurit și de militari și de arma lui Bala.

Oamenii lui Lúcio, au fost și ei lichidați, fără să mai fie somați, de un

¹⁰ Batalhão de Operações Policiais Especiais, lb. portugheză – batalion de poliție militară din Rio de Janeiro

militar care se deplasa lipit de peretele din spatele clădirii. Următoarea și ultima lui victimă, a fost Pirralho. Imediat după, Coxo i-a trimis un glonț direct în cap.

Unul dintre lunetiști, îl are în vizor pe Bala. Bala s-a ascuns după o ghenă de gunoi. Falador și imediat după el, Coxo, au ieșit din clădire trăgând către mașina blindată. Un lunetist nu l-a lăsat pe Falador să înainteze mai mult de doi pași. Cade linșat peste Coxo. Bala și-a ieșit din minți, vede negru în fața ochilor. A ieșit de după ghenă. Lunetistul nu-l iartă nici pe el, îl nimerește în omoplatul drept. Coxo aruncă arma.

- Gata! Ne predăm! Nu mai trageți! Gata!!!

Coxo plânge ca un copil. Îl întoarce cu fața în sus pe Bala, căruia îi tremură bărbia de parcă ar fi înghețat de frig.

- Bala... s-a terminat! O să fi bine, rămâi cu mine!

Bala s-a oprit din tremur. Stă cu ochii ațintiți către cer.

- Coxo... a coborât... Cristo a coborât de pe Corcovado! Cristo Redendor m-a auzit!

Chipul lui Bala s-a luminat, un ultim zâmbet îi dezvăluie gropițele din obraji.

Figura lui te face să crezi că e încă în viață.

O talpă de bocanc apasă ceafa lui Coxo.

Nu știu dacă Cristo Redendor a părăsit soclul său din vârful muntelui Corcovado, însă, ceea ce tocmai se întâmplă e într-adevăr real. Soarele a început să coloreze din nou în roșu, întregul Rio. Bala a avut dreptate, cu el sau fără el aici, soarele va continua în fiecare zi să mângâie Babilônia. Și asta, probabil se va întâmpla până când Soarele se va hotărî să ne absoarbă și să ne incinereze pe toți, ori până se va stinge și ne va lăsa să plutim în derivă în imensul întuneric, înghețat, al spațiului cosmic.

CONGOLEZUL JUMA

Din ce cauză această poveste...

Văzusem cu ochii mei când familia mea a fost curățată fără milă de către *Force Publique*¹¹. Pe mine m-au lăsat să trăiesc, deși în acele momente mi-aș fi dorit altceva. Mi-au zis că mă lasă-n viață doar ca să pun cotul la treabă. Dacă atunci când se vor întoarce, n-o să găsească planul făcut, o să-mi taie mâinile, apoi o să mă omoare. Mi-au mai zis, în bătaie de joc, că le-au făcut un serviciu alor mei că mai întâi i-au omorât și că abia apoi le-au tăiat mâinile. Îmi venea să le crăp capetele și să le joc cadavrele în picioare. Ce mă durea, în afara faptului că mi-au ucis familia? Mă durea că majoritatea celor din *Force Publique* erau congolezi, unii erau chiar din tribul meu, se vânduseră ca să-și păzească pielea. Unul dintre ei mi-a zis chiar pe limba mea: „*Kila mti usiozaa matunda mema utakatwa na kutupwa motoni*”¹². Veneau și linșau cu zecile, dacă nu se făcea norma la cauciuc. Mutilau

¹¹ Lb. franceză – poliția locală

¹² Lb. swahili – „Orice pom care nu face roade bune, este tăiat și aruncat în foc”

copii, bărbați, femei, nu conta. Norma sau viața, asta era politica.

De unde sunt și-al cui...

M-am născut într-o vineri în inima pădurii, într-un luminiș. Munții Lunii și întreg tribul mi-au fost martori. Când am mai crescut, Nuru, mama mea, mi-a povestit că acea zi fusese cea mai lungă, iar munții își arătaseră pentru prima dată, în acel an, crestele ascuțite și lucioase acoperite până atunci de o ceața groasă și umedă. De aceea tatăl meu, Haji, m-a numit *Juma*¹³.

Frații mei, Hanif și Daudy, se născuseră înaintea mea. Ei deja învățaseră secretele junglei, știau să vâneze. Mergeau împreună cu bărbații tribului la vânătoare, străbătând jungla deasă, uneori zile întregi. Mie îmi făcuseră instructajul: nu aveam voie să urc pe crestele munților pentru că acolo, cică, se ascund spirite care mi-ar fi putut face rău; trebuia să mă păzesc de elefanți, altfel aș fi putut muri strivit de vreunul; nu aveam voie să ating *șopârta cu trei coarne*¹⁴, pentru că tribul meu o

¹³ Lb. swahili – născut vineri

¹⁴ Cameleon

consideră malefică și prevestitoare de rău; și-alte, și-alte interdicții care mai de care mai grozave. Mi-au dat o praștie. Am fost încântat la început, dar mai apoi am început să strâmb din nas. Vroiam să merg și eu ca orice bărbat la vânătoare, mă săturasem să merg cu femeile să culeg fructe, ciuperci și alte buruieni nenorocite. Într-o zi l-am strigat pe tata „Baba!”¹⁵ „Ce e, Juma?” m-a-ntrebat zâmbind, observase că eram îmbufnat, „Vreau să merg cu voi la vânătoare. M-am săturat să stau în sat și să trag cu praștia după ciripitoare ca mucioșii ăștia mai mici decât mine. M-am săturat să culeg fructe cu femeile.” „Dar, ce crezi tu Juma, că noi, bărbații, nu culegem fructe? Păi, tu ce crezi, ce mâncăm până ajungem în sat cu vânatul?” „E altceva, nu e la fel. La sfârșitul vânătorii vă întoarceți mândri și vă lăudați cu trofee și aventurile voastre. Ce crezi că pot face eu, cu o praștie?” „Păi, ce? Te-ai antrenat destul? Ești un țintaș bun?” m-a întrebat mângâindu-mi părul scurt și creț, „Baba! Așa faci mereu, când te rog câte ceva mă duci cu vorba. Eu te-am întrebat ceva, ce pot să fac cu o praștie, iar tu, în loc să-mi dai un răspuns, îmi pui mai

¹⁵ Lb. swahili – tată

multe întrebări ca să mă ametești.” „Măi, băiete, dar și eu am praștie” „Ei, lasă, că nu e ca a mea” „Păi, nu e. Ia trage cu ea, să vedem, poți?” Într-adevăr, era grea și coarda era atât de întinsă că de-abia puteam să trag de ea. „Vezi, Juma? Încă nu e de tine. Ți-am dat praștia aia, ca să devii un bun țințaș. Între timp mai crești, o să fii mai puternic și-o să poți folosi și celelalte arme.” „Ai dreptate, dar dă-mi măcar o armă ceva mai dură, mai serioasă!” „Ce armă crezi că ți-ar trebui?” M-am gândit o clipă, iar apoi i-am zis zâmbind, arătând cu degetul înspre brâul său „*Kisu!*”¹⁶ „Vrei cuțit, cuțit să fie!” Și mi-a dat un cuțit. Îi lucea lama și-n lumina lunii. Tare mândru mai umblam printre mucioși! Iar aproape când să mă plictisesc și de cuțit, m-au luat cu ei la vânătoare. Atunci am fost cu adevărat fericit, alergam împreună cu tata și cu frații mei prin jungla-ntunecată, urmărind cu sufletul la gură prima mea victimă.

Însă bucuria n-a durat prea mult. În anul 1886, aveam deja doisprezece ani. Acel an a fost decisiv pentru viitorul tribului meu. Au apărut oamenii regelui belgian, Leopold al II-lea. Colonialiști

¹⁶ Lb. swahili – „Cuțit!”

nenorociți! La prima vedere, erau niște oameni cumsecade, prietenoși, dornici să ne cunoască. Pe naiba! I-au amețit de cap pe șefii de trib cu tot felul de obiecte și promisiuni, i-au pus să „semneze” tot felul de documente, iar apoi s-au trezit că și-au pierdut pământul. Pe lângă asta, erau obligați să ofere și forță de muncă colonialiștilor. N-ar fi fost o mare problemă pentru noi până la urmă dacă ne-ar fi plătit, însă, ei ce-au făcut? Au impus tot felul de norme. Tribul meu lucra pentru extargerea cauciucului, iar dacă nu scoteam cantitatea de cauciuc impusă de ei, treceau la pedepse aspre. Tăiau mâinile copiilor, femeilor, chiar și a lucrătorilor, bine, mai rar lucrătorilor, pentru că aveau nevoie de ei. Mai bine de jumătate din trib, din cei care rămăseseră în viață, erau ciungi.

Hamal pentru Stanley...

Eu am lucrat un an și jumătate la extragerea cauciucului. Când se usca zeama aia lăptoasă pe corpul meu era nenorocire. Se curăța cu tot cu piele. După o lună de muncă arătam ca o zebra, după alte două luni parcă deveneam alb, la fel ca europenii. La un moment dat a apărut

omul lui Leopold, care avea nevoie de hamali, îl chema Stanley. M-a ales și pe mine. M-am bucurat că scap de colectarea cauciucului, dar îmi părea rău de frații și părinții mei, care erau nevoiți să o facă în continuare. Bucuria n-a durat prea mult pentru că s-a transformat în spaimă. Omul regelui, Stanley, era explorator și dorea să se cocoațe pe unul dintre vârfurile înghețate ale munților, munți care îmi fuseseră interziși până atunci de trib. Am fost nevoit să-l urmez, altfel m-ar fi ucis oamenii lui, la fel cum i-au ucis pe alți doi hamali care au început să urle de spaimă când și-au dat seama că trebuie să pună piciorul pe Munții Lunii. S-au trântit la pământ și-au început să se zbată, de parcă intraseră în ei spiritele malefice ale muntelui. Momentul acela m-a înspăimântat cu adevărat. Am fost cu frica-n sân tot drumul. Mi se părea că aud voci, că aud cântecele unor vechi triburi care-au locuit cândva pe-acolo. Când am ajuns sus, în vârf, am rămas incremenit. Ceața, la fel lăptoasă ca și zeama ce-o extrăgea tribul meu, tocmai se risipise. La fel ca-n ziua în care m-am născut. Atunci am realizat pentru prima dată, privind hăul ce se deschidea înaintea ochilor mei, că noi suntem stăpânii acelor locuri, doar noi

și nimeni altcineva și că tot ce se întâmpla cu tribul meu avea să se schimbe într-o zi, dacă spiritele vor fi de partea noastră și ne vor ajuta, așa cum m-au ajutat și pe mine să mă cocoș tocmai acolo.

Am fost hamalul lui Stanley până când dorul de familie a devenit tot mai insuportabil. Trecuseră doi ani de zile, iar eu nu mai știam nimic de ei. Stanley se purtase frumos cu hamalii, spre deosebire de ceilalți albi, de aceea am avut curajul să-i spun că „Nu mai rezist, nu mai pot continua. Îmi este foarte dor de părinții mei și de cei doi frați. Vă rog, lăsați-mă să mă întorc la tribul meu, la pământul meu!”. M-a privit, parcă cu ochii înlăcrimați, pe sub sprâncenele groase, cărunte, mi-a mângâiat apoi creștetul trecându-și mâna prin părul meu creț așa cum o făcea tata și mi-a zis „Crezi că îi mai găsești sănătoși? Dacă li s-o fi întâmplat ceva între timp? Boala somnului face sute de victime. Și de-ar fi doar asta. Știi și tu ce se-ntâmplă acolo. Colonialiștii ăștia își cam fac de cap.” „Simt că sunt în viața. Noaptea, înainte să adorm, parcă le aud strigătul sugrumat de dor, iar când ațipesc plutesc până în inima tribului și mă arunc în dans cu ei în jurul focului atâțat cu multă trestie uscată.” „Frumos vis,

Juma!”, mi-a zis zâmbind, „E frumos ce visezi, dar știi că pământul nu vă mai aparține. Acum tot ce-a fost al vostru e exploatat de belgieni.” „O fi pe hârtie al altcuiva, dar eu acolo m-am născut, sub muntele pe care ne-am cocoțat împreună. Inima mea aparține acelui pământ, tălpile îmi sunt mângâiate doar de acel pământ.” „Du-te!” mi-a zis hotărât, fără să mai stea pe gânduri.

Am nimerit rău, rău de tot...

Am plecat fericit, dar și cu o oarecare părere de rău că-l las pe bătrânul Stanley, cu care, ce-i drept, n-am dus-o chiar rău. După ce-am trecut de ultima mlaștină și-am lăsat în urmă trestia înaltă, m-am văzut ajuns la marginea satului. Când am intrat în sat, bătaile inimii le simțeam tot mai rare. Mă sufocam când mă gândeam că ai mei ar putea fi morți. Ce ușurare am simțit când i-am văzut stând laolaltă în fața colibe! Au căscat ochii când m-au văzut de parcă erau martorii vreunui miracol ce tocmai se petrecea chiar sub nasul lor. Tata s-a ridicat tremurând, era slăbit, piele și os, abia se mai putea ține pe picioare. A întins mâna dreaptă către mine, parcă vrând să-mi atigă chipul „Juma, fiule, tu

ești?” „*Naam baba!*”¹⁷. Am izbucnit în plâns cu toții. Fraților mei nu le venea să creadă că eram în viață, iar mie nu-mi venea să cred în ce hal arătau. Au fost biciuiți și înfometati de albi ăștia nenorociți. Fiind obligați să-și facă cotele la cauciuc, nu mai aveau când să vâneze ca să mănânce. Mi-am ținut mama la piept minute în șir și am plâns. Am plâns de amărăciune. Ce suntem noi ca să ne facă asemenea lucruri albi ăștia? Se cred stăpânii lumii? Au venit și ne-au luat pământurile, apoi ni i-au luat pe cei dragi. Hanif, cred că avea boala somnului, avea febră și era plin de bube. Daudy nu mai avea dinții din față. Îl pocnise un alb cu o bâtă direct peste față.

Acea zi a fost ultima din viața lor. Seara, cei de la *Force Publique*, au venit să verifice dacă s-a făcut norma de latex. Sub privirile mele s-a întâmplat întreg masacrul. Mi-au împușcat frații, părinții, apoi le-au tăiat mâinile, mâinile drepte, pe urmă le-au aruncat într-un coș de nuiete care era deja plin cu vârf. Fiecare mână tăiată reprezenta încă un om mort, chiar dacă unora le-o tăia și îi lăsa în viață. Mi se strivea inima în piept. Un negrotei

¹⁷ Lb. swahili – „Da, tată!”

lungan, mă ținea imobilizat. Am început să plâng și să cânt:

*„Baba usiniache! la, li, la, la, la
Mama usiniache! La, li, la, la, la
Daudy, Hanif, ndugu zangu wapenzi
La, li, la, la, la,
la, li, la, la...”¹⁸*

Cel care a ordonat să fie uciși, un belgian roșcat cu pistrui pe față și cu un singur ochi, s-a răstit la mine *„Tais-toi, cabot!”*¹⁹. M-am oprit. În următoarea fracțiune de secundă, m-am smucit din strânsoarea negroteiului lungan și i-am aruncat o lovitură de pumn fix în bărbie, după care am dispărut în stufăriș.

Dacă m-au urmărit și dacă m-au prins...

Îmi ardeau tălpile, iar cârcei teribili îmi sugrumau gamba și complotau împotriva evadării mele. Alergam cum n-am mai alergat vreodată prin jungla congoleză. Nici la vânătoare, când mergeam împreună

¹⁸ Lb. swahili – *„Tată, nu mă lăsa! La, li, la, la, la/ Mama, nu mă lăsa!/ La, li, la, la, la/ Daudy, Hanif, prea iubiții mei frați/ La, li, la, la, la,/ la, li, la, la...”*

¹⁹ Lb. franceză – *„Taci, javră!”*

cu Hanif și Daudy, nu depuneam un asemenea efort. Și-atunci era în joc viața mea, a mea și-a familiei, că doar dacă nu aveam să prindem ceva de băgat la stomac, n-am fi rezistat prea mult timp doar cu ierburi. Bine, într-adevăr, nu pot pune sub semnul egalității două situații atât de diferite. Acum nu alergam să-mi umplu stomacul, acum alergam pentru a rămâne în viață, deoarece o imensă dorință de răzbunare îmi cuprinsese întreaga ființă. Aveam sufletul negru precum pielea. În fața ochilor aveam doar imaginea familiei mele scăldată-n sânge.

Am alergat haotic, nu știam unde sunt urmăritorii mei. Auzeam zgomote ce veneau din spate, din stânga, din dreapta. Mă simțeam încolțit. Nu trebuia să fac altceva decât să rezist, să continui să înaintez, să sper că se vor lăsa păgubași. La un moment dat am ajuns la marginea unei râpe pe care am observat-o prea târziu. M-am prăbușit ca un bolovan. Unul dintre urmăritori s-a prăbușit la doi pași de mine. Era lunganul pe care-l pocnisem. Spre uimirea mea își revenise nenorocitul și-a reușit să mă ajungă, avea picioarele lungi, era înalt aproape cât trestia din mlaștină. Am dus mâna la brâu, la *kisu*, arma care mi-o dăruise tata. Frumoasă

armă! Avea patru găuri de-a lungul lamei cu tăiș dublu și se termina într-un mâner împletit în fire de cupru. L-am privit pe negrotei fix în ochi. Era puțin năuc, dar privirea mea sticloasă împânzită de firișoare sângerii l-a pironit de-ai fi zis că nici nu mai respiră, doar că îl dădea de gol nodul de sub bărbie care se mișca de-a lungul gâtului, când sus, când jos. Mi-am scos cuțitul și i-am zis: „*Wewe kuuu familia yangu! Kuniua na mimi!*”²⁰. Între timp a ajuns și belgianul chior împreună cu alți doi negrotei. Mă țintea cu pușca amenințător „*Qu'est-ce vous niggers chuchotez la? Est-ce que vous voulez que je chauffe le cylindre de le fusil sur vous?*”²¹. „Tocmai îmi zicea să mă las prins, că mă ajută el să scap mai târziu.” Belgianul chior n-a stat pe gânduri. Și-a schimbat ținta și l-a împușcat pe lungan fix în gâtleej. Nu-i rău pentru un om cu un singur ochi, mi-am zis, privind lunganul căruia îi izbucnise sângele ca lava dintr-un vulcan. A horcăit doar o dată, apoi nu s-a mai auzit decât strigătul unui elefant,

²⁰ Lb. swahili – „Mi-ați omorât familia! Omorâți-mă și pe mine!”

²¹ Lb. franceză – „Ce șușotiți acolo, negroteilor? Vreți să încing țeava puștii pe voi?”

undeva în apropiere. Chiorul a pus din nou ținta pe mine „Nu meriți un glonț. Tu meriți să muncești până la epuizare. Meriți să ștergem cu tine pe jos, să te umilim. Voi încă nu ați înțeles că nu sunteți la fel ca noi, că ne sunteți inferiori? Chiar nu vă duce capul deloc? Noi suntem stăpânii aici și vă punem să munciți precum animalele, doar asta sunteți, nu?” „Dacă nu mă ucizi acum, într-o zi, când o să gădesc cea mai bună ocazie, o să te ucid eu pe tine. Așa că gândește bine ce ai de făcut! Îți pui viața în joc? Și, cum naiba poți să zici că-ți sunt inferior? Câte lucruri, din câte pot eu face, poți să faci și tu?” „Păi tu nu faci mare lucru. Doar te maimuțărești. Pentru că asta ești, o maimuță.” Am întors capul de parcă tocmai promisem o palmă, apoi m-am întors și i-am vorbit printre dinți „Maimuță zici, ăă!? Dar maimuțele pot vorbi?” „După cum se vede, da.”, a continuat prin a mă lua peste picior. M-am ridicat și-am îndreptat cuțitul spre el gesticulând „Tu nici nu-mi cunoști limba, iar eu o cunosc pe-a mea, pe-a ta, și-am mai învățat și ceva engleză de la bătrânul Stanley”

Pe malul celălalt al râpei își făcuseră apariția un grup de arabi cu turbane pe căpățâni călare câte doi, pe câte un elefant. Din urma lor și-au făcut apariția și-un grup

de vreo zece negrotei, legați între ei, de gât, cu funie. Eu mi-am dat seama de prezența lor atunci când belgianul chior și-a îndreptat arma în acea direcție. Cearta noastră prostească tocmai se încheiase.

Sclavi plus fildeș, egal Tippu Tip...

Cine sunteți și unde mergeți?”, a întrebat belgianul chior. Unul mai bătrân a înaintat încă un pas de elefant și-a zis: „Cine suntem și unde mergem, nu e treaba ta. Treaba ta, văd eu, e alta. Ce vrei să faci cu arma aceea?” Chiorul, pe-un ton mai înțepat și pițigăiat, de parcă l-ar fi strâns cineva de fudulii: „O să-ți răspund la fel cum mi-ai răspuns și tu, nu e treaba ta!” Bătrânul cu turban a dat capul pe spate râzând în hohote „Belgian îngâmfat, ce ești! Ia, zi-mi! Vrei să-l omori?” „Da, pentru că-mi aparține și fac ce vreau cu el.” „Ți-a făcut vreun necaz?” „Da, l-a omorât pe cel de lângă el” „Extraordinar!” a exclamat bătrânul cu turban dându-și din nou capul pe spate și râzând „Dar, împușcătura de mai devreme, împușcătura, ce-a fost cu ea?” „N-a fost nici o împușcătură.” a răspuns chiorul lăsând țeava puștii în jos. „Ei, cum n-a fost!? Noi am auzit o împușcătură, nu-i așa oameni

buni?" Toți au dat din cap că da, a fost o împușcătură. „Noi vedem că cel viu din răpă are cuțit și doar cel mort, pușcă. Dar cel mort nici n-a apucat să și-o scoată de pe umăr. Cine mai are pușcă? Voi, cei de pe malul celălalt.”, a zis bătrânul râzând din nou, de data asta mai puțin zgomotos. „Am tras un foc în aer, de avertizare” De data asta n-a mai răs doar bătrânul cu turban, mai că mă bușea și pe mine râsul, care eram la mijloc și nu știam ce va urma. După ce s-au potolit, bătrânul i-a zis arătându-l cu degetul pe chior apoi pe cel mort „Tu, l-ai omorât. Dacă ai fi recunoscut de prima dată că ai tras un foc de armă te-aș fi crezut.” „Ți-am zis că îmi aparține, așa că nu te interesează ce-am făcut, sau ce vreau să fac cu el” „Ei, cum așa!? Dar cu sălbaticul ăsta poți face bani. Dacă-l omori nu mai face nici două parale pielea lui” „Ei, bine și atunci ce-mi propui” „Nu mai propun nimic, m-am hotărât să-ți dau răspunsul celor două întrebări rămase-n aer. Suntem comercianți de fildeș, sclavi și tot ce poate să ne aducă un câștig, iar de mers, mergem exact acolo unde ești tu stăpân. Vă vom lua tot ce spuneți că vă aparține, iar pe voi vă vom omorî dacă ne stați în cale. Nu vă vom omorî pe toți. Nu. O să lăsăm și

supraviețuitori, expres pentru ai transmite regelui Leopold că micile noastre răfuiele nici pe de departe nu s-au încheiat.” Imediat după ce a rostit aceste vorbe bătrânul cu turban, belgianul cu un singur ochi și-a arătat spatele și s-a făcut nevăzut în stuful mlaștinii. Cei din grupul bătrânului au stat câteva clipe și s-au uitat unul la altul nedumeriți, după care au izbucnit într-un râs zgomotos de se țineau de pânțe. Până și sclavii râdeau. După ce s-au potolit, unul dintre ei, mai tânăr și mai sprinten, a coborât de pe elefant, apoi și-a dat drumul pe spate în râpă, proptindu-se în călcâie. M-a legat de mâini și le-a cerut sclavilor să mă salte din râpă. Imediat după, l-au săltat și pe el.

Bătrânul cu turban le-a făcut cu mâna în semn de ocol și le-a ordonat: „Haideți, să găsim drumul către malul celălalt!” Imediat am aflat de la unul dintre sclavi cine e. Era cel mai cunoscut comerciant de fildeș și sclavi și unul dintre „aliații” lui Leopold, cu care nu s-a înțeles niciodată până la capăt așa cum ar fi trebuit. Pe Leopold al II-lea îl costa scump fiecare fildeș și fiecare sclav luat de organizația acestuia. Auzisem numele lui și din gura lui Stanley, care se lăuda că l-a ajutat în 1887 să fie numit guvernator peste

districtul Stanley Falls. Era zanzibarianul Tippu Tip.

Când am învățat să scriu și să iubesc o femeie...

După ce am dat ocol râpei și-am trecut de mlaștină am intrat în sat. Era noapte. Șapte colibe încă fumegau, le dăduseră foc belgienii. În sat nu mai rămăseseră decât morții și un grup de vreo cincisprezece persoane schilodite, femei și copii. Tippu Tip a dat din cap nemulțumit „Au fugit, lașii! Și au luat și sclavii cu ei.” Apoi pe-un ton de om resemnat „Lasă că-s buni și ăștia, decât deloc, nu? Mai fac jumătate din preț, având în vedere că mai au doar un singur braț folositor.” Eu când mi-am văzut familia în mijlocul satului, în balta de sânge închegat, m-am prăbușit în genunchi, sugrumându-i și pe ceilalți care erau legați de gât cu aceeași funie. S-a așezat lângă mine următorul, apoi următorul și următorul, până s-a terminat șirul. Mi-a venit să vărs. Tippu Tip a coborât de pe spinarea elefantului și s-a îndreptat către noi „Ce-i cu voi de v-ați tolănit așa?” M-am șters cu mâna la gură și i-am răspuns: „E vina mea, prea mărite guvernator. Mi-am revăzut părinții și frații

morți și mi s-au înmuiat picioarele.” Tippu Tip mirat: „Ce bine stăpânești limba franceză, tinere! Și văd că ești pus la punct și cu politica! De unde toate aceste cunoștințe?” „Am fost hamalul lui Stanley. Știu și ceva engleză” „Aha! Acum se explică. Și engleză, zici? Bravo! Cum te numești?” „Juma.” „Juma, să știi că am o slăbiciune pentru oamenii isteți și pe lângă asta l-am îndrăgit foarte tare și pe Henry Morton Stanley. De aceea, pe tine, sunt hotărât să te țin pentru mine. Știi să scrii?” „Nu.” „Ei, bine, ăsta-i următorul pas. Te voi învăța să scrii. Eu am hotărât să nu mai bat drumurile și să mă retrag la mine, în Zanzibar. Ești de-acord să mă însoțești? Eu de obicei nu rog pe nimeni, doar oblig, dar pe tine te las să decizi singur, consider că ești destul de rațional ca să iei singur decizii bune.” M-am gândit un moment, dar nu prea mult ca să nu-l fac să-și piardă răbdarea și am răspuns ferm „Da, sunt de-acord.” „Ți-am zis eu, că ești băiat deștept.” și mi-a mângâiat creștetul așa cum o făcea tata, așa cum a făcut-o la un moment dat și Stanley. Dintre cei doi care au făcut acest gest, nici unul nu mi-a dorit răul, urma să aflu dacă e la fel și-n cazul lui Tippu Tip. Am plecat cu o amărăciune în suflet, cu gândul la familia ce-am

pierdut-o, cu inima la pământul ce-l lăsam în urmă.

Era 1891 când am ajuns în Zanzibar. Am rămas cu gura căscată atunci când i-am văzut casa lui Tippu Tip. Porți sculptate-n lemn, marmură, pietre prețioase și-alte, și-alte minunății despre care nici nu bănuisem până atunci că există. Tippu Tip avea mulți sclavi care se ocupau de treburile casei. N-am văzut nici un sclav supărat că se află acolo. Erau ca o mare familie. Mie nu mi-a dat nimic de lucru. M-a pus să mă spăl, să mănânc și să mă odihnesc. M-am plimbat vreo săptămână prin casa aceea uriașă, când pe-un coridor, când pe altul. Mă plictisisem, nu știam ce are de gând să facă stăpânul cu mine. Tot plimbându-mă așa, într-o zi, am dat nas în nas cu o tânără congoleză care îngrijea camerele palatului. A fost primul moment de după moartea familiei mele, în care am simțit că mai am o șansă, că mai există posibilitatea să am pe cineva pe care să-l iubesc mai mult decât pe mine. În ochii mei se citea clar: mă îndrăgostisem. Aș fi vrut să-l întreb în acea clipă pe belgianul chior dacă niște sălbatici sunt capabili să aibă asemenea sentimente. Numele ei este Neema. A fost adusă de Tippu Tip, împreună cu mama sa, Ramla,

care se ocupă de țesut. Era timidă la început, dar s-a dezghețat încet, încet. I-am ajuns în așa hal la suflet, că nu rezista un ceas fără să treacă să mă vadă. Eu între timp mă apucasem să învăț tainele scrierii limbii franceze cu ajutorul unui profesor angajat de Tippu Tip.

Am învățat repede ce-am avut de învățat, mă și chinuiam să prind repede ce-mi spunea profesorul ca să-mi rămână timp mai mult pentru Neema. Dragostea dintre noi doi era tot mai intensă pe zi ce trecea. Tippu Tip ne surprinsese de mai multe ori în timp ce ne giugiuleam pe culoarele palatului, așa că într-o zi ne-a chemat și ne-a spus: „Nu sunt orb și nici prost ca să nu-mi dau seama că pe voi doi vă leagă aceleași sentimente, dar asta nu înseamnă că voi accepta să vă faceți de cap pe holurile palatului și să se uite toți servitorii cu gura căscată la voi. Ce-ar fi să înceapă toți să facă la fel!?” „Ne pare rău, dacă v-am supărat atât de tare!”, i-am zis eu, cu privirea picată-n podeaua de marmură. „Ei, lasă! Nu m-ați supărat așa de tare dacă m-am decis să vă dau propria casă, în care să vă giugiuliți cât vreți. Anexa din fundul livezii va fi a voastră.” Am sărit în sus de bucurie, nu știam cum să-i mulțumim pentru bunătatea sa.

Tippu Tip nu fusese întotdeauna așa. Am auzit multe povești cu nenorocirile pe care le făcea, dar probabil încerca, acum, la bătrânețe, să se curețe de păcate. Se apucase și el de scris, își scria memoriile, scria până în noapte târziu. Când am tras cu ochiul la ce scrie, am rămas surprins, nu scria în franceză, dar cuvintele îmi păreau cunoscute dacă încercam să citesc pe litere. L-am întrebat numaidecât: „În ce limbă scrieți, dacă nu sunt prea indiscret, stăpâne?” A zâmbit și-a scuturat din deget în semn de ceartă „Ai tras cu ochiul, ticălos curios ce ești! În limba pe care-ai auzit-o prima oară în viața ta, după ce te-a făcut maică-ta: *swahili*²².” „Aha! Păi, pe mine de ce nu m-ați învățat?” „E timp, Juma. Ești tânăr, aveai nevoie să știi să scrii într-o limbă mai des folosită, care-ți poate fi de folos.” „Dar, dumneavoastră de ce nu scrieți în limba franceză?”, l-am întrebat eu, tot mai curios „Câte cărți ai văzut tu, scrise în *swahili*?” Am rămas mut. Avea dreptate bătrânul, nu văzusem până atunci asemenea cărți. Apoi mi-a pus mâna pe umăr și mi-a zis pe un ton de om mândru: „Îmi scriu autobiografia, tinere,

²² Limbă bantu cu caractere arabe; limbă aglutinantă, vorbită adesea în Africa de Est

ca să corectez ceea ce alții ar spune greșit despre mine. Cartea, pe lângă fapte, trebuie să mă păstreze într-un anume fel în istorie, ca să mă cunoască și copiii și copiii copiilor tăi, peste veacuri. Înțelegi, tu?” Înțelegeam eu, doar că lumea va crede tot ceea ce a auzit, nu ce a scris el cu mânuța lui despre sine. Oricum, eram încântat că limba mea poate fi pusă pe hârtie, restul nu mai conta.

De ce am vrut să plec și dacă m-am întors...

În 1903, după doisprezece ani petrecuți în casa lui Tippu Tip, timp în care Neema mi-a dăruit trei copii minunați, o fată și doi băieți, Rehema, Kito și Zuberi, s-a aprins din nou focul ce arsese mocnit până atunci în mintea mea, s-a aprins setea de răzbunare. Imaginea ofițerului belgian, cel care ordonase uciderea familiei mele, ajunsese să devină obsedantă. Nu-mi mai găseam liniștea. Neema văzând în ce stare mă aflam, s-a temut că aceste gânduri vor strica liniștea familiei și că într-un final o să mă piardă. S-a dus și s-a plâns stăpânului. Tippu Tip m-a chemat să stăm de vorbă. Am fost sincer și i-am povestit despre gândurile care mă macinau de ceva

vreme: „Vreau numaidecât să plec și să-l gădesc pe chior. Încep să o iau razna. Am sentimentul că nu mi-am îndeplinit misiunea. Ceva mă tot împinge să mă duc, să plec în căutarea lui. *Njia ya amani hawaijui*²³. Noaptea, când adorm, îmi visez frații și părinții stând în mijlocul satului, în jurul focului și plângând cu lacrimi sângerii. Apoi visez momentul în care tata mi-a dăruit cuțitul pe care-l purta el la brâu. Uite! Țasta e cuțitul.” Tippu Tip m-a ascultat cu atenție. A rămas tăcut pentru câteva clipe, apoi mângâind cu degetele tăișul cuțitului și pe o parte și pe alta, mi-a zis: „Da. Se pare că nu am cum să te opresc. Te-aș distruge dacă aș face acest lucru. Știi că țin la tine și la copiii tăi, ai fost un caz special în viața mea. Te las să pleci în căutarea ofițerului, doar dacă accepți să pleci împreună cu un grup de negustori de fildeș din organizația mea. Asta pentru siguranța ta. Știi că e periculos să te întorci acolo de unul singur?” Am acceptat imediat.

După o săptămână de pregătiri mi-am luat la revedere de la familie și de la Tippu Tip. Neema, cu toate că la început n-a fost de-acord cu decizia mea, la plecare s-a

²³ Lb. swahili – „Nu cunosc calea păcii”

arătat foarte încrezătoare . Mi-a povestit că a avut un vis cu o noapte înainte în care se făcea că m-am întors acasă sub chipul unui copil și că Ramla, mama sa, i-a zis că visul nu poate avea altă semnificație decât aceea că eu mă voi întoarce acasă pe picioarele mele doar că voi fi un om împăcat cu sine și renăscut în propria-mi ființă.

Când am ajuns în sat, n-am mai recunoscut mare lucru. Case solide fuseseră construite în locul colibelor, drumuri late în locul cărărilor ce le-am bătătorit cu tălpile în copilărie. Doar muntele și oamenii erau la fel. Muntele tot semeț și cu piscurile ascunse-n ceața lăptoasă, iar oamenii tot săraci și bolnavi, triști și schilodiți. Leopold al II-lea o ducea tot mai bine. Prețurile la cauciuc crescuseră tot mai mult în ultima vreme, iar sclavii erau exploatați la maxim de poliția locală.

Nici urmă de ofițerul chior. Am întrebat pe oricine îmi ieșea în cale. Nu era un om care să nu-ți rămână întipărit în minte. La un moment dat am aflat că ar fi undeva în vest cu un grup de sclavi, de-a lungul râului Congo. Nu puteam să mă despart de grupul de comercianți ai lui Tippu Tip, trebuia să fac așa cum am căzut

de-acord, lucru care îmi cam strica socotelile. Mă țineau mult pe loc. Între timp am învățat și eu secretele traficului cu fildeș. Începusem să mănânc și eu de unde păpa și Leopold, iar asta îmi dădea satisfacție.

Fără să-mi dau seama la început, am început să fiu tot mai implicat în toată afacerea asta cu fildeș. Începuse să îmi placă tot mai mult. Cu cât trecea timpul cu atât se depărta imaginea ofițerului belgian de mine. Într-un timp chiar l-am uitat. După o vreme însă, asta însemnând vreo doi ani, a intervenit altceva care începea să mă chinuie tot mai tare: dorul de copii și de Neema. A trebuit să mai rezist încă două luni fără ei, deoarece a trebuit să aștept grupul să-și încheie socotelile și să ne întoarcem împreună.

Când am ajuns m-am dus direct la anexa din capătul livezii. Am căzut în genunchi iar copiii mi-au sărit în brațe. I-am sărutat pe fiecare și le-am trecut mâna prin păr. Se pare că am preluat gestul tatălui meu. Neema a izbucnit în plâns de bucurie. Ramla scutura afară o pânză de bumbac când i-a zis Neemei: „Ți-am zis, tu, că se-ntoarce teafăr și nevătămat?”

Ne-am bucurat cu toții, ne-am sărutat din nou și din nou, dar când am întrebat de

stăpân toată lumea s-a întristat. Tippu Tip murise de malarie.

Dacă e război, atunci război să fie!

În 1908 se schimbase situația în Congo. Leopold al II-lea pierduse în fața guvernului belgian și-n urma presiunilor mai multor state, puterea asupra administrației. Când am fost pus în temă cu noile vești, un singur gând am avut. M-am dus la Neema și i-am spus: „Nema, iubita mea, ne întoarcem acasă!”

Am pornit la drum abia după jumătate de an, atunci când a plecat și grupul de comercianți, același grup ce mi-l pusese Tippu Tip la dispoziție în trecut. Când am ajuns în sat am rămas uimit. Se schimbase în totalitate, nu mai semăna deloc cu ce văzusem ultima oară. Acum se schimbase în bine. Oamenii nu mai erau la fel de triști, chiar dacă lucrau tot pentru belgieni. Și nu mai erau atât de mulți oameni bolnavi; se deschisese spital, iar boala somnului începuse să fie tot mai ușor de vindecat.

M-am angajat imediat ca profesor. Cunoștințele mele aveau să fie de ajutor multor copii congolezi. Neema și cei doi fii, Kito și Zuberi s-au angajat în

agricultură. Kito s-a îndrăgostit de-o tânără colonistă, nu prea înghițeam eu treaba asta, dar n-am vrut să-i stau în cale, așa că l-am lăsat să-și facă de cap. Zuberi e cel mai mic, dar foarte puternic și fizic și mental, bine, mai mult încăpățânat, când îi intră ceva în cap nu mai poți să i te împotrivești. Rehema, cea mai mare dintre frați, a învățat de la mine tainele scrierii și a devenit și ea profesoară.

Până în anul 1914 lucrurile au mers de la sine, fiecare zi la fel ca cealaltă. Părea că nimic nu ne mai poate strica liniștea. În 1914, însă, a început războiul în lume. N-am stat deloc pe gânduri. M-am înrolat în *Force Publique*. M-au urmat și fii mei, chiar dacă le-am interzis să o facă. Oricum dacă nu o făceau i-ar fi obligat guvernatorul, așa au pățit băieții unui vecin care încercau să scape de front. Am făcut instrucție militară doi ani de zile până să intrăm și noi în pâine, în tranșeele frontului dinspre est, în data de 18 aprilie 1916, asta fiind acum trei luni. Neema a rămas acasă răvășită de sentimentul că și-ar putea pierde și copii și soțul. O lovitură și mai mare a primit în momentul în care Rehema s-a oferit voluntară ca soră medicală pe front. Eu când am auzit vestea, nu zic că nu mi-a păsat de soarta

fetei mele, dar a trezit în mine, așa, un spirit de luptător congolez cum n-am mai văzut până atunci. Am avut un sentiment de mândrie și de curaj în fața pericolului ce ne aștepta pe front.

Acum o lună, pe 6 mai, le-am dat peste nas germanilor și am ocupat Kigali. Până în ziua a șasea a acestei luni, am ocupat Burundi și Rwanda.

Au trecut șase zile de la ocupație și ne pregătim să luăm cu asalt Tabora, centrul administrativ al germanilor din Africa de Est. În timpul luptei pentru ocupație s-a întâmplat ceva cu adevărat ciudat. S-a întâmplat un lucru care m-a făcut să scriu această scurtă istorie a mea, printre rânduri, așa, când ceilalți se odihnesc sau stau la pândă în tranșee. Acum opt zile în timpul bătăliei, a sosit o coloană de belgieni care trebuia să ne ajute să înaintăm în fața germanilor. Cum stăteam lipit cu bărbia de malul tranșeei, am văzut alergând spre mine un ofițer. Era rănit, schiopăta. Mi-am așezat arma peste mal și-am început să trag pentru al acoperi. După vreo câteva rafale m-am oprit. S-a apropiat destul ca să-i pot vedea chipul. Am avut un șoc. Cel pe care încercam să-l păzesc de tirurile germanilor era belgianul chior, cel pe care l-am căutat atâta vreme. Am

strigat la el: „Hei! Chiorule! Nu mai înainta că te împuşc!” Nu m-a recunoscut. Mi-a făcut semn cu mâna şi-a strigat „Nu trage, sunt de partea ta, tâmpitul!” „Da!? Dar acum douăzeci şi şase de ani, nu părea deloc că ai fi de aceeaşi parte cu mine. Sunt Juma congolezul, cel căruia i-ai ucis fraţii şi părinţii!” „Nefericitule, tu, crezi că eşti singurul căruia i-am făcut asta? Crezi că-mi mai amintesc care dintre ei eşti?” „Vino mai aproape, poate-ţi aminteşti!” A mai făcut doi paşi şi-a fost secerat de-o rafală de gloanţe venită dinspre germani. Nenorocitul a fost lichidat. Cineva mi-a făcut dreptate. Într-un fel m-am bucurat că nu a trebuit să-mi pătez eu mâinile cu sângele acelui om malefic. Un singur lucru mă mai întreb: cum se face că un om atât de laş, un om care a fugit de-a mâncat pământul de teama lui Tippu Tip, a ajuns pe front în mijlocul războiului.

Acum stau şi aştept veşti de la copiii mei, până acum toate veştile au fost pozitive, sunt teferi. O să izbândim în luptă şi o să ne întoarcem acasă sănătoşi. Când vom ajunge acasă o să spun tuturor: eu sunt Juma, congolezul luptător. Dacă e război, atunci război să fie! Dacă e pace, pace fie! Nu mi-e frică nici de viaţă, nici de moarte! Iar ei, ei sunt copiii mei, care

**îmi seamă și trebuie să-i respectați. Noi
suntem OAMENI, nu sălbatici!**

Cuprins

ISBN: